อนุสรณ์พระราชทานเพลิงศพ เป็นกรณีพิเศษ

แม่ชีอรุณ คุ้มจั่น

ณ เมรุวัดเขาดิน ตำบลหนองบัว อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี

วันเสาร์ที่ ๖ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๖๔

หมายรับสั่งที่......๑๒๑๒....... **สำนักพระราชวัง**

๓๐ มกราคม ๒๕๖๔

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ พระราชทานเพลิงศพ นางอรุณ คุ้มจั่น เป็นกรณีพิเศษ ณ เมรุวัดเขาดิน อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี

วันเสาร์ ที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ เวลา ๑๖.๐๐ น. พระราชทานเพลิง

หน้าที่	กองพระราชพิธี
	นำหมายเรียน เจ้าภาพศพ นางอรุณ คุ้มจั่น เพื่อทราบ ติดต่อขอรับกล่องเพลิงพระราชทานที่กระทรวงวัฒนธรรม ไปปฏิบัติ.

พลอากาศเอก

(สถิตย์พงษ์ สุขวิมล)

เลขาธิการพระราชวัง

สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานเพลิงศพ แม่ชีอรุณ คุ้มจั่น เป็นกรณีพิเศษ ซึ่งนับเป็นพระมหากรุณาธิคุณล้นเกล้าล้นกระหม่อม เป็นเกียรติอันสูงสุดแก่ผู้วายชนม์ และวงศ์ตระกูลอย่างหาที่สุดมิได้

หากความทราบโดยญาณวิถีถึงดวงวิญญาณของ แม่ชีอรุณ คุ้มจั่น ได้ด้วยประการใดในสัมปรายภพ คงจะมีความปลาบปลื้มซาบซึ้งเป็นล้นพ้นในพระมหากรุณาธิคุณที่ได้รับพระราชทานเกียรติยศอันสูงยิ่ง ในวาระสุดท้ายแห่งชีวิต

ข้าพระพุทธเจ้าผู้เป็นบุตร ธิดา และหลาน ๆ ขอพระราชทานกราบถวายบังคมแทบเบื้องพระยุคลบาท ด้วยความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้ และจะเทิดทูนไว้เหนือเกล้าเหนือกระหม่อม เป็นสรรพสิริมงคลแก่ข้าพระพุทธเจ้า และวงศ์ตระกูลตลอดไป

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ

ข้าพระพุทธเจ้า ครอบครัวคุ้มจั่น

ที่ สสร. ๐๓๘ / ๒๕๖๔

สำนักงานเลขานุการสมเด็จพระสังฆราช
วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม
กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๐๐

๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เรื่อง โปรดประทานผ้าไตรและไม้จันทน์

เจริญพร พลอากาศตรี สุรินทร์ คุ้มจั่น

อ้างอิง หนังสือที่ พิเศษ / ๒๕๖๔ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๔

ตามหนังสือที่อ้างถึง ขอให้นำความกราบทูลเจ้าพระคุณ สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ว่า ขอประทานผ้าไตรและไม้จันทน์เชิญไปประกอบพิธีพระราชทานเพลิงศพ เป็นกรณีพิเศษ แม่ชีอรุณ คุ้มจั่น ณ เมรุวัดเขาดิน อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี ในวันเสาร์ ที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ เวลา ๑๖.๐๐ น. ความทราบแล้ว นั้น

โปรดประทานผ้าไตร ๑ ไตร และไม้จันทน์ ๑ ช่อ

เจริญพรมาเพื่อทราบ

ขอเจริญพร

(สมเด็จพระมหาวีรวงศ์)
เลขานุการสมเด็จพระสังฆราช

โทรศัพท์ ๐๒-๒๒๑-๗๑๔๗
โทรสาร ๐๒-๒๒๕-๗๘๓๕

สำนึกในพระเมตตาธิคุณ

เจ้าพระคุณสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ทรงพระเมตตาโปรดประทานผ้าไตรและไม้จันทน์ ในการบำเพ็ญกุศลพระราชทานเพลิงศพแม่ชีอรุณ คุ้มจั่น นับเป็นพระเมตตาธิคุณอันหาที่สุดมิได้ หากแม้นว่าดวงจิตวิญญาณของ แม่ชีอรุณ คุ้มจั่น ได้รับรู้ จักคงมีความปีติโสมนัสยิ่งนัก ในพระเมตตาธิคุณที่ฝ่าพระบาททรงประทานเกียรติอันสูงยิ่งในวาระสุดท้ายแห่งชีวิต

มวลเกล้าฯ ผู้เป็นบุตร ธิดา ญาติมิตร ขอประทานกราบถวายฝ่าพระบาทด้วยสำนึกในพระเมตตาธิคุณอันสูงยิ่ง ไว้ ณ โอกาสนี้

ควรมิควรแล้วแต่จะโปรด

เกล้ากระหม่อม ครอบครัวคุ้มจั่น

สำนึกในพระเมตตาคุณ

๑. เจ้าประคุณสมเด็จพระธีรญาณมุนี (สมชาย วรชายมหาเถร) กรรมการมหาเถรสมาคม วัดเทพศิรินทราวาส ราชวรวิหาร เมตตาประทานผ้าไตรทอดถวายพระสงฆ์บังสุกุล ๕ ไตร และเมตตารับเป็นองค์ประธานฝ่ายสงฆ์ ในการพระราชทานเพลิงศพ

๒. เจ้าประคุณสมเด็จพระพุฒาจารย์ (สนิท ชวนปญฺญมหาเถร) กรรมการมหาเถรสมาคม เจ้าคณะใหญ่หนตะวันออก วัดไตรมิตรวิทยาราม วรวิหาร เมตตาประทานผ้าไตรทอดถวายพระสงฆ์บังสุกุล ๕ ไตร

๓. เจ้าประคุณสมเด็จพระมหาวีรวงศ์ (สุชิน อคฺคชินมหาเถร) กรรมการมหาเถรสมาคม เลขานุการสมเด็จพระสังฆราช วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม เมตตาประทานผ้าไตร ทอดถวายพระสงฆ์บังสุกุล ๕ ไตร

๔. เจ้าประคุณสมเด็จพระมหาธีราจารย์ (ปสฤทธิ์ เขมงฺกรมหาเถร) กรรมการมหาเถรสมาคม วัดยานนาวา เมตตาประทานผ้าไตรทอดถวายพระสงฆ์บังสุกุล ๕ ไตร

๕. เจ้าประคุณสมเด็จพระมหารัชมงคลมุนี (ธงชัย ธมฺมธชมหาเถร) กรรมการมหาเถรสมาคม เจ้าคณะใหญ่หนกลาง วัดไตรมิตรวิทยาราม เมตตาประทานผ้าไตรทอดถวายพระสงฆ์บังสุกุล ๕ ไตร

การทั้งปวงนี้ นับเป็นพระเมตตาคุณอันหาที่สุดมิได้ เป็นบุญ เป็นกุศล เป็นมงคล เป็นเกียรติ แก่แม่ชีอรุณ คุ้มจั่น ผู้วายชนม์ และเป็นขวัญกำลังใจแก่บุตร ธิดา กุลทายาททุกคน เกิดปีติโสมนัสเป็นที่ยิ่ง มวลเกล้าฯ ขอประทานกราบถวายอนุโมทนา สำนึกในพระเมตตาคุณในเจ้าประคุณสมเด็จ ฯ ทั้งปวงไว้ ณ โอกาสนี้

สังเขปประวัติ
แม่อรุณ คุ้มจั่น

คุณแม่อรุณ คุ้มจั่น เกิดวันพฤหัสบดีที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๗๔ ตรงกับวันแรม ๕ ค่ำ เดือน ๑๐ ปีมะแม ที่บ้านบางนกแขวก อำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม บิดาชื่อ นายผูก มารดาชื่อ นางเจียน นามสกุล เลื่อนลอย มีพี่น้องทั้งหมด ๙ คน คุณแม่เป็นคนที่ ๖

ในวัยเยาว์ คุณแม่ได้รับการศึกษาเบื้องต้นที่ โรงเรียนประจำหมู่บ้าน จนอายุได้ ๙ ขวบ คุณแม่เจียนได้ถึงแก่กรรม คุณแม่อรุณจึงได้ย้ายมาอยู่ในการคุ้มครองดูแลของคุณตาเป๊ะ คุณยายทองดี เมฆเจริญ ญาติผู้ใหญ่เป็นอุปการะเลี้ยงดูสืบมา จนได้อายุ ๑๗ ปี ได้สมรสกับ คุณพ่อจรัล คุ้มจั่น ลูกชายของคุณพ่อหรุ่น คุณแม่ปั่น คุ้มจั่น ชายหนุ่มจากตำบลบางระกำ อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งเป็นช่างเครื่องท้ายเรือแดง เรือขนส่งสินค้าซึ่งขนส่งระหว่าง อยุธยา-แม่กลอง จังหวัดสมุทรสงคราม ได้ย้ายมาครองชีวิตคู่อยู่ที่บ้าน หมู่ ๑ ตำบลบางระกำ อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยได้รับเมตตาจาก คุณพ่อหรุ่น คุณแม่ปั่น พี่ ๆ น้อง ๆ ญาติพี่น้องชาวอยุธยาได้ให้ความเมตตาต้อนรับสะใภ้จากบางนกแขวก เป็นอย่างดียิ่ง จนมีบุตรด้วยกัน ๗ คน ดังนี้

๑. นายณรงค์ คุ้มจั่น ปฏิบัติงานที่ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (เกษียณแล้ว)

๒. นางภิรมย์ คุ้มจั่น (สุมานิต) เป็นแม่บ้าน

๓. พลอากาศตรีสุรินทร์ คุ้มจั่น อดีตผู้อำนวยการกองอนุศาสนาจารย์และผู้ทรงคุณวุฒิกองทัพอากาศ

๔. พระอธิการฉลอง ปสนฺโน เจ้าอาวาสวัดเขาดิน อ.พัฒนานิคม จ.ลพบุรี

๕. นายเฉลิม คุ้มจั่น ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๑ ต.บางระกำ อ.นครหลวง จ.พระนครศรีอยุธยา

๖. เรือตรีสำเริง คุ้มจั่น โรงพยาบาลสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิตติ์ กองทัพเรือ

๗. นางสำรวย คุ้มจั่น (สืบมาขัน) แม่บ้าน

คุณพ่อจรัล และคุณแม่อรุณ ได้ครองรัก ครองเรือน กันอย่างมีความสุข ได้ร่วมกันทำมาหากินสร้างครอบครัว เลี้ยงบุตรธิดาทั้ง ๗ มาด้วยความรักความเมตตา ด้วยความวิริยะ อุตสาหะ ในขณะที่คุณพ่อเป็นชาวนา เป็นคนปี่พาทย์ คุณแม่ก็ทำงานเลี้ยงลูก ดูแลบ้าน และค้าขาย ทำนารับจ้าง โดยเฉพาะมีฝีมือการทำเครื่องหวาน ขนมหวาน ทุกชนิด บุตรธิดา ของคุณแม่ทุกคน แม้จะมิได้มีฐานะมั่นคงมากมายนัก แต่ทุกคนได้รับสายเลือด และการอบรมเลี้ยงดูสั่งสอนให้เป็นคนดี มีศีลธรรม ซื่อสัตย์สุจริต มีศรัทธาในพระรัตนตรัย มีความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ รักบ้านเมือง รักญาติพี่น้อง มีน้ำใจ มีความกตัญญูรู้คุณ เช่น

บุตรชายคนที่ ๔ ของท่าน ได้อุปสมบทในพระพุทธศาสนา ซึ่งเป็นพระกัมมัฏฐาน ปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบ มีปฏิปทามุ่งสอนธรรม และนำปฏิบัติแก่ลูกศิษย์ผู้มีศรัทธา ปัจจุบันเป็นเจ้าอาวาสวัดเขาดิน อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี มีพรรษาได้ ๔๓ พรรษา

บุตรชายคนที่ ๓ ได้บวชเณรตั้งแต่ อายุ ๙ ขวบ ศึกษาพระบาลีจบเปรียญธรรม ๙ ประโยค ขณะเป็นสามเณร ได้รับพระราชานุเคราะห์อุปสมบทเป็นนาคหลวง กาลต่อมาได้ลาสิกขาแล้ว ได้รับราชการเป็นอนุศาสนาจารย์ กองทัพอากาศ ดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการกองอนุศาสนาจารย์ และได้รับโปรดเกล้าฯ เป็นพลอากาศตรี ตำแหน่งผู้ทรงคุณวุฒิกองทัพอากาศ และยังได้สนองงานรับใช้คณะสงฆ์ และทางราชการในปัจจุบัน เป็นต้น

ในปี พ.ศ. ๒๕๓๖ คุณพ่อจรัล ได้ถึงแก่มรณกรรมลง และลูก ๆ ทุกคนก็มีครอบครัว มีหลักฐานกันหมดทุกคน คุณแม่จึงหมดกังกลในทางโลก ได้มาถือบวช ปฏิบัติธรรม อยู่ที่วัดเขาดิน กับพระลูกชาย อันเป็นการสร้างบุญบารมีธรรมอันวิเศษเป็นมงคลบุญเขตแก่พระลูกชาย และเป็นความสุขสงบทางใจ

และเจริญธรรมแก่โยม ตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๔๐ จนถึงแก่กรรม นับเวลาได้ ๒๔ ปี

คุณแม่อรุณได้ครองชีวิตโดยธรรมสืบมาจนถึงปัจฉิมวัย หลังการทำบุญชีวิตภัตร อายุวัฒนมงคล ๘๙ ปี เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ คุณแม่มีอาการอ่อนแรงโดยชราภาพ ต้นเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๓ พระลูกชายและลูก ๆ ได้นำเข้ารักษาตัวที่โรงพยาบาลมิตรภาพ จังหวัดสระบุรี โดยมิได้ปรากฏอาการป่วยร้ายแรงหรือทุกขเวทนาใด ๆ มาเบียดเบียน คุณแม่นอนอยู่ที่โรงพยาบาล เสมือนหนึ่งนอนพักฟื้น ดูอาการทั่ว ๆ ไปตามวิสัยของคนชราสูงอายุ โดยมีพระลูกชาย และลูก ๆ และคณะแพทย์ คอยดูแลอย่างใกล้ชิด จนถึงวันที่ ๒๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๔ เวลา ๑๔.๐๐ น. คุณแม่ได้สิ้นลมหายใจทิ้งร่างวางขันธ์ดับสังขารโดยสงบ โดยผูกจิตอยู่กับพระพุทธเจ้าและผ้าเหลืองของพระลูกชายอยู่ข้างกาย สิริอายุได้ ๘๙ ปี ๓ เดือน ๒๖ วัน

บูชาแม่ชีอรุณ คุ้มจั่น

"แม่ชีอรุณ คุ้มจั่น" ท่านสงบ ด้วยท่านพบ ทางธรรม นำกุศล
บริสุทธิ์ ชุดสีขาว คือมงคล พลาผล อิ่มอุ่น บุญร่มเย็น
ปฏิบัติ บำเพ็ญตน พ้นทางโลกย์ มุ่งวิโมกข์ ศีลธรรม นำให้เห็น
สมาธิ ภาวนา การบำเพ็ญ สาระเป็น แก่นสาร การครรลอง
"แม่ชีอรุณ คุ้มจั่น" ท่านสว่าง ดวงจิตว่าง บริสุทธิ์ จึงผุดผ่อง
วิปัสสนา น้อมนำ ธรรมะครอง สวดมนต์ท่อง คำพระ ประจำใจ
"แม่ชีอรุณ คุ้มจั่น" ท่านเอิบอิ่ม ในรอยยิ้ม เมตตาคุณ บุญสดใส
สอนลูกหลาน ด้วยรัก หลักสายใย แม่ผู้ให้ กำเนิด เกิดลูกมา
ร้อยภาษา ล้านภาษิต คิดเกินกัป มิหมดนับ คุณธรรม นำรักษา
ไม่ต้องเปรียบ ฟ้าดิน ยินคงคา แม่ผู้หา ผู้ให้ ลูกได้ดี
เป็นเจ้าอาวาส-เป็นนายพล เป็นคนรู้ มือแม่ผู้ อุ้มชู สร้างศักดิ์ศรี
เป็นอีกหลาย อาชีพ ประทีปทางมี มือแม่นี้ อุ้มมา ค่าน้ำนม
"แม่ชีอรุณ คุ้มจั่น" ท่านพบสุข ท่านไม่ทุกข์ เพราะมีทาง อย่างเหมาะสม
ในชุดขาว ที่งดงาม ความนิยม ใบบุญบ่ม บริบูรณ์ หนุนวัดวา
บำเพ็ญทาน บารมี ปฏิบัติ ปริยัติ ปฏิเวธ พระศาสนา
กุศลจิต กุศลธรรม กำหนดพา เพิ่มบุญญา บารมี ที่สำคัญ
"แม่ชีอรุณ คุ้มจั่น" คุ้มชีวิต บุญตามติด ทิพย์สถาน วิมานสวรรค์
อานิสงส์ ส่งร่มเย็น เป็นนิรันดร์ ลูกยึดมั่น กตัญญู เทิดบูชา
"แม่ชีอรุณ คุ้มจั่น" คุ้มกันลูก เดินทางถูก ทางบุญ หนุนรักษา
ลูกทุกคน น้อมรำลึก สำนึกชีวา เทิดคุณค่า คำว่าแม่ รักแท้จริง

(ประพันธ์บทกลอนโดย คุณภูวดล ภูภัทรโยธิน)

กำหนดการบำเพ็ญกุศล

แม่ชีอรุณ คุ้มจั่น อายุ ๘๙ ปี

ณ ศาลาสัตฤศาสน์ฐาตุ วัดเขาดิน อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี

⊙ วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๔

เวลา ๑๖.๐๐ น. รดน้ำศพ

เวลา ๑๙.๓๐ น. พระสงฆ์ทรงสมณศักดิ์แสดงพระธรรมเทศนา

เวลา ๒๐.๐๐ น. พระสงฆ์สวดพระอภิธรรม

⊙ วันที่ ๒๙ มกราคม ถึง วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๔

เวลา ๑๑.๐๐ น. ถวายภัตตาหารเพลแด่พระสงฆ์

เวลา ๑๙.๓๐ น. พระสงฆ์ทรงสมณศักดิ์แสดงพระธรรมเทศนา

เวลา ๒๐.๐๐ น. พระสงฆ์สวดพระอภิธรรม

⊙ วันเสาร์ที่ ๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๔

เวลา ๑๐.๐๐ น. พระสงฆ์ทรงสมณศักดิ์แสดงพระธรรมเทศนา

เวลา ๑๐.๓๐ น. พระสงฆ์ทรงสมณศักดิ์สวดพระพุทธมนต์

เวลา ๑๑.๐๐ น. ถวายภัตตาหารเพลแด่พระสงฆ์

เวลา ๑๒.๐๐ น. พระสงฆ์สวดมาติกา บังสุกุล

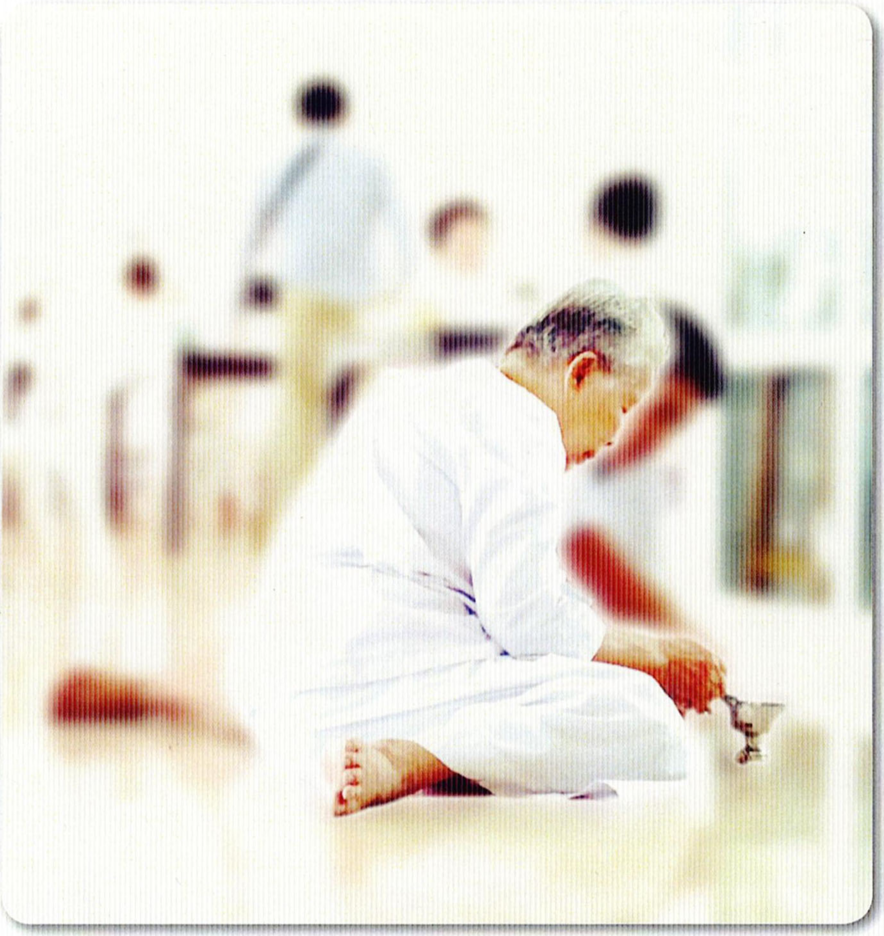
เวลา ๑๖.๐๐ น. พระราชทานเพลิงศพเป็นกรณีพิเศษ

⊙ วันอาทิตย์ที่ ๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๔

เวลา ๐๙.๐๐ น. พิธีสามหาบ (เก็บอัฐิ)

เวลา ๑๐.๐๐ น. พระสงฆ์ทรงสมณศักดิ์สวดพระพุทธมนต์

เวลา ๑๑.๐๐ น. ถวายภัตตาหารเพลแด่พระสงฆ์

พฺรหฺมาติ มาตาปิตโร ปุพฺพาจริยาติ วุจฺจเร
อาหุเนยฺยา จ ปุตฺตานํ ปชาย อนุกมฺปกา.

(ขุ.ชา.สตฺตติ.๒๗/๖๖.)

ความเป็นมา

วันพฤหัสบดีที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๘ เป็นวันคล้ายวันเกิดของ**คุณแม่อรุณ คุ้มจั่น** ผู้เป็นปูชนียบุคคลและอาหุไนยบุคคลของลูก ๆ ทุกคน และเป็นโยมแม่ของ **พระอาจารย์ฉลอง ปสันโน** เจ้าอาวาสวัดเขาดิน พระสงฆ์ผู้ประพฤติดี ปฏิบัติชอบ ผู้เป็นครูบาอาจารย์ สอนธรรม นำปฏิบัติ ของศิษย์ทั้งหลาย ซึ่งในปีนี้ได้มาบรรจบครบวาระอันเป็นมงคล ๗ รอบนักษัตร ๘๔ ปี นำมาซึ่งความปีติยินดีแก่ลูกหลาน ญาติมิตร และศิษย์ของพระอาจารย์เป็นอย่างยิ่ง

โยมแม่อรุณ คุ้มจั่น นอกจากจะเป็นแม่ของพระแล้ว โดยส่วนตัวของท่านยังเป็นสตรีผู้มีบุญมีศรัทธาเป็นมหาอุบาสิกาในพระพุทธศาสนา ได้มาถือเพศอนาคาริก (คือฆราวาสผู้ละบ้านเรือนมาปฏิบัติธรรม) อยู่ ณ วัดเขาดินแห่งนี้มานับตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๓ จนถึงปัจจุบัน อันนับเป็นมงคลบุญเขตแก่พระลูกชายและเป็นความสุขทางจิตใจ และเจริญในธรรมแก่โยมแม่เป็นพิเศษ

การที่ลูก ๆ ทำบุญให้พ่อ-แม่ ขณะที่ยังมีชีวิตอยู่ เรียกว่า **"ชีวภัตร"** ถือเป็นเรื่องพิเศษทางพระพุทธศาสนา มีปรากฏอยู่ในโฆฆาตกปุตตวัตถุ อรรถกถาพระธรรมบทขุททกนิกาย พระไตรปิฎกเล่มที่ ๒๕ อันเป็นหลักฐานสำคัญว่าคนเป็นทำบุญให้คนเป็นได้ โดยเฉพาะลูก ๆ สามารถทำบุญให้พ่อ-แม่ได้ แม้จะยังมีชีวิตอยู่

ในการทำบุญปีนี้ นับเป็นกรณีพิเศษ โดยได้รับเมตตาจาก**เจ้าประคุณสมเด็จพระพุทธชินวงศ์ (สมศักดิ์ อุปสโม ป.ธ.๙ Ph.D. ศ.(พิเศษ))** กรรมการมหาเถรสมาคม เจ้าคณะใหญ่หนกลาง เจ้าอาวาสวัดพิชยญาติการาม เป็นองค์ประธาน และได้นำธรรมบรรยายของพระอาจารย์ฉลองที่ได้แสดงธรรมไว้ ๒ เรื่อง คือคำบรรยายในวันวิสาขบูชา ปี ๒๕๕๕ เรื่อง **"เส้นทางจากกบิลพัสดุ์สู่รัตนบัลลังก์" (บารมี ๓๐ ทัศ)** และคำบรรยายในวันอาสาฬหบูชา ปี ๒๕๕๕ เรื่อง **"เทวดาตื่น" (ธรรมจักกัปปวัตนสูตร)** และบทความเรื่อง **"ชีวภัตร" การทำบุญให้คนเป็น** ซึ่งแปลเรียบเรียงเรื่องจากอรรถกถาพระธรรมบท เรื่อง "บุตรนายโฆฆาตก์" โดย พลอากาศตรี สุรินทร์ คุ้มจั่น ป.ธ.๙ มาจัดพิมพ์

อนึ่ง พึงทราบว่า โดยปกติ พระอาจารย์ฉลอง ปสันโน ท่านมีปฏิปทามุ่งสอนธรรม นำปฏิบัติ แก่ผู้มีจิตศรัทธามารับฟังโดยตรงที่วัดเขาดิน ไม่นิยมที่จะให้จัดพิมพ์เป็นรูปเล่ม หรือแม้แต่ผ่านสื่อทั้งหลาย ครั้งนี้จึงนับเป็นธรรมพิเศษ เป็นเครื่องบูชาพระคุณโยมแม่

ในการดำเนินการจัดพิมพ์นี้ได้รับกุศลจิตเป็นอย่างดียิ่ง จากลูกหลาน และลูกศิษย์ ผู้มีจิตกตัญญูและศรัทธาเลื่อมใสในพระอาจารย์ฉลอง ช่วยกันดำเนินการจนเรียบร้อย รวมทั้งญาติธรรมทั้งหลายที่มีส่วนในการช่วยเหลือสนับสนุนในการจัดทำดำเนินการ จึงขออนุโมทนาไว้ ณ ที่นี้

บุญกุศลใดที่จะพึงเกิดขึ้นจากการเผยแพร่ธรรมทานในครั้งนี้ ขอจงสำเร็จเป็น **"ชีวภัตร"** อำนวยบุญสมบัติ ธรรมสมบัติ แด่คุณแม่อรุณ คุ้มจั่น ให้เจริญอายุยิ่งด้วย ๑๒๐ ปี มีสุขภาพพลานามัยแข็งแรง เจริญในธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ตราบเข้าพระนิพพานเทอญ

สารบัญ

ชีวภัตตานุโมทนากถา

ในโอกาสทำบุญอายุวัฒนมงคล ๗ รอบ ๘๔ ปีของโยมอรุณ คุ้มจั่น **ในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๘** อาตมภาพขออำนวยพร และอนุโมทนาบุญต่อคุณโยมและลูกหลานที่ได้มีความกตัญญู **จัดทำบุญเป็นชีวภัตร** แก่โยมในครั้งนี้ อันเป็นเครื่องประกาศพระคุณอันยิ่งใหญ่ของแม่ให้โลกได้รับรู้ และประกาศความกตัญญูของลูกหลานให้ปรากฏ นับเป็นสิ่งที่หาได้ยาก เข้าในหลักบุคคลที่หาได้ยาก ๒ ประเภทในพระพุทธศาสนา

อาตมภาพกับโยมอรุณ รวมทั้งครอบครัวคุ้มจั่น ถือเป็นญาติกันมานาน **เพราะญาติแปลว่าผู้รับรู้สุข ทุกข์ ซึ่งกันและกัน** ในฐานะหนึ่งคือเป็นคนบ้านเดียวกันคือวัดบันไดซึ่งเป็นวัดที่อาตมภาพบวช และอีกฐานะหนึ่งคือเป็นแม่ของลูกศิษย์อาตมภาพถึง ๒ คน คนหนึ่งคือ**พระอาจารย์ฉลอง ปสันโน** เจ้าอาวาสวัดเขาดิน อีกคนหนึ่งคือ **พลอากาศตรี สุรินทร์ คุ้มจั่น** ๒ คนนี้เป็นลูกศิษย์อาตมภาพมาตั้งแต่เด็ก เป็นศิษย์วัดรับใช้อาตมภาพขณะเป็นมหาเปรียญอยู่วัดบันได ทั้ง ๒ คนพี่น้อง ซึ่งในกาลต่อมา คนหนึ่งได้บวชเป็นพระกรรมฐานผู้ประพฤติดีปฏิบัติชอบ จนปัจจุบันและอีกคนหนึ่ง สอบเปรียญธรรม ๙ ประโยคได้ขณะเป็นสามเณร เป็นสามเณรนาคหลวงคนแรกของจังหวัดอยุธยา แล้วสึกออกมารับราชการ เป็นนายทหารอนุศาสนาจารย์ รับราชการมีความเจริญรุ่งเรืองจนได้รับโปรดเกล้า ฯ เป็นนายพล จึงถือได้ว่าโยมอรุณกับอาตมภาพมีความผูกพันกัน เป็นญาติกันดังกล่าว

ในส่วนตัวของโยมอรุณ นอกเหนือจากจะเป็นแม่ที่มีลูกดีมีบุญแล้ว ตัวโยมอรุณเองก็นับว่าเป็นคนดีมีบารมีธรรม ครองตนและครองเรือนมาด้วยดี เป็นบุพการีผู้ประเสริฐของบุตรธิดา เป็นภริยาคู่ทุกข์คู่ยากของสามี เป็นญาติที่ดีของพี่น้องชาวหมู่ใหญ่วัดบันได (ทั้ง ๆ ที่ท่านไม่ได้เป็นคนอยุธยา) เป็นมหาอุบาสิกาผู้มีศรัทธาในพระพุทธศาสนา ปฏิบัติธรรมบำเพ็ญบุญในพระพุทธศาสนามาตลอดชีวิต โดยเฉพาะปัจจุบันดังที่ได้รู้และได้เห็นว่าท่านมาถือศีลปฏิบัติธรรมที่วัดเขาดินนี้หลายสิบปีแล้ว

ชีวิตของแม่อรุณจึงเป็นชีวิตที่ดีมีค่า เพราะมีทั้งคุณค่าและคุณประโยชน์ทั้งแก่ตนเองและครอบครัว สังคม และพระพุทธศาสนา **นับเป็นชีวิตที่มีความสว่างรุ่งเรือง สมคำว่า "อรุณ" นามของท่าน** ซึ่งแปลว่าผู้มีความสว่างรุ่งเรือง

ด้วยอำนาจคุณพระศรีรัตนตรัย และบุญราศีชีวภัตร ที่ลูกหลานจัดบำเพ็ญให้แก่คุณโยมอรุณในครั้งนี้ จงมารวมเป็นตบะพลวปัจจัย ให้โยมอรุณจงมีสุขภาพพลานามัยแข็งแรง มีผิวพรรณผ่องใส มีความสุขกายสุขใจ เจริญอายุ เจริญธรรม โดยยิ่งขึ้นไปเทอญ

สมเด็จพระพุทธชินวงศ์
(สมศักดิ์ อุปสโม ป.ธ.๙ Ph.D. ศ.(พิเศษ))
กรรมการมหาเถรสมาคม
เจ้าคณะใหญ่หนกลาง
ประธานเผยแผ่พระพุทธศาสนาแห่งชาติ
เจ้าอาวาสวัดพิชยญาติการาม
๑ ต.ค. ๒๕๕๘

ธรรมบรรยาย วันวิสาขบูชา ปี ๒๕๕๕
เรื่อง "เส้นทางจากกบิลพัสดุ์สู่รัตนบัลลังก์"
(บารมี ๓๐ ทัศ)

เราจะพูดถึงบุคคลที่จะได้บรรลุธรรมของพระพุทธเจ้า เราควรเข้าใจคำสอนว่าพระพุทธเจ้าสอนอย่างไร

ธรรมะที่เราควรเข้าใจจริง ๆ ควรเป็นอย่างไร

อาการของพระธรรมที่เป็นคำสอนของพระพุทธเจ้าจะส่งผู้ปฏิบัติไม่ให้ตกไปในที่ชั่ว จะทำให้คนปฏิบัติพ้นจากทุกข์ จะส่งให้ผู้ปฏิบัติมีชีวิตบรมสุขได้

เพราะฉะนั้นคนที่คิดว่ารู้ธรรมะ เข้าใจธรรมะของพระพุทธเจ้า จะต้องสงเคราะห์ลงใน ๓ ประการนี้

ถ้ายังไม่มีธรรมะคุ้มครองรักษา ยังพ้นทุกข์ไม่ได้ ยังสุขไม่ได้ เดี๋ยวทุกข์เดี๋ยวสุข กลับไปกลับมา ก็เป็นคำตอบว่า เรายังไม่รู้ธรรมะ ยังไม่รู้ว่าพระพุทธเจ้าสอนพระธรรมว่าอย่างไร

ไอ้ที่รู้ก็คงไม่ใช่ คงจะเป็นความรู้ที่เกิดจากการได้ยินบ้าง ได้ฟังบ้าง เข้าใจเองบ้าง นึกเองบ้าง

ลักษณะตัดสินธรรมะของพระพุทธเจ้าว่ารู้หรือไม่รู้นั้น อยู่ตรงที่ว่า เราได้รู้หรือไม่ว่า เรามีธรรมะคุ้มครองรักษาเราแล้ว หรือเรายังมีใครคุ้มครองรักษาเราอยู่ หรือเรายังต้องรักษาตัวเองอยู่ ต้องคอยดูตัวเอง ต้องช่วยตัวเองอยู่ ถ้าเรายังต้องช่วยควบคุม สอนตัวเอง หรือให้คนนั้นคนนี้ช่วยเราอยู่ ก็แสดงว่ายังไม่รู้ธรรมะของพระพุทธเจ้า ยังต้องเตือน ปลุก ควบคุม ตัวเองอยู่ ต้องระวังนู่นนี่ กลัวผิดพลาดอย่างโน้นอย่างนี้ ทั้ง ๆ ที่เราเข้าใจว่าเราเป็นคนรู้ธรรมะ ถ้าอย่างนี้เขาเรียกว่ายังไม่รู้

เพราะบุคคลที่รู้ธรรมะ ถึงธรรมะ ได้ดวงตาเห็นธรรม **ธัมโม หะเว รักขะติ** ธรรมต้องรักษาคนนั้น ธรรมะจะรักษาผู้ประพฤติธรรม แล้วคนประพฤติธรรมไม่รู้ตัวเองมีธรรมะรักษา แล้วตกลงว่าเรารู้อะไรล่ะ

ผู้เข้าใจธรรมะ ผู้ถึงธรรมะนั้น จะรู้ว่า มีธรรมะรักษาคุ้มครองเราแล้ว **ธัมโม หะเว รักขะติ ธัมมะจาริง** ธรรมะจะรักษาผู้ประพฤติธรรมไม่ให้ตกไปในที่ชั่ว หมายถึงเราจะไม่ไปในที่ชั่ว จะไม่ลำบาก ไม่เดือดร้อน ไม่มีทุคติ

มันไม่ได้เกิดจากเราดูตัวเรา รักษาตัวเรา ระวังระแวง ควบคุมตัวเรา ไม่ใช่แต่มันเกิดจากธรรมะคุ้มครองรักษา ที่เราปฏิบัติได้ ปฏิบัติถึงแล้วจะรู้ว่าเรามีธรรมะคุ้มครองรักษาแล้ว

นี่แหละเขาเรียกคนรู้ธรรมะได้ดวงตาเห็นธรรม

คนเข้าใจคำสอนพระพุทธเจ้าว่าพระธรรมคำสอนจริง ๆ ว่าเป็นยังไง

เป็นลักษณะตัดสิน พระธรรมคำสอน

เราต้องมีธรรมะคุ้มครองรักษา

ถ้ายังดิ้นรนหาความสุขความทุกข์อยู่ เป็นกลาง ๆ ไม่ได้ มันมีค่าเท่ากัน ยังคงติดดิ้นรนอยู่ ได้ความสุข ก็พยายามดิ้นรนหนีความทุกข์ เมื่อมีสุขมีทุกข์อยู่แสดงว่า คนนั้นธรรมะยังไม่คุ้มครองรักษา เพราะความสุขยังไม่เกิดจริง ๆ ด้วยธรรมะ เป็นความสุขที่เกิดจากรูป รส กลิ่น เสียง สัมผัส ที่เราดิ้นรนแสวงหามัน ได้ รูป เสียง ยศศักดิ์ เงินทอง ทรัพย์สิน เครื่องอำนวยความสะดวกสบาย ได้มาเพราะการดิ้นรนแสวงหาของเรา เรียกว่าอามิสสุข ความสุขที่อาศัยรูป รส กลิ่น เสียง สัมผัส มาช่วย ไม่ใช่นิรามิสสุข เป็นความสุขที่อาศัยธรรมะคุ้มครองรักษาอยู่ข้างใน สุขเกิดจากความสงบข้างในที่มีธรรมะคุ้มครองรักษาแล้ว

เพราะฉะนั้นถ้ายังสุข ๆ ทุกข์ ๆ เดี๋ยวสบายเดี๋ยวลำบาก แสดงว่าเรายังไม่เข้าใจธรรมะคำสอนพระพุทธเจ้า บอกให้รู้ว่าเรายังไม่พ้นทุกข์ ยังไม่ถึงธรรมะยังไม่ถึงดวงตาเห็นธรรม ไม่ได้ลิ้มรส แต่ไปเข้าใจเอาเอง คิดเอง เป็นมาม่าต้มยำพวกบะหมี่สำเร็จรูป คิดเอง ชงเองจบเองคนเดียว แล้วทึกทักเองจบไป

คนจะเข้าใจธรรมะ ต้องมีที่มา คือต้องรู้จักพระพุทธเจ้า รู้จักถึงขั้นยอมตายแทนพระพุทธเจ้า ยอมตายแทนพระพุทธเจ้าได้ และเข้าใจพระพุทธเจ้าได้และรู้เรื่องพระพุทธเจ้าได้ อะไรที่เกี่ยวกับพระพุทธองค์เราจะเข้าใจ

มันไม่ได้เกิดจากการเรียน อ่าน ฟังนะ เราไม่เคยเรียน อ่าน ฟัง

ตำราปรมาจารย์อุ้ยเหลิง ปรมาจารย์องค์ที่ ๖ ของจีน กำลังโด่งดังทั่วโลก ประเทศไทยก็มี ศพท่านตอนนี้ยังไม่เผา ประมาณ ๑๕๐๐ กว่าปี ศพยังอยู่ พอกไว้นั่งสมาธิอยู่ จากลูกชาวบ้านโง่เขลา ไม่เคยอ่านเรียน วันหนึ่งต้องไปแสวงหาของป่ามาเลี้ยงครอบครัว เดินผ่านวัดทุกวัน ได้ยินเสียงพระสวดมนต์ ฟังและสวดตามทุกวัน จนสวดมนต์ได้ ต่อมาพ่อแม่เสีย ไปหาพระที่วัดนั้น ขออยู่วัดด้วย พระถามว่ารู้อะไรบ้าง บอกไม่รู้อะไรเลย เขียนหนังสือไม่ได้ อ่านไม่ออก แต่สวดมนต์ได้จากการฟังทุกวัน สวดได้ดี แม่นยำ พระพอใจมาก

การบวชเป็นเรื่องใหญ่ จะมาบวชเล่น ๆ ไม่ได้ ต้องรู้เรื่องพระพุทธเจ้า ทำอย่างไรจึงจะรู้เรื่อง พระบอกให้ไปทางโน้น คือชี้ทางให้ไป ก็ไปตามที่เขาชี้บอกอีกสำนักหนึ่ง

พอเข้าไปในวัดไปอยู่ก้นครัว เพราะไม่ได้เป็นนักบวช เจ้าอาวาสให้ไปอยู่ในครัว ทำความสะอาดครัว

วัดนั้นกำลังจะมีการตั้งเจ้าอาวาสองค์ใหม่ องค์เก่าแก่มาก

มีการคัดเลือกเจ้าอาวาส โดยไปเขียนไว้บนกระดาน แม้แต่ตัวเก็งว่าที่เจ้าอาวาส

อุ้ยเหลิงไปยืนดูเขาบ้าง แต่อ่านไม่ออก ถามคนรู้จักว่าเขาเขียนว่าอย่างไร มีคนอ่านให้ฟัง อุ้ยเหลิงแปลได้หมด ฮือฮากันใหญ่

ความถึงเจ้าอาวาสว่าคนแปลปริศนาธรรมได้คืออุ้ยเหลิงคนครัว ที่อ่านหนังสือไม่ออก แต่แปลจากการฟัง

เจ้าอาวาสจึงเข้าไปคุยซักถามด้วยความสนใจ ก็รู้ว่าอุ้ยเหลิงคือเจ้าอาวาสคนต่อไป

แต่ตั้งไม่ได้ ตั้งแล้ววัดแตก ตัวเก็งมีอิทธิพลมาก

จึงเอาสัญลักษณ์ของเส้าหลินตักม้อ เจ้าอาวาส มีบาตร ไตร ส่งให้อุ้ยเหลิง บอกให้ออกจากวัดนี้ไปให้ไกลสุด ๆ อย่าให้ใครตามเจอ

เรื่องแดงตอนเช้า รู้ว่าเจ้าอาวาสให้สัญลักษณ์ของเจ้าอาวาสแก่อุ้ยเหลิงไป จึงส่งคนออกตาม

อุ้ยเหลิงหนีไปในดงโจรในหุบเขา โจรสอนให้ปล้น กินเนื้อสัตว์

ก็ไม่ยอมปล้น และไม่ยอมกินเนื้อสัตว์

ทุกคนพยายามจะขับไล่และฆ่าโดยหาว่าจะมาทำให้รังโจรมัวหมอง

อุ้ยเหลิงยืนหยัดอยู่ในสัจจะของตัวเองว่ากินไม่ได้ ปล้นไม่ได้ เพราะสัญลักษณ์เจ้าอาวาสมันอยู่ข้างใน

อาจารย์บอกมาแล้วว่าเป็นเจ้าอาวาส หาวัดอยู่ไม่ได้ต้องไปหาเอาเอง

ท้ายสุด อุ้ยเหลิงซื้อใจกองโจรได้

ทุกคนยอมอุ้ยเหลิงว่าเป็นคนดีจริง ๆ เป็นคนดีในท่ามกลางของกองโจร พิสูจน์ความดีในท่ามกลางกองโจร

วันหนึ่งมีโจรอีกกองหนึ่งจะมาปล้นค่ายกองโจรที่อุ้ยเหลิงอยู่ มีกำลังไม่พอ ทำยังไง วิธีสุดท้ายของอุ้ยเหลิง

ควักจีวรออกมาห่มตัวเองเรียกพระพุทธเจ้ามาช่วย

เลยเกิดปาฏิหาริย์ ยิ่งเคารพใหญ่ ก็รู้ว่าตัวเองจบแล้ว ไม่ควรอยู่ตรงนี้ แล้วก็เดินทางต่อ ไปในที่ ๆ หนึ่ง คือวัดเป้าหมายสุดท้ายที่อาจารย์บอกมาว่าต้องไปที่นี้ ก็ไปถึง

เอาสัญลักษณ์ไปหาพระที่วัดนั้น พระวัดนั้นเห็นสัญลักษณ์ปั๊บก็จับโกนหัวเลย บวชเลย

พอบวชก็กลายเป็นนักเทศน์ คนติดใจมาฟังเทศน์กัน

จากพระที่อ่านหนังสือไม่ออก กลายเป็นนักเทศน์ อยู่จนเจ้าอาวาสเก่าล้มลง เลยขึ้นเป็นเจ้าอาวาสแทน

ชื่อเสียงโด่งดังถึงเมืองหลวงซีอาน จนบูเช็กเทียน จักรพรรดินีหญิงของจีนได้ยินกิตติศัพท์ ส่งกองทหารมานิมนต์เข้าไปเมืองซีอาน

แต่อุ้ยเหลิงไม่ไป ทำอย่างไรก็เอาไปไม่ได้ ทหารแตะต้องไม่ได้ เลยกลับมารายงานทางนู้นว่าพระไม่ยอมไป

บูเช็กเทียนส่งกองทัพมาอีกกอง บอกไม่ไปให้ฆ่าเลย ก่อนทหารจะมาถึง อุ้ยเหลิงนั่งเทศน์กัณฑ์สุดท้าย แล้วนั่งตายบนธรรมาสน์

ศพทุกวันนี้ก็ยังอยู่

นี่จากไม่รู้อะไรเลย จากเรื่องจริงของคนหนึ่งที่ไม่รู้อะไรเลย

แต่ที่เขารู้คือธรรมะคืออะไร

พระพุทธเจ้าสอนให้ต้องทำตัวยังไง

เขารู้อยู่แค่นั้น ไม่มีคนสอน

มันรู้ออกมากจากข้างในเองว่า ถ้าต้องปฏิบัติตามคำสอนของพระพุทธเจ้า ต้องปฏิบัติตัวยังไง ไปอยู่ท่ามกลางกองโจรก็ไม่คล้อยตามโจร ยืนหยัดอยู่ในแนวทางของตัวเองจนเอาชนะใจโจรกักขพะได้

เพราะฉะนั้นคนที่จะได้ชื่อว่ารู้ธรรมะ เข้าใจธรรมะ หรือ ที่เราเรียกกันทางการว่าได้ดวงตาเห็นธรรมหรือบรรลุธรรมนี่ คน ๆ นั้น ต้องเข้าใจพระพุทธเจ้า ต้องรู้จักพระพุทธเจ้า

ต้องรู้พระพุทธเจ้าเป็นใคร ท่านสอนไว้ยังไง ท่านสอนว่าอย่างไร ในที่สุดจะต้องยอมตายเพื่อพระพุทธเจ้าได้ นั่นคือลักษณะของคนที่เข้าใจธรรมะ คนที่รู้ธรรมะ

เพราะฉะนั้นเรื่องของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านั้น เป็นความเชื่อ มันไม่ได้เป็นการบังคับ พอเราพูดถึงพระพุทธองค์นั้น มันขึ้นอยู่กับความเชื่อของเรา จากวันนั้นถึงวันนี้ ๒๕๐๐ กว่าปี ความเชื่อเรามีอยู่แค่ไหน ใครได้ความเชื่อเรื่องพระพุทธเจ้ามาแค่ไหน ก็มันเป็นเรื่องของเรา

จะบังคับให้เชื่อก็ไม่ได้

จะบอกว่าไม่ต้องเชื่อก็ไม่ได้

แล้วบอกให้เชื่อมาก ๆ จนถึงยอมตายก็ไม่ได้

คนที่จะมีความเชื่อถึงขนาดยอมตาย ถวายชีวิตให้พระพุทธเจ้าได้จะต้องใช้ความเชื่อแบบไหนล่ะ

มันต้องเชื่อแบบยอมตาย

อย่าว่าแต่ยอมตายเลย ยอมเป็นทาสยอมไหม

พุทธัสสาหัสมิทาโส พุทโธ เม สามิกิสสะโร พระพุทธเจ้าเป็นนายของเรา เราเป็นทาสของพระพุทธเจ้า

แค่นี้เรายอมไหม เราพร้อมจะยอมฟังคำสั่งพระพุทธเจ้าไหม ท่านสั่งท่านสอนยังไง เรายอมไหม

ถ้ายอมแสดงว่าเราเป็นทาส

แต่ถ้าเรายังแข็งขืนอยู่ ยังเอาตัวเองเข้ามาอยู่ ยังคิดว่าเรายังแน่อยู่ เราก็มีดีอยู่ เราก็รู้อยู่

ถ้าอย่างนี้แสดงว่าเราไม่ยอม

เมื่อไม่ยอมแล้ว ความเชื่อในตัวเรามีแค่ไหนที่มีกับพระพุทธเจ้า

ตถาคต โพธิสัทธา ความเชื่อมั่นในพระปัญญาตรัสรู้ของพระพุทธเจ้าของเราน่ะมีแค่ไหน

มันเอาอะไรไปวัดไม่ได้

ตัวเราต้องวัดตัวเราเอง ว่าเรามีความเชื่อมั่นในพระปัญญาของพระองค์แค่ไหน

พระองค์กว่าจะได้ตรัสรู้อนุตรสัมมาสัมโพธิญาณ รู้ไหมว่าพระองค์ใช้อะไรเป็นเส้นทางเดินออกจากวัง

แล้วตรงไม้พระศรีมหาโพธิ์รัตนบัลลังก์ในวันขึ้น ๑๕ ค่ำเดือน ๖ วันวิสาขบูชา

กว่าที่พระองค์จะได้บรรลุอนุตรสัมมาสัมโพธิญาณ พระองค์ใช้อะไรเดินออกมาจากวัง

นี่เส้นทางพระมหาบุรุษเขา

เส้นทางพระมหาบุรุษ จากวังสู่รัตนบัลลังก์พระศรีมหาโพธิ์ ริมแม่น้ำเนรัญชรา

รู้ไหมพระองค์ใช้เส้นทางอะไร

คนโบราณวาดภาพขี่ม้ากัณฐกะข้ามแม่น้ำอโนมา เราก็นึกว่าม้ากัณฐกะมีฤทธิ์นะ พาเจ้าชายเหาะได้ แถมยังเอาฉันนะจับหางม้าอีกต่างหาก จริง ๆ แล้ว

เขาทำเป็นปริศนา แต่เราก็นึกว่าเรื่องจริง มันจะจริงได้ยังไง ม้าก็คือม้าจะเหาะข้ามแม่น้ำได้ยังไง แต่คนโบราณเขาชอบสอนอะไรเป็นปริศนา อุปมา อุปไมย สร้างรูปภาพขึ้นมาช่วยสอน

บอกให้รู้ว่าเส้นทางของพระมหาบุรุษออกจากวัง ใช้เส้นทางอะไร

ไม่ใช่เส้นทางที่มนุษย์เขาใช้ แต่เป็นเส้นทางเฉพาะพระมหาบุรุษเขาใช้

คำว่าพระมหาบุรุษนั้น เราหมายถึง “เจ้าชายสิทธัตถะ” เมื่อลงมาประสูติกาลอยู่ในพระครรภ์ของพระนางสิริมหามายา

นั่นคือจุดกำเนิด “พระมหาบุรุษ” ไม่ใช่พระโพธิสัตว์

ความเป็นพระโพธิสัตว์ของพระพุทธองค์นั้นจบลงตั้งแต่วันพระเวสสันดรสวรรคต แล้วไปจุติบนชั้นดุสิตเทวราช

คือจุดสุดท้ายของคำว่าพระโพธิสัตว์ ในการสร้างบารมีในการเป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

เมื่อบรรดาพระพรหมทั้งหลาย เทวดาทั้งหลาย ไปทูลอาราธนาให้ลงมาเกิด

เมื่อพระองค์รับคำอาราธนาแล้ว ลงมาจุติในพระครรภ์ของพระนางสิริมหามายา

นั่นคือจุดกำเนิดพระมหาบุรุษ เป็นบุรุษที่ยิ่งใหญ่ มีเส้นทางเดินเฉพาะตัวที่ไม่ต้องใช้เส้นทางที่ชาวโลกเขาใช้กัน แต่เป็นเส้นทางที่พระองค์สร้างมา หามาด้วยตัวเอง เดินได้เฉพาะหนึ่งเดียว

เมื่อพระมหาบุรุษได้ประสูติออกมาที่ลุมพินีวัน ตั้งชื่อนามว่าสิทธัตถะ ซึ่งแปลว่าต้องการสิ่งใดจะสำเร็จ

แล้วก็โตอยู่ในรั้วในวังกรุงกบิลพัสดุ์ ที่พระราชบิดาประคบประหงมหล่อเลี้ยงให้การศึกษาดีที่สุดที่พระลูกเจ้าจะพึงทำได้

ในขณะที่เจ้าชายสิทธัตถะอาภัพ เพราะพระพุทธมารดาพระนางสิริมหามายาได้สวรรคตหลังจากที่เจ้าชายประสูติได้ไม่กี่วัน กลายเป็นลูกกำพร้าแม่

พระเจ้าสุทโธทนะเลยไปขอน้องสาว พระนางปชาบดีโคตมีมาเป็นแม่เลี้ยงของเจ้าชายสิทธัตถะ

พระมหาบุรุษโตมากับแม่เลี้ยง แม่เลี้ยงที่มีลูกน่ารัก ๒ คนคือ นันทะ กับรูปนันทา ที่เกิดจากพระเจ้าสุทโธทนะ ชื่อก็บอกว่าเป็นยังไง นันทะ ดูแล้วเพลินมาก รูปนันทาดูแล้วสวยมาก เป็นเด็กดีทั้งคู่

พระมหาบุรุษโตกับแม่เลี้ยงที่มีลูกสาวคนลูกชายคนซึ่งเป็นของตัวเอง

แต่พระนางปชาบดีโคตมีนั้น ทรงตรัสในตอนหลังว่า เรารักเจ้าชายสิทธัตถะมากกว่าลูกของเรา

ถามว่าทำไมเป็นเช่นนั้น

เพราะว่า พระมหาบุรุษเป็นเด็กดีเหลือเกิน ดีกว่าลูกของเราอีก รักตรงที่เขาเป็นเด็กดีเหลือเกิน

นี่คือกำเนิดของพระมหาบุรุษ อาภัพตรงไม่มีแม่ มีแต่พ่อ อยู่กับแม่เลี้ยง แต่สามารถถูกใจแม่เลี้ยงได้ด้วยความดี

เมื่อโตมาอยู่ในพระราชวัง พระเจ้าสุทโธทนะประคบประหงมอย่างมาก

เพราะคำทำนายของโหรทั้งหลาย ได้ทำนายลักษณะมหาบุรุษไว้ว่า ถ้าครองเมืองจะได้เป็นจักรพรรดิ ถ้าหนีออกบวชเมื่อไหร่ จะได้เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

โหรอีกคนคือโกณฑัญญะพราหมณ์ยกนิ้วเดียว บอกไม่ได้ครองเมืองหรอก คนนี้ต้องออกบวชอย่างเดียว เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

ทำให้พระเจ้าสุทโธทนะไม่พึงประสงค์เช่นนั้น อยากจะให้พระมหาบุรุษเป็นกษัตริย์ครองกรุงกบิลพัสดุ์

จึงหาวิธีทุกอย่างที่จะให้เจ้าชายติดอยู่กับโลก ครองเมืองให้ได้

ส่งไปเรียนในสำนักที่ไม่เกี่ยวกับธรรมะเลย คือสำนักครูวิศวามิตร

เรียนรู้คัมภีร์พราหมณ์ การปกครอง การรบ ตำราพิชัยสงคราม ๑๘ ปริญญาจากวิทยาลัยครูวิศวามิตร

ไม่มีเรื่องใดเกี่ยวกับการออกบวช

เกี่ยวกับเรื่องการปกครองบ้านปกครองเมืองทั้งนั้น

และพออายุ ๑๖ จับแต่งงานเลย กับนางพิมพายโสธรา ซึ่งเกิดวันปีเดือนเดียวกัน เป็นสหชาติ

นางพิมพาเป็นราชธิดาแห่งกรุงเทวทหะ โกลิยวงศ์

เจ้าชายสิทธัตถะเป็นพระราชโอรสกรุงกบิลพัสดุ์ ศากยะวงศ์

สองวงศ์นี้เป็นพี่น้องสืบทอดสายตระกูลกันมา จับแต่งงานกันหวังจะเอาการผูกมัดของการครองเรือนไม่ให้พระมหาบุรุษคิดเรื่องการออกบวช

แล้วปรนเปรอด้วยสิ่งที่โลกเขาต้องการกัน เรียกว่าโลกามิส คือเครื่องผูกสัตว์ให้ติดอยู่กับโลก

พระเจ้าสุทโธทนะหามาอย่างดีที่สุดเพื่อหน่วงเหนี่ยวผูกมัดไม่ให้ออกบวช จะทำลายล้างคำพยากรณ์ของโหราจารย์ทั้งหลาย

อยู่มาจนกระทั่งพระนางพิมพาตั้งครรภ์และพร้อมจะประสูติพระราชโอรส

แล้ววันประสูตินั่นแหละ คือวันที่เจ้าชายสิทธัตถะหนีออกบวช

ด้วยเหตุผลที่เราทราบกันอยู่

แต่งงานอายุ ๑๖ อยู่กะนางพิมพาจนมีโอรสพระองค์หนึ่งจนอายุ ๒๙ ปี

วันหนีออกบวชคือจุดเริ่มต้นของพระมหาบุรุษ

จากกบิลพัสดุ์สู่รัตนบัลลังก์ โคนใต้ต้นพระศรีมหาโพธิ์ ใช้บารมี ๑๐ ข้อ

จริง ๆ บารมี ๑๐ ข้อ ถ้าเป็นเราทั้งหลายนะ ไม่ต้องถึง ๑๐ หรอก หย่อน ๆ ยาน ๆ ขาด ๆ เกิน ๆ มั่งเราก็บรรลุอรหันต์เลย

เพราะเราเป็นพวก**สาวกภูมิ**

เพราะฉะนั้นพวกที่เกิดมาเป็นสาวกพระพุทธเจ้าไม่ต้องอะไรมาก แค่บารมี ๑๐ ข้อ ขาด ๆ เกิน ๆ หย่อนยานบ้าง แต่ยอมตายถวายชีวิตให้พระพุทธเจ้าได้ พระธรรมได้ คนนั้นสามารถบรรลุอรหันต์ได้

นี่คือบารมีสาวกภูมิของพวกเราทั้งหลาย

ใครได้ชื่อว่าเป็นสาวกของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทั้งหมดนี่ เอาแค่บารมี ๑๐ ข้อพอ แต่ขอให้ยอมตายเพื่อพระพุทธเจ้านะ เพื่อพระธรรมนะ

ยอมตายเพื่อพระพุทธเจ้าเพื่อปฏิบัติตามคำสอน

ยอมตายเพื่อพระธรรมจะได้บรรลุเป้าหมาย

เพราะถ้าเมื่อเราไม่ยอมตายเพื่อพระพุทธเจ้า เราจะปฏิบัติตามคำสอนไม่ได้ หักฝืนขืนนิสัยไม่ได้

แล้วถ้าไม่ยอมตายเพื่อพระธรรม ก็จะบรรลุธรรมไม่ได้

แต่อาศัยเส้นทางบารมี ๑๐ ทัศเท่านั้นแหละพอ ไม่ต้องตึงเป๊ะ ไม่ต้องเต็มเปี่ยมก็ได้

นี่คือเส้นทางสาวก เขาเรียก สาวกภูมิ ก็คือพวกเรานี่แหละ

แต่นั่นคือ**พุทธภูมิ** พระมหาบุรุษนั้นปรารถนาโพธิญาณ ปรารถนาพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

เมื่อพระองค์ปรารถนาเป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

เส้นทางเดินจากกบิลพัสดุ์ไปสู่ต้นพระศรีมหาโพธิ์ ใช้บารมี ๑๐ ทัศเต็มเปี่ยม

นี่พูดให้เห็นว่าพระองค์ต่างกับเราขนาดไหน

พุทธภูมิกะสาวกภูมิมันต่างกันขนาดไหน

บารมี ๑๐ ทัศต้องเต็มเปี่ยม นำส่งแค่โคนต้นโพธิ์เท่านั้นแหละ

แต่เรานำส่งถึงอรหันต์เลยนะ บรรลุอรหันต์เลย

แต่พระมหาบุรุษ แค่โคนต้นโพธิ์บนรัตนบัลลังก์

ยังไม่พูดถึงการผจญมารนะ

บารมี ๑๐ ทัศส่งได้แค่นั้น

พอเริ่มต้นผจญมาร หมดเลย

เมื่อพระมหาบุรุษเริ่มต้นผจญมารใต้ต้นโคนพระศรีมหาโพธิ์ ทุกอย่างหมดเลย แพ้มารเลย บารมี ๑๐ นี่วิ่งหายไปไหนหมดเลยไม่รู้เกลี้ยงเลย

จนเกิดการสะดุ้งมารขึ้นมา รับมารไม่ไหวแล้ว มารผจญหนัก ไม่มีใครช่วยหมดแล้ว แล้วเมื่อพระองค์ต้องผจญมารหนัก ๆ จนสะดุ้งมาร

มารกระแทกแรง ๆ ขึ้นมาไม่มีอะไรช่วยได้แล้วเนี่ย

นั่นแหละจึงจุดกำเนิดบารมี ๓๐ ทัศ ต้องไปเรียกมาอีก ๒๐

ต้องไปเรียกอย่างกลาง กะอย่างสูง อุปบารมี กะ ปรมัตถบารมีอีก ๒๐

บารมี ๑๐ สู้ไม่ได้แล้ว หายไปไหนแล้ว

เพราะฉะนั้นเวลาเราฟังเรื่องพระพุทธเจ้าในบทพาหุงที่เราสวด จะมีแม่ธรณีขึ้นมาบีบมวยผม

นั่นแหละสักขีพยาน คือแผ่นดิน

ว่าแผ่นดินนี้เคยรองรับพระมหาบุรุษสร้างบารมี ๓๐ ทัศมา

แผ่นดินนี้แหละเหยียบมาเกิดมาในโลกมนุษย์นี้ อุปมาเหมือนแม่ธรณีขึ้นมาสู้กับมารแทน

ประเด็นตรงนี้สำคัญมากนะโยม

พระพุทธองค์ไม่ได้เป็นผู้สู้กะมารนะ พระมหาบุรุษสู้มารไม่ได้แล้ว แพ้แล้ว มีบารมีมา ๑๐ ทัศพาออกมา เจอมารสะดุ้งเลย

แต่ที่พญาวสวัสตีมารขี่ช้างคีรีเมขล์มา ยกทัพโยธามา และพระองค์ทรงเอาชนะมารได้ด้วยบารมี ๓๐ ทัศนะ

ใช้บารมีสู้กันกับมาร

แต่บารมีนี้เป็นสิ่งที่พระองค์ทรงทำมาในอดีต สั่งสมมาดีแล้ว สมบูรณ์แบบแล้ว

เพราะฉะนั้นโยมดูความแตกต่างสิ

สมควรที่เราจะยอมสยบพระพุทธเจ้าไหมเล่า มันเป็นเหตุผลสมควรที่เราจะเคารพพระพุทธเจ้าไหม

สมควรที่เราจะเชื่อมั่นในพระพุทธเจ้าไหม

สมควรที่เราจะตายให้กับพระพุทธเจ้าไหม

เพราะคุณสมบัติเบื้องต้นของพระมหาบุรุษจากวังมาสู่โคนต้นโพธิ์คือคุณสมบัติของเราทั้งหลายที่จะเป็นพระอรหันต์กัน

แต่นั่นพระองค์อาศัยแค่เพียงทางเดิน

ทานบารมี

คือบารมีข้อที่ ๑

สละทุกอย่าง ทิ้งกบิลพัสดุ์

นั่นละมหาชาติจากพระเวสสันดร

ถ้าทานบารมีสร้างมาไม่เต็มเปี่ยมสมบูรณ์แล้ว จะสลัดตัวเองหลุดจากวังกบิลพัสดุ์ไม่ได้

หลัก ๓ หลักต้องมี หลักหนึ่งสลัดให้หลุดออกมา จากบ้าน จากเมือง จากวัง จากครอบครัว ใครสลัดไม่หลุดก็ไปไหนไม่ได้ **หลัก ๓ หลัก** หลักที่ ๑ **หลักความรู้** เรียกว่าธาตุรู้

หลักที่ ๒ **หลักพรหมจรรย์** หมายถึงต้องประพฤติพรหมจรรย์ ตัวคนเดียวทำตัวเป็นนักบวช

หลักที่ ๓ **อำนาจธรรม** ต้องมีอำนาจธรรมเป็นตัวขับ ตัวผลัก ให้เราบรรลุธรรมสู้กับกิเลส

หลัก ๓ หลักนี้ขาดหลักใดหลักหนึ่งไม่ได้

แต่หลักที่สำคัญมากคือหลักพรหมจรรย์ ถ้าสละ ละ จากบ้าน จากเรือน สมบัติ ไม่ได้ ก็ประพฤติพรหมจรรย์ไม่ได้

เพราะการครองเรือนมันแสวงหาทรัพย์ หายศ หาชื่อเสียง

แต่การประพฤติพรหมจรรย์นั้น ต้องสละทรัพย์ สละชื่อเสียง สละบ้านเรือน สละครอบครัว ต้องสละ ต้องสลัดให้หมด

ต้องจาโค ปฏินิสสัคโค ต้องสละและสลัดให้หมด

เพราะฉะนั้น ถ้าสร้างบารมีมาไม่เต็มเปี่ยมบริบูรณ์สมบูรณ์ พระมหาบุรุษก็จะสละตัวเองหลุดออกจากวังกบิลพัสดุ์ไม่ได้

แต่ด้วยอำนาจทานบารมีที่พระองค์ทรงทำมาเต็มเปี่ยมบริบูรณ์สมบูรณ์แล้ว จึงเป็นเหตุผลักให้พระองค์หลุดมาจากวังกบิลพัสดุ์ ในคืนที่นางพิมพาพระมเหสีประสูติพระราชโอรส

จากปริศนาธรรม ๒ คำ **"ราหุลัง ชาตัง พันธนัง ชาตัง"**

พระองค์ชัดแล้วว่านี่เป็นห่วง นี่เป็นพันธะภาระ

เห็นชัดตอนนางพิมพาประสูติพระราชโอรส นี่เป็นห่วง ราหุลัง ชาตัง

นี่เป็นพันธะ พันธนัง ชาตัง พันธะนี้ทำให้ชีวิตลำบาก

โยมเชื่อไหมล่ะ ห่วงและพันธะทำให้ชีวิตเราลำบาก ไม่เป็นตัวของตัวเราเอง ชีวิตต้องขึ้นอยู่กับอะไรไม่รู้

ห่วงและพันธะนี้ เราไม่รู้ว่าชีวิตเราต้องขึ้นอยู่กับอะไร ที่ดำเนินชีวิตกันอยู่ทุกวันนี้

ถ้ายังมีห่วงมีพันธะอยู่ เราไม่รู้ว่าใช้ชีวิตอยู่กับอะไร มันหาคำตอบให้ตัวเองไม่ได้

วันใดที่เราปลดห่วงได้ ปลดพันธะภาระได้ ก็จะรู้ว่าชีวิตกลับมาเป็นของเรา

นั่นคือจุดเริ่มต้นของการประพฤติพรหมจรรย์

พระมหาบุรุษนั้นสละสลัดหลุดพ้นมาจากวังกบิลพัสดุ์ด้วยอำนาจทานบารมีที่พระองค์ให้มามากมาย สั่งสมมามากมาย **ด้วยอำนาจทานบารมี**

คนโบราณเขาถึงผูกปริศนา**ขี่ม้ากัณฐกะข้ามแม่น้ำอโนมา** ด้วยกำลังของทานบารมี

มันเป็นหัวใจสำคัญมากของนักปฏิบัติธรรมนะ มันเป็นหัวใจสำคัญมาก

เพราะถ้าเราสละไม่ได้นี่คิดถึงนัยยะตรงกันข้ามแล้วกัน มีห่วงมีพันธะ

เมื่อไหร่มันจะไปไหนได้

แล้วก็ไม่รู้ให้อันนี้เพื่ออะไร ให้ชีวิตนี้เพื่ออะไร หาคำตอบไม่ได้

มันเป็นคำลวงให้ชีวิตถู ๆ ไถ ๆ ไปวันหนึ่ง ๆ

เพื่อให้มันอยู่ตรงนั้น ตรงที่มีพันธะ มีภาระ

อำนาจของการสละ การสลัดมีอานุภาพมหาศาล โบราณเขาอุปมาเหมือนขี่ม้าเหาะได้ข้ามแม่น้ำเลย

อำนาจทานบารมีที่บุคคลได้บริจาคไว้ดีแล้ว มันมีอานุภาพทำให้บุคคลหลุดพ้นออกจากโลกได้

เข้าสู่เส้นทางของผู้สงบคืออุปสมบทได้ คนโบราณก็เลยสอนไว้อย่างนั้น

ขี่ม้ากัณฐกะข้ามแม่น้ำอโนมา ข้ามพ้นโลก พ้นออกไปจากโลกียโลก โลกุตระ

โดยเอาแม่น้ำอโนมาเป็นปริศนา

ขี่ม้ากัณฐกะข้ามพ้นไป

เพราะเมื่อพระองค์ข้ามไปสู่อีกฝั่งของแม่น้ำอโนมาแล้ว

เอาบารมีข้อที่ ๒ ข้อที่ ๓ มาช่วย ก็คือการออกบวช

ศีลบารมี เนกขัมมะบารมี

แล้วถ้าไม่เคยออกบวชมาก่อน ไม่เคยรักษาศีลถือศีลมาก่อน ก็จะบวชไม่ได้

เหมือนพาหิยะทารุจิริยะ ไม่เคยบวชมาก่อน ไม่เคยถือศีลมาก่อน ไม่เคยมีเนกขัมมะมาก่อน

เป็นอรหันต์ยังบวชไม่ได้เลย

ของอะไรคนเราจะได้มาต้องทำมาทั้งนั้น ไม่มีอะไรเขาเสกใส่มาให้หรอก

อยากได้อะไรก็ต้องทำขึ้นมาให้เป็นบารมีไว้ เป็นความดีของเรา

ถ้าเราไม่ทำคือไม่ได้ ถ้าเราทำเราต้องได้ ใครเอาของเราไปไม่ได้ มันจะช้าหรือเร็วเท่านั้น

เพราะฉะนั้นเมื่อพระมหาบุรุษขี่ม้าข้ามแม่น้ำอโนมา เท่ากับหลุดแล้วจากกรุงกบิลพัสดุ์

พระองค์จึงได้ตัดพระเมาฬีด้วยพระขรรค์เลย เป็นสัญลักษณ์ของการออกบวช

กล่าวว่าขณะนั้นท้าวมหาพรหมซึ่งมีนามว่าฆฏิการพรหม ซึ่งเคยเป็นสหายกัลยาณมิตรสร้างบารมีในอดีตมาด้วยกัน สมัยเป็นโชติปาละ กับฆฏิการ สมัยมหากัสสปะพระพุทธเจ้า

เมื่อทราบด้วยญาณวิถีว่า ขณะนี้เพื่อนรักออกบวชแล้วก็คือโชติปาละพระมหาบุรุษของเรา ฆฏิการไปเกิดเป็นท้าวมหาพรหม ได้นำจีวร บาตรศิลาจากชั้นพรหมโลกเอามาถวาย นี่คือที่มาของคำว่ากัลยาณมิตร เพื่อนแท้ และมิตรแท้ต้องไม่ทิ้งกันทุกขณะ ไม่ว่าจะอยู่ในสถานการณ์ใดก็ตาม เพราะฉะนั้นฆฏิการพรหมนั้นไม่ใช่อยู่ ๆ จะเอาจีวรไปให้เฉย ๆ นะ แต่เคยร่วมบารมีมาด้วยกันเคยร่วมบุญมาด้วยกัน เป็นหน้าที่ของฆฏิการพรหมจะต้องนำบาตรและจีวรมาถวายให้กับพระมหาบุรุษ ในการอธิษฐานเพศเป็นบรรพชิตเป็นนักบวชที่ริมฝั่งแม่น้ำอโนมานั่นแหละ

ศีลบารมีกับเนกขัมมะบารมี ได้ออกประพฤติพรหมจรรย์ได้เพราะสละโลกได้ สละเรือนได้ สละสมบัติได้ สละทุกสิ่งทุกอย่างได้หมด

ในขณะที่ความเป็นสมบัติในกบิลพัสดุ์ยิ่งใหญ่ที่สุดของเจ้าชายสิทธัตถะ ไม่ใช่มีนิดหนึ่ง

มีทองเท่าหนวดกุ้งนอนสะดุ้งจนเรือนไหว มีเงินนิดหน่อยคิดจะเป็นคิดจะตาย จะใช้เงินยังไงดี ก็คนมันไม่เคยมีนะ

เจ้าชายสิทธัตถะนั้นเมื่อประสูติพระราชโอรสแล้ว ถือว่าบริบูรณ์ในเงื่อนไขของความเป็นกษัตริย์

อีก ๗ วันจะสถาปนาเป็นจักรพรรดิ นับจากวันประสูติของราหุล ถือว่าสมบูรณ์ในความเป็นกษัตริย์แล้ว

เป็นชายชาตรี มีภริยา มีลูก บารมีแก่กล้าสมควรแก่การสถาปนาเป็นกษัตริย์ พระเจ้าสุทโธทนะจะยกสิริราชสมบัติให้ภายใน ๗ วัน

เพราะฉะนั้นเจ้าชายสิทธัตถะถ้าไม่ออกบวชภายใน ๗ วัน ขุมทรัพย์ทั้ง ๔ จะขึ้นรอบกรุงกบิลพัสดุ์ เป็นผลแห่งมหาทานบารมีที่บริจาคไว้ตอนเป็นพระเวสสันดร ที่ฝนแก้วตกลงมาท่วมกรุงเชตุดร แล้วยกให้ชาวบ้านหมด จะกลายเป็นขุมทองทั้ง ๔ ทิศขึ้นรอบกรุงกบิลพัสดุ์เลย เพื่อค้ำจุนความเป็นจักรพรรดิของเจ้าชายสิทธัตถะในการครองกรุงกบิลพัสดุ์ จะสำเร็จภายใน ๗ วัน

เพราะฉะนั้นเกียรติยศ เกียรติศักดิ์ เกียรติทรัพย์ มันสมบูรณ์แบบที่สุดของเจ้าชายสิทธัตถะในขณะนั้น

การออกบวชจึงไม่ใช่สิ้นไร้ไม้ตอก สิ้นญาติขาดมิตร ไม่ชอบคนนั้นเกลียดคนนี้ เบื่อหน่ายสลดการแย่งชิงสมบัติกัน แล้วเราไปบวชดีกว่า ไม่ใช่ ไม่มีปัญหาใด ๆ ทั้งสิ้นที่เกิดขึ้นในกรุงกบิลพัสดุ์จนเป็นเหตุให้เจ้าชายสิทธัตถะออกบวช

แต่มีปัญหาอยู่ ๒ ข้อเท่านั้น ราหุลัง ชาตัง กับพันธนัง ชาตัง

เห็นแล้วว่าห่วงและพันธะนี้ทำให้ชีวิตลำบาก เราจะลอยคอจมน้ำตายกันทั้งเมืองไม่ได้ เราไม่ออกไปแล้วใครจะไป

นั่นคือความดำริที่จะออกไปแสวงหาโมกขธรรม ความไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตาย

แล้วจะกลับมาช่วยกัน

เป็นการสละโลกครั้งยิ่งใหญ่ที่สุด

ที่โลกเขาประณามการสละโลกเพื่อออกบวชของเจ้าชายสิทธัตถะนั้น ผู้ไม่ศึกษาธรรมะที่ถ่องแท้ไม่เข้าใจพระพุทธเจ้าจริง ๆ จะประณามพระพุทธองค์ว่าเป็นคนไม่รับผิดชอบ ทิ้งเมีย ทิ้งลูกอ่อนกำลังคลอด

เขาไม่ได้พูดถึงทิ้งสมบัติ ทิ้งบ้าน ทิ้งเมือง

พูดแต่ทิ้งเมีย ทิ้งลูก เขาจะประณาม

อาตมาก็เคยได้ยินคนประณามมาแล้วกะหูตัวเอง ประณามพระพุทธเจ้าว่าใจดำ ทิ้งเมีย ทิ้งลูก หนีไปบวชเอาตัวรอด

แต่ดูหนังดูไม่จบ แค่ดูต้นเรื่อง กลางเรื่อง ยังไม่เห็นเลย

ที่สุดแล้ว นางพิมพา พระราหุล พระเจ้าสุทโธทนะไปไหนกัน

ที่สุดพระองค์กลับมาช่วยไหม มันต้องดูให้จบ

เราไม่ออกแล้วใครจะออก เราจะกอดคอกันจมน้ำตายในสังสารวัฏหรือไม่ได้ มันเป็นหน้าที่ที่เราต้องไป

นั่นคือการสละโลกที่ยิ่งใหญ่ที่สุดของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

ด้วยทานบารมีที่พระองค์ได้บริจาคมาดีแล้ว สมบูรณ์แล้ว นี่ ทานบารมีทำให้สละโลกได้

บารมีข้อที่ ๒ ที่ ๓ คือศีลบารมี กะ เนกขัมมะบารมี พระองค์อธิษฐานเพศเป็นบรรพชิตเลย พลิกบทบาทชีวิตทั้งหมด จากเจ้าชายที่สมบูรณ์ด้วยสุขุมาลชาติ กลายมาเป็นนักบวช นอนกลางดิน กินกลางทราย อยู่ในป่าเพียงลำพังพระองค์เดียว นี่คือสุดยอดของชีวิตโยมที่พลิกผันที่สุด เป็นอาถรรพณ์ของการประพฤติพรหมจรรย์ของผู้ที่ต้องการประพฤติพรหมจรรย์ ถ้าไม่หมดจดไม่บริสุทธิ์ อย่าได้คิดบวชเลยทีเดียว เดี๋ยวมันจะตีกลับทีหลัง ถ้าหมดจด บริสุทธิ์เหมือนกับเจ้าชายสิทธัตถะละก็ ไปเลย พรหมจรรย์จะพาเดินไปเลย พาพระมหาบุรุษออกจากริมฝั่งแม่น้ำอโนมา ลงไปทางทิศตะวันออก ไปที่กรุงราชคฤห์ ถามว่าไปทำไม **ก็ไปตามบารมีข้อที่ ๔ คือตัวปัญญาบารมี** นี่แหละถึงจุดสำคัญที่สุดโยม **ต้องเข้าใจเส้นทางเดินของพระพุทธองค์ก่อนจะนั่งโคนโพธิบัลลังก์**

ปัญญาบารมี

องค์พระมหาบุรุษ หลังจากอธิษฐานเพศเป็นบรรพชิต ครองตนเป็นนักบวช ประพฤติพรหมจรรย์

เป็นที่มาของคำว่า**เนกขัมมะบารมี คือการทำความดีด้วยการออกบวช**

ศีลบารมี คือการทำความดีด้วยการรักษาศีล การออกบวชหรือประพฤติพรหมจรรย์นั้นต้องประกอบด้วยการบวชและต้องมีศีล ถึงจะเรียกว่าการประพฤติพรหมจรรย์

ถ้าได้บวชอย่างเดียวแล้วไม่มีศีล ก็จะประพฤติพรหมจรรย์ไม่ได้

การประพฤติพรหมจรรย์ด้วยการออกบวชนั้น ต้องประกอบด้วยการขอบวชเป็นนักบวช หรืออธิษฐานตนเป็นนักบวช ประกอบด้วยการรักษาศีล คือควบคุมกาย วาจา ใจของตนให้บริสุทธิ์หมดจด อย่าล่วงละเมิด ทำผิด อย่าพูดชั่วเป็นต้น

หลังจากอธิษฐานเพศเป็นบรรพชิตแล้ว พระมหาบุรุษไปไหนต่อ เมื่ออธิษฐานเพศเป็นบรรพชิตแล้ว โดยได้รับผ้ากาสาวพัสตร์จากฆฏิการพรหมซึ่งนำมาถวายให้จากพรหมโลก พร้อมด้วยบาตรศิลาใบหนึ่ง

พระองค์ได้เสด็จไปที่ชายป่าเล็ก ๆ ซึ่งเป็นป่ามะม่วง เรียกว่า อนุปิยะอัมพวัน ซึ่งอยู่ไม่ไกลจากริมฝั่งแม่น้ำอโนมานั้น อยู่ในเขตเมืองกบิลพัสดุ์ ยังไม่หลุดเขตเมือง แต่อยู่คนละฝั่งแม่น้ำ

พระองค์ไปประทับยับยั้งอยู่ที่นั่น ๗ วัน ไม่ได้เสวยพระกระยาหาร ไม่ได้ฉันอะไรเลย ไม่ได้เข้าฌาน สมาธิ ไม่ใช้ความรู้ ไม่ใช้อะไรทั้งนั้น อยู่นิ่ง ๆ เฉย ๆ คือใช้เนกขัมมะสุข คือเสวยความสุขอยู่ในเนกขัมมะของการได้ถือบวช

ต้องการจะทดสอบ ทดลองเรียนรู้ว่าการออกบวชมันถูกหรือผิด **เพราะในยุคนั้นไม่มีตัวอย่าง** ไม่มีใครออกหน้า ไม่มีใครตามหลัง

โยมต้องรับรู้ไว้ **เส้นทางพระมหาบุรุษไม่มีใครออกหน้าพระองค์มาก่อน**

เพราะฉะนั้นพระองค์จึงไม่ได้เสด็จตามใคร แล้วไม่มีใครเดินตามหลัง

นั่นหมายถึง ไม่มีใครเดินตามพระพุทธองค์ได้

นี่แหละเขาเรียกว่าเหยียบไม่มีรอย เดินไม่มีเสียง

เหยียบไม่มีรอยคือ รอยเท้าของพระพุทธเจ้า ไม่มีใครออกหน้า ไม่มีใครตามหลัง

เส้นทางนี้เดินได้หนึ่งเดียว ๕๐๐๐ ปี จบสิ้นอายุพระพุทธศาสนานี้ ถึงจะมีบุคคลที่ ๒ ขึ้นมา

เพราะฉะนั้นเส้นทางพระมหาบุรุษนั้น จึงเป็นเส้นทางที่โดดเดี่ยวเดียวดายเวิ้งว้าง ไม่มีตัวอย่างให้เห็น ไม่มีตัวสนับสนุนข้างหลัง ตัวดึงข้างหน้าไม่มี ตัวดันข้างหลังไม่มา

พระองค์จะดึงจะดันด้วยตัวของพระองค์เอง จะไปหรือไม่ไป จะถอยหรือจะเดิน ก็ขึ้นอยู่กับพระองค์มีมายังไง คือมีบารมีมาแบบไหน สั่งสมบารมีมายังไง

การออกบวชจึงเป็นของใหม่ ถ้าบวชเป็นฤๅษีชีไพรก็ไม่แปลก แต่ห่มผ้ากาสาวพัสตร์ตัดผมเป็นของแปลก เพราะธรรมเนียมพราหมณ์ชมพูทวีปโบราณเขาไม่นิยมไว้ผมสั้น ใครโกนผมหรือตัดผมสั้นถือว่าเป็นกาลีบ้าน กาลีเมือง เจ้าชายสมัยโบราณไว้ผมยาวและมวยผมไว้ ใครดูสุริโยทัยสมัยกรุงศรีอยุธยาก็ทำอย่างนั้นพอปล่อยผม ยาวเลย คนโบราณผู้สูงศักดิ์จึงไว้ผมยาวและมวยผม เพราะฉะนั้นการตัดผมให้ขาดกันถือว่าผิดเพศ เขาไม่ให้เข้าบ้านเข้าเมือง จึงเป็นเรื่องใหม่ที่พระมหาบุรุษตัดผมสั้น หลังจากพระขรรค์ตัดผมแล้ว ผมที่เหลือติดหนังศีรษะก็หมุนตัวม้วนเป็นก้นหอยอยู่เช่นนั้นจนนิพพาน ไม่ยาวไม่สั้นอีกต่อไป นี่เป็นอัศจรรย์บทหนึ่งของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า คนโบราณเวลาสร้างพระพุทธรูปมักจะขมวดเป็นก้นหอย พระองค์ไม่ต้องมีใครไปปลงผมอีก ผมจะไม่ยาวผมจะไม่สั้นอยู่เช่นนั้น จนดับขันธปรินิพพาน อันนี้เป็นเรื่องของพระมหาบุรุษนะ

เพราะฉะนั้นการบวชเป็นเรื่องแปลก พระองค์จะเดินหน้าไปไหน มันต้องรู้ว่าถูกหรือผิด ความคิดความเห็นที่พระองค์มีมา ลงไปสู่การปฏิบัติแล้ว คือขาดจากโลก ขาดจากเรือน เป็นนักบวชแล้ว ตัวคนเดียว ไม่ใช่เจ้าชายสิทธัตถะอีกแล้ว ไม่มีกบิลพัสดุ์ ไม่มีนางพิมพา ไม่มีราหุล ไม่มีพระเจ้าสุทโธทนะ ไม่มีพระประยูรญาติ ไม่มีอีกแล้ว

นักบวชถือว่าจบคำว่าญาติ เหลือแต่หนึ่งเดียวคือตัวเองนี้เป็นญาติ ญาติของนักบวชผู้ประพฤติพรหมจรรย์คือตัวเอง ไม่มีบุคคลที่ ๒

จึงได้หยุดนิ่งอยู่ ๗ วัน เสวยบรรพชาสุข

เมื่ออยู่ครบ ๗ วัน ณ ป่าอนุปิยะอัมพวัน

จึงได้ส่งภาษาบาลีว่า **สาธุ โข ปัพพัชชา** แปลว่า **การออกบวชนี้เป็นความดี**

นั่นหมายถึงว่าการที่พระองค์สละบ้าน ทิ้งบ้าน ทิ้งเมือง

ไตร่ตรอง คิดจนรอบคอบแล้ว ๗ วัน

ถูกต้อง เป็นความเห็น เป็นความคิดที่ดีที่สุดแล้วที่มนุษย์จะพึงกระทำ

และคำบาลีบทนี้ พระนักเทศน์จะนำมาใช้กับกุลบุตรที่บวชพระเป็นนาค เวลาจะเทศน์สอนนาค จะขึ้นพระบาลีว่า **สาธุ โข ปัพพัชชา นามาติ** เพราะไม่มีบาลีบทไหน ที่จะให้นาคฟังไพเราะเท่าบาลีบทนี้ เพราะยืนยันในการออกบวชนี้ เป็นความดี ไม่ใช่ความชั่ว เป็นความถูกต้องไม่ใช่ความผิด ใครจะบวชถูกต้องไม่ผิด เป็นความดี ไม่ชั่ว

เมื่อพระองค์รู้ถึงความถูกต้อง และความดีที่พระองค์ได้รับจากการบวชแล้ว จึงได้เสด็จออกจากกรุงกบิลพัสดุ์ บ่ายหน้าไปทิศตะวันออก

ถามว่าไปไหน ไปกรุงราชคฤห์

ไปทำไม

มันต้องทบทวนจุดประสงค์ว่าออกบวชทำไม

กุลบุตรเรามีมากเหลือเกินที่บวชแล้วจบเลย บวชแล้วไม่ทำอะไรเลย เป็นความเข้าใจผิดมหันตโทษเลย

การได้บวช ห่มผ้ากาสาวพัสตร์ แค่เริ่มต้นปฐมบทของทางเดินเท่านั้น เรียกอุปสมบทหรืออุปสัมปทา คือเข้าสู่เส้นทางของผู้สงบเท่านั้น คือเริ่ม ไม่ใช่จบ

การได้บวชไม่ใช่จุดจบ โกนหัวห่มชุดขาว ห่มผ้าเหลืองอยู่วัดสบายแล้วจบ กินนอน ๆ อย่างเดียวไม่ใช่

ต้องทบทวนจุดประสงค์ว่าพระองค์ออกบวช ทิ้งบ้าน ทิ้งเมืองมาทำไม

เพื่อแสวงหาโมกขธรรม ธรรมที่นำไปสู่ความหลุดพ้นจากความแก่ เจ็บ ตาย หนีความแก่ เจ็บ ตาย มาจากวังไง เราต้องหาทางทำให้พ้นจากความแก่ เจ็บ ตาย เรียกว่าโมกขธรรม โมกขแปลว่าพ้น โมกขธรรมคือ หาธรรมที่จะทำให้ตัวเองหลุดพ้นจากความแก่ เจ็บ ตาย โดยอาศัยเส้นทางนักบวช การประพฤติพรหมจรรย์เป็นทางเดินอุปสมบท เข้าสู่เส้นทางไม่มีญาติ พ่อแม่ พี่น้อง ญาติที่ดีที่สุดคือตัวเอง หนึ่งเดียว

กรุงราชคฤห์สมัยนั้น ๒๑ แคว้น ๒๑ เมืองของชมพูทวีป ราชคฤห์มีชื่อเสียงที่สุด เป็นชุมนุมเจ้าคณาจารย์ลัทธิ ผู้ทรงภูมิรู้ที่มีมากมายมหาศาลที่อยู่ในกรุงราชคฤห์นั้น เพราะฉะนั้นถ้าอยากหาทางให้ตัวเองหลุดพ้น ไม่มีที่ไหนเหมาะเท่ากับกรุงราชคฤห์ นั่นคือความเชื่อและความเห็นของพระมหาบุรุษคล้อยตามในยุคนั้นสมัยนั้น ไม่แข็ง ไม่ดื้อ ยอมคล้อยตามว่าคณาจารย์ในกรุงราชคฤห์เก่ง ๆ เยอะ ทรงภูมิความรู้มากมายมหาศาล เราต้องไปยอมตัวเป็นลูกศิษย์เพื่อแสวงหาความรู้นั้น

ก่อนที่จะเข้าสู่ข้อที่ ๔ คือปัญญาบารมี ทดสอบภูมิปัญญากันว่าพระองค์มีมาแค่ไหน ก่อนที่จะไปเจอคณาจารย์ทั้งหลาย ถูกทดสอบบทที่ ๑ ที่ถือว่าสำคัญที่สุด ที่ถือว่าจะเปลี่ยนแปลงโลกได้เลย

คือพระเจ้าพิมพิสาร พระราชาแห่งกรุงราชคฤห์ พอรู้ว่าพระลูกเจ้านี้ออกบวชมาจากศากยะสกุล เป็นวงศ์สกุลที่บริสุทธิ์ หมดจด มีชื่อเสียงโด่งดังในด้านบริสุทธิ์ในชมพูทวีปสมัยนั้น จึงได้เสด็จออกมาจากพระราชนิเวศน์ ไปพบกับพระมหาบุรุษ ที่นั่งอยู่ใต้โคนต้นไม้นอกกรุงราชคฤห์ พระเจ้าพิมพิสารเสด็จออกนอกเมือง ไปคุยกับพระมหาบุรุษ ถามว่าออกไปทำไม ออกไปถามว่าพระคุณท่านออกจากศากยะสกุลจริงหรือ

พระมหาบุรุษบอกว่าใช่

มีฐานันดรอะไรหรือในกบิลพัสดุ์

บอกเราเป็นพระราชโอรสของพระเจ้าสุทโธทนะ

พระเจ้าพิมพิสารบอกท่านอยู่ในฐานะตำแหน่งที่จะเป็นกษัตริย์แล้วนี่แล้วออกบวชทำไม วัย ฐานะ ภาวะชีวิต ก็ไม่ได้บอกว่าจะต้องบวช มันมีเหตุการณ์

อะไรในบ้านเมือง เกิดการแก่งแย่งสมบัติ หรือมีปัญหาอะไร จนพระคุณท่านต้องออกมาบวชอย่างนี้ ถ้าเป็นเหตุผลในการแก่งแย่งสมบัติกันในบ้านเมืองจนพระองค์อยู่ไม่ได้ จนมาออกบวชเช่นนี้ โยมยินดีสละเมืองให้ครึ่งหนึ่ง จะยกราชคฤห์ซึ่งเป็นเมืองใหญ่สุดในชมพูทวีปให้ครึ่งหนึ่ง ให้พระมหาบุรุษปกครอง เพราะชื่นชมในความเป็นศากยะสกุล นี้คือน้ำพระทัยของพระเจ้าพิมพิสารพร้อมจะยกเมืองให้ครึ่งหนึ่งเลย ถ้าบวชด้วยเหตุเช่นนั้น มีทุกข์ มีภัยพิบัติที่จำเป็นจะต้องหนีออกบวช เรายินดียกเมืองให้ท่านปกครองเลยแบ่งกัน

แต่พระมหาบุรุษตอบว่า อาตมะไม่ได้ออกบวชเช่นนั้น ไม่มีมูลเหตุ ไม่มีสาเหตุ ไม่มีข้อขัดแย้งใด ๆ

อ้าวแล้วออกบวชมาด้วยสาเหตุอะไร

อาตมาต้องการออกแสวงหาโมกขธรรม

พระเจ้าพิมพิสารไม่เคยได้ยินมาก่อนในโลกเลย

การแสวงหาโมกขธรรม มันคืออะไรหรือ

การแสวงหาโมกขธรรมคือการหาสิ่งที่ทำให้พ้นจากกองทุกข์ พ้นจากการไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตาย

มันมีอย่างนั้นหรือ

อาตมะก็ไม่รู้ว่ามีหรือเปล่า **แต่เมื่อมีร้อนต้องมีเย็น มีกลางคืนต้องมีกลางวัน มีแข็งต้องมีอ่อน มีเกิดต้องมีไม่เกิด มีแก่ก็ต้องไม่แก่ มีเจ็บก็ต้องไม่เจ็บ มีตายก็ต้องไม่ตาย** อาตมะเข้าใจเช่นนั้น

เมื่อพระเจ้าพิมพิสารได้ฟังมธุรสวาจาอันไพเราะ ว่าเป็นคำที่สูงส่งที่มีโอกาสได้ฟังเป็นครั้งแรก จึงได้ขอปฏิญาณกับพระพุทธองค์ว่า ถ้าพระองค์ได้พบโมกขธรรมเมื่อไหร่ ขอให้เสด็จมาโปรดในกรุงราชคฤห์เป็นองค์แรก

นี่คือปฏิญญาที่ตกลงกันโดยสงบ เป็นปฏิญญาที่พระเจ้าพิมพิสารขอกับพระพุทธองค์

นี่คือมูลเหตุที่พระองค์ประกาศศาสนา จึงเสด็จเข้ากรุงราชคฤห์ก่อน

พระเจ้าพิมพิสารเป็นพระราชาองค์แรกที่ได้พบพระพุทธเจ้า

เมื่อหลุดพ้นจากการทดสอบของพระเจ้าพิมพิสารแล้ว ถึงขั้นทดสอบภูมิปัญญาของพระมหาบุรุษว่ามีปัญญาบารมีที่สั่งสมมาดีพอไหม

ความรู้ของคนที่มีความรู้อันดับแรกที่ต้องใช้ ถ้าคิดว่าตัวเองมีความรู้จริง ๆ คือ **การอ่อนน้อมถ่อมตน** ยอมก้มเข้าไปหา ยอมตัวเป็นลูกศิษย์ ยอมตัวเป็นทาสเข้าไปฟังคำสอนของเขา

นี่คือขั้นทดสอบความรู้ของคนที่มีความรู้อันดับแรก

เพราะฉะนั้นคนไหนที่ฉลาดมีปัญญาล้ำเลิศ รู้โน่นรู้นี่ แต่อ่อนน้อมไม่เป็น ไม่ก้มหัวให้ใคร แข็งกระด้าง ไม่ยอมใครในสิ่งที่ควรยอม

เขาเรียกว่าคนโง่ ไม่ใช่คนมีความรู้หรอก มันจะโง่ไปอย่างนี้ตลอดชาติ หรือจะโง่ไปทุกภพทุกชาติ เหมือนไม้แข็งกระโดกกระเดก เข้ากับใครไม่ได้ เกะกะไปหมด

วีรบุรุษที่ยิ่งใหญ่ในอดีตเขาทำตัวอย่างกันไว้เยอะ

อย่างสามก๊ก **เล่าปี่**ซึ่งมีเชื้อสายกษัตริย์ราชวงศ์ฮั่น มีอายุกาลสูงส่ง เป็นวัยผู้ใหญ่ แต่ต้องก้มกราบน้อมตนเข้าไปหา**ขงเบ้ง**ผู้เป็นเด็กกว่า เป็นลูกชาวบ้านทำนา ชาวป่าชาวเขา เพื่อไปขอให้ขงเบ้งออกมาช่วยวางแผนสร้างบ้านสร้างเมือง ขงเบ้งก็เล่นตัวซะ ๒ ครั้ง พระเจ้าเล่าปี่ผู้สูงส่งต้องยอมขี่ม้าเข้าไปในป่าหาลูกชาวบ้านแต่มีชื่อเสียงทางอัจฉริยะบุคคล เก่ง คือขงเบ้ง ไป ๒ ครั้งไม่ได้เจอ **กวนอู เตียวหุย** เกิดอารมณ์ขึ้น ว่าทำไมต้องยอมมันขนาดนั้น กระชากลากมันมาเลยก็ได้ เล่าปี่บอกไม่ได้ เราไม่ได้เอาตัวเขามา ที่เราออกมานี่ไม่ได้มาเอาตัวหรอก เอาตัวเอาไม่ยาก แต่เราจะเอาใจขงเบ้งเขาไป เพราะฉะนั้นถ้าเราจะเอาใจเขาไปก็ต้องยอม ๆ เขาก่อน นี่วีรบุรุษนะ บอกเอาตัวขงเบ้งไปไม่ยาก เอาทหารมารุมลากไปก็ได้แล้ว แต่มันได้อะไร เราจะเอาใจเขาไป เอาจิตวิญญาณเขาไปเพื่อไปวางแผนการรบ เล่าปี่ต้องมาครั้งที่ ๓ ขงเบ้งจึงยอมเจอ เจอแบบมีลีลาพญาหงส์เลยนะ อาตมาไปที่บ้านขงเบ้งมาแล้ว บ้านแท้ ๆ ที่ภูเขาโงลังกั๋ง เมืองอู่ฮั่น เป็นประวัติศาสตร์ของวีรบุรุษเจอวีรบุรุษ ระหว่างคนที่มีปัญญากับคนที่มีปัญญากว่า เลยไม่รู้ใครฉลาดกว่าใคร ระหว่างเล่าปี่กะขงเบ้ง

แต่นี่คือการอ่อนน้อมถ่อมตน ยอมก้มหัวเข้าไป ทั้ง ๆ ตัวเองเป็นคนสูงศักดิ์ อยู่ในฐานะวีรบุรุษผู้ยิ่งใหญ่ในสมัยนั้น แต่เมื่อจะเอาความรู้เขา เจ้าก็ยังโง่อยู่ดี

โยมต้องเข้าใจไว้อย่างนะ ถ้าโยมจะเอาความรู้ใคร แสดงว่าโยมโง่ ถ้าเราฉลาดจะไปเอาความรู้เขาทำไม มีอะไรให้เราได้ในสิ่งที่เรากำลังขาด เรานี่โง่กว่าเขามาก จงอ่อนน้อมก้มหัวเข้าไป อย่าแข็งเข้าไปเชียวนะ โดนถีบออกมาไม่ทัน

หรืออย่างจอมจักรพรรดิผู้ยิ่งใหญ่ ในประวัติศาสตร์ทางพระพุทธศาสนา จอมจักรพรรดิผู้ยิ่งใหญ่ **อโศกมหาราช**

หลังจากชนะศึกเมืองกลิงครัฐ ฆ่าคนตายจนเลือดนองแผ่นดินมาก เกิดสลดหดหู่ สำนึกบาปของตัวเองที่ฆ่าคนไว้เยอะ อยากจะสารภาพบาป อยากจะละบาป อยากจะไถ่บาปที่ตัวเองได้ก่อทำไว้ แสวงหานักปราชญ์ให้มาช่วยแก้ปัญหาที่หนักอกของพระองค์อยู่ในขณะนั้น พระเจ้าอโศกมหาราชยอมใครรู้ไหม ยอมสามเณร จอมจักรพรรดิผู้ยิ่งใหญ่ พิชิตทุกแคว้นในชมพูทวีป ผนึกชมพูทวีปเป็นหนึ่ง แต่ต้องมายอมสามเณรน้อย **สามเณรนิโครธ**

ยืนอยู่บนพระราชวัง โดดเดี่ยวเดียวดาย หาคนแก้ปัญหาทุกข์ที่กลัดกลุ้มอยู่ในจิตของพระองค์ไม่ได้ สามเณรนิโครธเดินบิณฑบาต เห็นแล้วประทับใจถูกต้องชะตา ให้คนนิมนต์มา น้อมถวายอาหารและกราบสามเณร ขอวิงวอนให้สามเณรช่วยโยมด้วย โยมหมดปัญญาช่วยตัวเองแล้ว

สามเณรแก้ตัวว่า อาตมะเป็นเณรน้อย ช่วยมหาบพิตรไม่ได้หรอก

พระเจ้าอโศกบอกรู้ได้ไงว่าช่วยไม่ได้ ให้เราพูดก่อนสิ ช่วยได้หรือไม่ก็ไม่เป็นไร

สามเณรเลยจนคำพูดพระเจ้าอโศก จึงบอกว่า มหาบพิตรมีเรื่องอะไรให้อาตมะช่วยหรือ

จึงกล่าวว่า "เราทำบาปมาเยอะ ฆ่าคน ชิงบ้านชิงเมือง พี่น้องคนละแม่ฆ่าตายหมด เพื่อความยิ่งใหญ่ของตัวเอง คนละพ่อไม่เหลือเลย ฆ่าเกลี้ยงเลย ถอนรากถอนโคนญาติพี่น้องหมดเลย รบทัพจับศึก ฆ่าคนมหาศาล จนกระทั่งเมืองกลิงครัฐเลือดนองท่วมกีบม้า โยมสำนึกว่ามันบาปมาก จะแก้ไขยังไง"

“มหาบพิตรเช่นนี้แก้ไม่ได้ ถ้าทำบาปต้องรับผลบาป”

“ไม่มีวิธีอื่นเลยหรือ”

“วิธีอื่นพอมี องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนไว้เหมือนกัน”

“วิธีนั้นบอกโยมหน่อยได้ไหม”

เป็นที่มาของน้ำ ๒ กะละมัง เกลือ ๑ กะละมัง

เป็นการยกอุปมาที่ยอดเยี่ยมเด็ดขาดที่สุดของสามเณรนิโครธ

เพราะพระเจ้าอโศกฟังแล้วเข้าใจเลย ว่าโยมเข้าใจแล้ว

นั่นคือจุดกำเนิดของโยมในการบำรุงพระพุทธศาสนา บำรุงพระอรหันต์ พระศาสนา สังคายนา ขุดพระบรมสารีริกธาตุมาเฉลิมฉลองบรรจุ สร้างเจดีย์ ๘๔,๐๐๐ องค์ สร้างบุญกุศลที่ยิ่งใหญ่ มหาศาลยิ่งใหญ่ สร้างเสาอโศกในอินเดียทั้งหมด ที่เราได้กราบไหว้จนทุกวันนี้ เกิดจากน้ำ น้ำ ๒ กะละมัง กับเกลือ ๑ กะละมัง

บอกทำบาปต้องรับผลบาป

วิธีแก้มีไหม

พอมี คือให้ทำบุญไว้เยอะ ๆ อย่าไปทำบาปอีก

เกลือเค็มอยู่แล้วอย่าเติมเกลืออีก เติมน้ำเยอะ ๆ เดี๋ยวเกลือก็หายเค็มเอง

นี่อุปมาอุปมัยของสามเณรนิโครธ **คนทำบาปอย่าเติมบาปอีก แต่ให้เติมบุญ เติมบุญ ๆ เข้าไป บาปก็จะเจือจางเป็นอโหสิกรรมไปในตัว**

จบ พระเจ้าอโศกเป็นคนที่ฆ่าคนมามหาศาล แต่ไม่ต้องรับผลกรรมเพราะการฆ่าคนนะ ไม่เหมือนองคุลิมารฆ่าคนรับผลกรรมเลย โดนขว้างหัวแตก เลือดตกยางออกเลย ผีหลอกหลอนมหาศาลกว่าจะบรรลุอรหันต์ แต่ประวัติพระเจ้าอโศกจนบรรลุอรหันต์ ไม่ต้องรับผลกรรมจากการฆ่าคน รับแค่เศษกรรมเล็ก ๆ น้อย ๆ เท่านั้นเอง

ถามว่าทำไมไม่ได้รับผลกรรม

ก็ทำดียิ่งใหญ่มหาศาล มีเงินมีทองทุ่มหมดตัว

เติมน้ำอย่างเดียวจนเกลือหมดความเค็มไปเลย

เขาเรียก**กรรมมันอโหสิกรรม** จนพระองค์ได้บรรลุเป็นอรหันต์เลยในชาติต่อมา

เพราะฉะนั้นถ้ายังต้องแสวงหาความรู้อะไรจากใคร ถ้ายังอวดฉลาด อวดภูมิจะไปลองของเขา

คิดว่าเขาโง่หรือไง ถ้าเขามีความรู้จริง เขาจะไม่รู้หรือไงว่าไอ้นี่มันจะมาทำไม

เพราะฉะนั้นเป็นการทดสอบปัญญาบารมีของพระมหาบุรุษ ว่าที่สั่งสมปัญญาบารมีมานี่ของจริงหรือเปล่า

พระมหาบุรุษนั้นได้เข้าไปถามสำนักต่าง ๆ ในกรุงราชคฤห์ ไปน้อมตัวก้มกาย ยกมือไหว้ขอเรียนรู้วิชา สำนักนั้นสำนักนี้ก็แล้ว ที่ใครว่าดี ๆ พระองค์ก็ไปเรียนรู้ เจ้าคณาจารย์ทั้งหลายที่ว่าเก่ง ๆ พระองค์ก็ยอมตัวไปเป็นลูกศิษย์หมด **แต่ความรู้ทั้งหมดมันใช้ไม่ได้ทั้งหมด** เพราะยังหักล้างความรู้ที่พระองค์มีไม่ได้

โยมคิดสิว่าพระมหาบุรุษมีปัญญาขนาดไหน มีความรู้ขนาด **๑๘ ปริญญาเอก** สำนักครูวิศวามิตรนะ ไม่ว่าจะด้วยวิชาแขนงใด พระองค์เป็นที่ ๑ หมด แต่ยอมโง่น้อมกายไปเรียนสำนักต่าง ๆ ในกรุงราชคฤห์ ถามว่าด้วยจุดประสงค์อะไร ไม่ใช่ว่าอยากได้ความรู้เขาหรอก เพราะความรู้ที่เขามีกับความรู้ที่เรามี ถ้าเกิดตรงกันมันก็ใช้ไม่ได้ **เพราะความรู้ ๑๘ ปริญญามันหลุดพ้นไม่ได้** มันถึงโมกขธรรมไม่ได้ พระองค์ก็ทิ้ง ๑๘ ปริญญา และไปถามหาความรู้จากคณาจารย์ทั้งหลาย ว่า**ความรู้ใดทำให้หลุดถึงโมกขธรรมได้** พระองค์ก็จะรับอันนั้น แต่แล้วหลุดพ้นไม่ได้พระองค์ก็ต้องทิ้ง เพราะเป้าหมายของพระองค์ในการออกบวชนั้นอยู่ที่การบรรลุโมกขธรรม

การแสวงหาความรู้ในสำนักคณาจารย์ทั้งหลายนั้น**ไม่ได้หวังจะเรียนรู้หวังจะเป็นลูกศิษย์ แต่ต้องการความรู้ของเจ้าคณาจารย์นั้นมาทำให้ถึงโมกขธรรม**

เพราะฉะนั้น ถ้าสำนักไหนทำให้ถึงโมกขธรรมไม่ได้ พระองค์ก็ทิ้งแล้วไปเรียนใหม่

อยู่เช่นนี้ จนเรียนทั้งหมดทุกสำนักในกรุงราชคฤห์

สรุปแล้วว่าใช้ไม่ได้

จึงได้เข้าไปหา ๒ คณาจารย์ใหญ่สุดท้ายที่ถือว่าเก่งที่สุดคือ**อาหารดาบส อุทกดาบส**

และที่สุดก็รู้ว่าใช้ไม่ได้

เพราะฉะนั้น ความรู้มหาศาลในกรุงราชคฤห์ไม่อยู่ในสายตาของพระมหาบุรุษเลย โยมคิดรึว่าพระปัญญาของพระองค์ขนาดไหน

พระปัญญาของพระมหาบุรุษที่สะสมมา ๔ อสงไขยกำไรแสนมหากัป **พระองค์เอาไปใช้แค่เรื่องเดียวเองนะ**

ไม่ได้ฟุ้งซ่านไลภมากเหมือนญาติโยมทั้งหลาย

ที่พระองค์สั่งสมปัญญาบารมีมาทุกภพทุกชาติ แค่จุดประสงค์หนึ่งเดียว

คือให้บรรลุโพธิญาณเท่านั้น !

ไม่มีความปรารถนาอื่น ปรารถนาสิ่งเดียวคือโพธิญาณ ถึงโมกขธรรม

ปัญญาแก่กล้าของพระองค์ที่สะสมอยู่ในจิต เมื่อมาเรียนของคณาจารย์ทั้งหลายจึงรู้ว่า ความรู้ของคณาจารย์ทั้งหลายไม่เป็นไปเพื่อโมกขธรรมเลย

นี่คือทดสอบบารมีข้อที่ ๔ เรียกปัญญาบารมี

ว่าสิ่งที่พระองค์ต้องการเป้าหมายสูงสุดกับความรู้ของพระองค์นั้นยังไม่ตรงกัน

พระองค์มีความรู้ถึงโมกขธรรม

แต่ความรู้ในปัจจุบันมันไม่ใช่

พวกความรู้เจ้าคณาจารย์ทั้งหมายพระองค์จึงไม่ใช้

พระองค์จึงได้เสด็จหลีกหนีไป **เมื่อสิ้นสุดการเรียนรู้ อ่อนน้อมถ่อมตนยอมก้มกายน้อมตนเพื่อไปขอวิชาความรู้ เพื่อจะให้ถึงโมกขธรรม มันหมดแล้ว**

มันสิ้นสุดแล้ว จบแล้ว

พิสูจน์ปัญญาบารมีของพระองค์แล้วว่ายอดเยี่ยมมาก

ยังยึดมั่นในเป้าหมายว่า **"จะต้องโมกขธรรมอย่างเดียวเท่านั้น"**

ฝากตรงนี้ไว้นะ ใครคิดว่าคนมีปัญญามากทั้งหลาย คิดว่าตัวเองเป็นคนฉลาดทั้งหลาย

ถ้าเรามีปัญญาจริง ๆ ฉลาดจริง ๆ

ต้องโมกขธรรมเท่านั้นนะไม่มีอย่างอื่น รู้อย่างเดียวจะทำให้พ้นทุกข์ได้ยังไงเท่านั้นเอง

ถ้ายังมีเรื่องโน้นเรื่องนี้ รู้โน้นรู้นี้ รู้สารพัดก็ใช้ไม่ได้

พระพุทธเจ้ากวาดทิ้งหมดแล้ว ความรู้ยอดเยี่ยมที่สุดที่โลกเขามีให้สมัยนั้นพระองค์กวาดทิ้งหมดเลย

เพราะไม่เข้ากับความรู้ที่พระองค์มีมาคือโมกขธรรม

นี้คือพระปัญญาอันยอดเยี่ยมมหาศาล ในบารมีที่พระองค์ทรงสั่งสมมา

ทุกอย่างเพื่อโพธิธรรม ทุกอย่างเพื่อโมกขธรรมเท่านั้น

เป้าหมายพระองค์แม่นยำและชัดเจนที่สุด ไม่มีผิดเพี้ยนเลย ไม่ว่าสถานการณ์ สิ่งแวดล้อม ชีวิตจะเจออะไรมา ขัดขวางพระองค์ไม่ได้เลย จะมาหลอกมาล่อมาลวง ไม่ได้ทั้งหมด

พระปัญญาส่องแสงนำทางชัดเจนมาก

ต้องนิพพาน

ต้องโมกขธรรม

ต้องโพธิญาณ เท่านั้น !

ไม่ว่าอาจารย์ทั้ง ๒ จะชมเชยยกย่องอย่างไร บอกเจ้าเป็นคนฉลาด คนเก่งคนดี มีความสามารถ เราจะยกสำนักให้เจ้าเป็นอาจารย์แทน เราจะถอดตัวเองออกเจ้าเป็นคนเก่งคนดี สำนักเราต้องเจริญรุ่งเรืองมาก เพราะเจ้าเป็นคนฉลาด เรียนรู้วิชาเราไม่กี่ชั่วคืน เจ้าก็เรียนจนจบชัดเจน อาฬารดาบส อุทกดาบส ยอมให้เป็นเจ้าสำนักแทน นั่นคือบททดสอบความจริง ของจริงต้องทดสอบเรื่อย ๆ ทีละขั้นถ้าไม่จริงก็ตัด แต่พระองค์ก็กล่าวแต่โดยดีว่า ไม่ใช่สิ่งที่ต้องการ

แล้วท่านต้องการอะไรเล่า

เรามีสิ่งที่เราต้องการอยู่ แต่ท่านให้เราไม่ได้ เราขอลาละนะ

จึงลาอาจารย์ทั้ง ๒ ไป ไปไหน เคว้ง ๆ คว้าง ๆ หมดแล้ว

ในกรุงราชคฤห์ เรียนหมดใช้ไม่ได้ เป็นเศษขยะหมดแล้ว

เป็นเหตุให้พระองค์กระเซอะกระเซิง เดินไปลำพังพระองค์เดียว

ถึงริมฝั่งแม่น้ำเนรัญชราฝั่งทิศตะวันออก หันทิศตะวันตก

แล้วไปเจอป่าอุรุเวลาเสนานิคม เงียบ ร่ม กว้าง ปลอดโปร่งดี มีแม่น้ำเนรัญชราไหลผ่าน

ผู้เพียรใดต้องการความเพียร ที่นี้คือที่เหมาะของผู้นั้น

ตบะใดของผู้บำเพ็ญตบะที่นี่เหมาะสำหรับผู้บำเพ็ญตบะนั้น

นักพรตใดที่ต้องการบำเพ็ญพรต ที่นี่เหมาะสำหรับผู้บำเพ็ญพรตนั้น

และเราก็คือหนึ่งในคน ๆ นั้น

เพราะฉะนั้นพระองค์จึงได้อาศัยริมแม่น้ำเนรัญชรา อุรุเวลาเสนานิคม แสวงหาโมกขธรรมต่อ

แต่เมื่อไม่มีคณาจารย์ทั้งหลายสอนอีกแล้ว **ก็เหลือวิชาอีกวิชาเดียวที่ยังเป็นหนามยอกอกทิ่มแทงใจ** ท้าต่อการพิสูจน์ทดสอบอยู่

เป็นความรู้ที่มีมาเก่าแก่ดึกดำบรรพ์ของศาสนาพราหมณ์ในชมพูทวีป แต่ไม่มีใครปฏิบัติและทำได้อีก

มันหายสาปสูญไปแล้ว

เพราะฉะนั้น วิชานี้ถ้าไม่ใช่เราคงไม่มีใครทำ

วิชานี้คืออะไร

วิชาทุกรกิริยา ๓ ขั้นตอน

ขั้นตอนที่ ๑ อดอาหาร

ขั้นตอนที่ ๒ กลั้นลมหายใจ

ขั้นตอนที่ ๓ เอาลิ้นกดเพดาน

ทุกรกิริยาแปลว่าความทุกข์อันแสบร้อน ปวด ทุกข์ ร้อนที่สุดด้วย

๓ อย่างนี้ ๑ ๒ ๓ **นี้คือเส้นทางที่ ๕ กับที่ ๖ แห่งบารมี ๑๐ ทัศ** ที่พระองค์เอามาใช้

เอามาใช้ทุกรกิริยา อดอาหาร กลั้นลมหายใจ เอาลิ้นกดเพดานด้านบน

วิริยะบารมี ขันติบารมี

บารมีข้อที่ ๕ คือวิริยะบารมี บารมีที่ประกอบไปด้วยความเพียร ไม่ย่อท้อ ไม่ย่อหย่อน

บารมีข้อที่ ๖ คือขันติบารมี คือความอดทน อดกลั้น ให้อยู่ในอารมณ์นั้น ๆ ให้ได้

เพราะฉะนั้น ๖ ปีนะที่พระองค์ทำทุกรกิริยา จากอายุ ๒๙ จนถึงอายุ ๓๕

จากกลั้นลมหายใจ เอาลิ้นกดเพดาน ในที่สุด ก็อดอาหาร ๖ ปี

อยู่ด้วยความเพียรและความอดทน

ทดสอบวิริยะบารมี กับขันติบารมี มีมาพอไหม

เพราะวิชาทุกรกิริยานั้น เป็นวิชาทดสอบขั้นสุดท้ายของผู้ที่ต้องการเป็นโพธิสัตว์ และเอกอัครบุรุษของโลก

ใครที่คิดว่าตัวเองจะเกิดมาเป็นใหญ่ที่สุดในโลกต้องผ่านวิชานี้

ถ้ามีมาไม่พอก็ตายซะ

ไม่ใช่ให้ถอยนะ ให้ตายเลย

ต้องทนจนตาย เพียรจนตาย ขยันจนตาย

และพระมหาบุรุษก็ทำจนตายจริง ๆ ๖ ปีน่ะ ที่รู้ว่าต้องเลิกเพราะมันจะตายจริง ๆ

ล้มกลิ้ง นั่งอยู่โคนต้นไทร หมดแรงพยุงร่างแล้ว ล้มกลิ้งอยู่ข้างล่าง จะหมดลมหายใจอยู่แล้ว

แต่วิสัยมหาบุรุษบำเพ็ญมาพอ จะมาตายอย่างนี้ไม่ได้

พระสติพระองค์ยังแข็งแกร่ง ยังไม่เสื่อมสลาย ยังไม่ฟั่นเฟือน

จึงได้ระลึกถึงสิ่งที่ทำมาทั้งหมดยาวนาน เป็นความเพียรที่ยิ่งยวดที่สุด แสบร้อนที่สุด ทุกข์แสนสาหัสที่สุด ไม่มีใครทำยิ่งกว่าเราอีกแล้ว

ความเพียรใดที่เขาใช้คำว่าเพียรกัน เราทำถึงที่สุดแล้ว ความอดทนใดที่ต้องอดทนกัน เราทนถึงที่สุดแล้ว มันคงไม่มียิ่งกว่านี้อีกแล้ว

อย่าเลยเรายังไม่บรรลุเป้าหมาย จะขาดใจตายได้ยังไง เรายังไม่ถึงโมกขธรรม

ความหวังของชาวโลกยังรอเราอยู่ พ่อเรา พิมพา ราหุล พระประยูรญาติยังรอเราอยู่ รอให้เรากลับไปช่วยเขา เราจะมาสิ้นลมลงตรงนี้ไม่ควรเลย

พระดำริที่ออกมาจากพระสติที่สมบูรณ์แบบนั้น ทำให้พระองค์หวนกลับมามีชีวิตใหม่

ฟื้นพระวรกายขึ้นมาใหม่ ฟื้นกำลังขึ้นมาใหม่

ก็ได้อาหารอันวิเศษ ที่ทำให้พระองค์แข็งแรง แข็งแกร่งกลับมาเหมือนเดิม คือข้าวมธุปายาสของนางสุชาดา ที่พระองค์ปั้นเป็นผลตาลสุกได้ ๔๙ ก้อน และเสวยทีเดียวหมดเลย

เมื่อนั้นพระวรกายกลับมาแข็งแรงเหมือนเดิมได้แล้ว

ขั้นตอนต่อไปว่ายังไง ยังไม่บรรลุโมกขธรรมเลย ยังหาอะไรไม่เจอเลยโยม พึ่งฟื้นจากตายมานี่

หมดภูมิรู้แล้ว ในโลกไม่มีให้อีกแล้ว

เพราะทุกรกิริยาคือที่สุดของที่สุด

เป็นการใช้ความเพียรที่เพียรของที่สุดที่มนุษย์พึงมีความเพียร

เป็นความอดทนของความอดทนถึงที่สุด ที่มนุษย์จะมีความอดทนในโลก

เราได้ลองมาหมดแล้ว แต่เราก็ยังไม่ได้บรรลุโมกขธรรมเลย

โยมรู้ไหม คนเราเวลาจนมุมนี่ จนมุมจริง ๆ เขาใช้อะไร

ไม่ใช่ไปกินเหล้านะ

คนที่เขามีดีในตัวจริง ๆ เวลาจนมุมนะ เขาจะระลึกถึงความดีชนิดหนึ่งที่ต้องงัดออกมาใช้

คือถ้าไม่จนมุมจริง ๆ คนดีเขาจะไม่ใช้

เป็นอาวุธลับใช้สำหรับเวลาจนมุม

ต้องจนมุมจริง ๆ แบบชนิดเดินหน้าไม่ได้ ถอยไม่ได้ ซ้ายขวาไม่ได้ เหาะขึ้นไม่ได้ มุดดินไม่ได้ คือ ๖ ทิศไปไหนไม่ได้ ยืนอยู่ก็ไม่ได้

คนดีจริง เขาต้องช่วยตัวเองให้ถึงที่สุด

จนจนมุมจริง ๆ จนช่วยตัวเองไม่ได้อีกแล้ว

เหมือนเรื่องวิริยะบารมีที่เราได้ยินเรื่องมหาชนก ที่เรือสำเภาแตกกลางมหาสมุทร พระมหาชนกว่ายน้ำ ว่ายน้ำไปว่ายน้ำมา ลูกเรือตายหมด เหลือตัวเองคนเดียว ว่ายน้ำไปไม่หยุด จนพระอินทร์อยู่บนสวรรค์เดือดร้อน สั่งนางเมขลาลงมา นางลงมาจากสวรรค์ถามว่า เห็นประโยชน์อะไรในการว่าย เมื่อมองไม่เห็นฝั่ง พระมหาชนกตอบว่า ถึงเราจะมองไม่เห็นฝั่ง แต่เราก็ยังว่าย เพราะเราจะไม่อยู่นิ่ง ๆ แล้วรอวันตาย

นี่คือวิริยะบารมีที่พระองค์บำเพ็ญมา

ว่ายแม้ไม่เห็นฝั่ง คนเราถ้าไม่เห็นอะไรจะขี้เกียจ พอทำหน่อยทำไมเราไม่ได้นั่นนี่

พอสวดมนต์ ทำบุญ นั่งสมาธิหน่อยเอาละต้องได้นั่นได้นี่

ทำแล้วไม่ได้อะไรไม่ทำสิ

คนทำไมโลภมากขนาดนั้น

จะลงทุนอะไรต้องเห็นเป้าหมาย ต้องได้คุ้ม

แต่พระโพธิสัตว์เราสร้างปัญญาบารมี ประกอบความเพียรมหาศาล

บอกถึงเราไม่เห็นฝั่งเราก็ไม่ยอมตาย เรายังยินดีที่จะว่าย เพราะเราจะไม่ลอยคอตายอยู่เฉย ๆ

คนจะทำความดีด้วยความว่างเปล่าบ้างไม่ได้หรือไง

เคยไหม ทำความดีแบบยังไม่เห็นความดีปรากฏ

เราจงทำความดีในขณะที่ความดียังไม่ปรากฏให้เราเห็น แต่ต้องทำความดีจนกว่าความดีจะปรากฏ นั่นแหละเรียกว่าบรรลุความดีจริงๆ

เราต้องทำความดีไปเรื่อย ๆ แม้ไม่มีความดีให้เห็น

การบำเพ็ญบารมีเขาทำกันเช่นนั้น

ความดี โยมจะเรียกว่าความดี เพราะโยมทำแล้วหยุด ทำแล้วหวังได้ ทำแล้วคิดว่าต้องได้ ไม่ได้แล้วจะไม่ทำ บุญกุศล ความดี บารมีโยมทั้งหลายที่โยมทำจึงได้ชื่อว่าเป็นความดี

แต่เป็นบารมีไม่ได้ !

เพราะยังมีการกระทำที่หวังผลมันอยู่ ไม่มีผลแล้วจะไม่ทำ

แต่ความดีที่เราทำจะเป็นบารมีได้ต่อเมื่อเราทำทั้งที่ไม่เห็นผล ทำมันจนเกิดผล

นั่นแหละเขาเรียกว่าบารมีแท้ !

เพราะฉะนั้นพระมหาบุรุษ เมื่อเดินทางมาถึงมุมอับแล้ว ไม่มีทางไปไหนอีกแล้ว

ก็ต้องงัดอาวุธลับที่เอาไว้ใช้สำหรับจนมุม

ได้ถือถาดทองที่นางสุขาดานำข้าวมธุปายาสมาถวาย เดินไปริมแม่น้ำเนรัญชรา

เรียกบารมีมาอีก ๒ ข้อ

สัจจะบารมี อธิษฐานบารมี

ข้อ ๗ สัจจะบารมี ข้อ ๘ อธิษฐานบารมี ตรงนี้ต้องใช้สัจจะอธิษฐานมาช่วยแล้ว

เรียกฟ้าเรียกลมแล้ว

ด้วยแข้งขาเนื้อตัว สติปัญญาไปไม่รอดแล้ว

จนมุมหมดแล้ว ไม่มีทางบรรลุผลแล้ว ก็ต้องเรียกฟ้าเรียกลมมาช่วย คือ **ตั้งสัจจะอธิษฐาน**

เรียกสัจจะบารมีกับอธิษฐานบารมีมา

อาศัยถาดเป็นอุปกรณ์ "ถ้าเราจะได้บรรลุอนุตรสัมมาสัมโพธิญาณ ขอให้ถาดนี้จงลอยทวนกระแสน้ำ"

นี่คือตั้งสัจจะอธิษฐาน

โยมจำไว้นะ ผู้ยิ่งใหญ่ทั้งหลายเขาเอาสัจจะอธิษฐานไปไว้สุดท้าย

ทำให้มันถึงที่สุดก่อน ให้มันกระอักเลือดก่อน

จนมุมแล้วใช้สัจจะอธิษฐาน

หาทางออกมันเท่านั้น

แต่ถ้าอะไรก็อธิษฐาน อะไรก็สัจจะ ขอทุกวัน ทำนิดทำหน่อยขอทุกวัน ขอจนไม่เหลือ ไม่รู้ใครจะมาเสกให้

มันทำบุญไม่เท่าไหร่ มันขอจัง บางคนทำบุญหน่อยเดียวขอยาวเลย เอาจนเทวดามึนให้ไม่ถูก

คนที่มีบารมีวาสนาสูงส่งจริง ๆ เขาเอาไว้สุดท้าย

พระมหาบุรุษเราก็ทำเช่นนั้น ช่วยตัวเองจนถึงที่สุดแล้ว แต่ช่วยไม่ได้ เพราะมันยังไม่บรรลุเป้าหมาย เราต้องไปให้บรรลุเป้าหมายถึงโมกขธรรม

เพราะฉะนั้นจึงงัดอาวุธขึ้นมา สัจจะบารมีและอธิษฐานบารมี ลอยถาด ทดสอบก่อนบทที่ ๑ ปรากฏว่าถาดที่พระองค์ลอยลงไปบนแม่น้ำเนรัญชรา มันลอยทวนกระแสน้ำ

เมื่อพระองค์เห็นดังนั้น คิดว่าเรายังมีทางบรรลุได้

เห็นอัศจรรย์ ถาดที่อธิษฐานลอยทวนกระแสน้ำจริง ๆ เออเรายังพอมีทางบรรลุได้ นี่เรียกกำลังใจมาได้อีก

พระพุทธเจ้าหาทางมาสอนเรานี่คิดเอาก็แล้วกัน แค่พระองค์หาทางจะถึงโมกขธรรมมันยังยากขนาดนี้ มีอะไรทุ่มหมดนะกว่าจะมาเป็นพระพุทธเจ้า นี่ยังไม่พูดถึงธรรมะที่เอามาสอนเรา !

การตั้งพุทธศาสนามาถึงเรานี่นะ มันอีกเรื่องมหาศาลเลยโยม เรื่องเยอะมากเลย ไม่ได้อยู่ ๆ เป็นพระพุทธเจ้าแล้วมาสอนเลย มันต้องมีอะไรมาอีกมหาศาล กว่าจะมาเป็นพุทธศาสนาถึงเรานั่งกันอยู่นี่ กว่าจะเป็นความรู้ให้อาตมามานั่งพูดให้โยมฟัง มันต้องประกอบด้วยอะไรมากมายที่พระองค์ทำไว้ในอดีต ถ่ายทอดมาถึงบรรดาสาวกทั้งหลาย ถ่ายทอดพระศาสนามาถึงพวกเราที่นั่งกันอยู่นี่ได้

เออเรายังพอมีหวัง เห็นความอัศจรรย์ ถาดมันลอยทวนน้ำได้ แล้วเราต้องเปลี่ยนที่ใหม่

โยกย้ายเสด็จข้ามแม่น้ำเนรัญชรา จากฝั่งตะวันออก บ่ายหน้าไปทางทิศตะวันตก เดินตัดข้ามแม่น้ำเนรัญชรา

ณ ที่นั้นมีต้นพระศรีมหาโพธิ์อยู่ต้นหนึ่ง ต้นโพธิ์ใหญ่ อัสถัตถพฤกษ์ ร่มโพธิ์ใบ สมัยนั้นเขาไม่เรียกพระศรีมหาโพธิ์ เขาเรียกอัสถัตถพฤกษ์ เป็นต้นไม้ใหญ่ใบหนา ตั้งอยู่ริมแม่น้ำเนรัญชรา

ต้นพระศรีมหาโพธิ์คู่บุญที่เกิดมาพร้อมวันที่พระพุทธเจ้าประสูติ

โพธิ์ต้นนี้มีอายุ ๓๕ ปี

หนึ่งในสหชาติที่เกิดมาพร้อมพระพุทธเจ้า มาพร้อมกับเจ้าชายสิทธัตถะ ต้นโพธิ์นี้อายุเท่าพระองค์คือ ๓๕ ปี

เมื่อไปยืนอยู่โคนต้นโพธิ์ นายโสตถิยะพราหมณ์ คนเลี้ยงสัตว์อยู่แถวนั้น เห็นอาการกิริยาของนักบวชผู้นี้อยากจะนั่ง จึงได้ไปเอาหญ้าคาที่มีอยู่แถวนั้นไปทุบ ๆ มาแล้วเอามาถวาย เอามาปูลาดโคนต้นโพธิ์ให้นักบวชผู้นี้นั่ง นี่คือนายโสตถิยะพราหมณ์

เมื่อนายโสตถิยะพราหมณ์นำหญ้าคามาปูเป็นที่นั่งแล้วนี้

พระองค์จึงได้ตั้งสัจจะอธิษฐานเป็นคำรบ ๒ ใช้เบิลครั้งที่ ๒

เรียกขวัญกำลังใจออกมาให้ได้

เรายังมีทางบรรลุไหม เราจะนั่งลงตรงนี้

“ถ้าเราจะได้บรรลุอนุตรสัมมาสัมโพธิญาณ ขอให้ที่นั่งนี้จงเป็นรัตนบัลลังก์สูงขึ้นมา นี่อธิษฐานรัตนบัลลังก์”

ใครไปอินเดีย โคนต้นโพธิ์จะมี**แท่นวัชรอาสน์**อยู่ พระเจ้าอโศกทำไว้ สร้างรอยทับรัตนบัลลังก์เอาไว้

ใครยกไปไหนไม่ได้เลยแท่นนั้นน่ะ มีมาแต่สมัยพระเจ้าอโศก ๒๓๐๐ กว่าปีมาแล้ว

ด้วยสัจจะอธิษฐาน อธิษฐานหญ้าคาเป็นรัตนบัลลังก์

ปรากฏว่าหญ้าคาขยายวงกว้าง ยกฐานขึ้นมา จากพื้นถึงที่พระองค์จะเอาก้นหย่อนลง

นั่นแหละรัตนบัลลังก์ หรือที่นั่งที่เป็นแก้ว

เป็นที่นั่งที่บริสุทธิ์ที่สุด ที่พระมหาบุรุษจะลงไปนั่ง

เสร็จแล้วเมื่อพระองค์ทรงเห็นสัจจะอธิษฐานเกิดผลดังนั้น รู้ว่าเรายังพอมีทาง เรียกกำลังใจมาได้อีก

เมื่อพระองค์ลงไปนั่งคู้บัลลังก์ อุชุงกายัง ตั้งกายตรง บัลลังกัง ตั้งบัลลังก์ให้นิ่ง ขัดสมาธิเอาเท้าขวาทับเท้าซ้าย

ตั้งสัจจะอธิษฐานครั้งที่ ๓

คราวนี้ตติยัมปิแล้วนะ

นี่คือรัตนบัลลังก์ที่เราจะนั่งเป็นครั้งสุดท้ายของชีวิต แม้เลือดเนื้อจะไหลออกจากร่างกาย แม้เนื้อจะแห้ง แม้กระดูกจะหลุดเป็นชิ้น สิ้นลมหายใจล้มลงตรงนี้ก็ตาม ถ้าไม่ได้บรรลุอนุตรสัมมาสัมโพธิญาณแล้ว เราจะไม่ขยับเป็นอันขาด **อธิษฐานสุดท้าย สัจจะบารมี อธิษฐานยอมตาย**

นี่ทดสอบมา ๒ ครั้งแล้ว เราพอมีทาง ตอนนี้เล่นครั้งที่ ๓ ยอมตายเลย

บารมีเดินมา ๘ แล้ว ตอนนี้เหลืออีก ๒ เมื่อตั้งสัจจะอธิษฐานยอมตายแล้ว

พระองค์แผ่กรุณาให้กว้างออกไปเลย ตั้งความปรารถนาดี ไม่มีเวร ไม่มีกรรมกะใครต่อไปนี้ ทำจิตให้เป็นกลางไม่ขึ้นไม่ลงกะใคร ไม่เข้าข้างซ้าย ไม่เข้าข้างขวา ไม่คิดว่าดี ไม่คิดว่าชั่ว ไม่มีเวร ไม่มีกรรมกะใคร ตั้งความปรารถนาดีไปยังหมู่ชน และสัตว์ทั้งหลาย

นี่คือเมตตาบารมี

บารมีข้อที่ ๙ เมตตาบารมี

แปลว่าตั้งความปรารถนาดีไปให้หมู่ชน สัตว์ทั้งหลายให้เสมอภาคกัน

บารมีข้อที่ ๑๐ อุเบกขาบารมี

อุเบกขาบารมีคือการวางจิตเป็นกลาง ไม่เอียงซ้าย ไม่เอียงขวา ไม่เข้าข้างใดข้างหนึ่ง วางจิตเป็นกลาง วางใจเป็นกลาง

นี่คือจากวังกบิลพัสดุ์สู่รัตนบัลลังก์ของพระมหาบุรุษด้วยบารมี ๑๐ ข้อ !

แล้วเป็นยังไงโยม

มีบารมีมา ๑๐ ข้อแล้ว แผ่เมตตาตั้งความปรารถนาดีกว้างขวางไม่มีประมาณแล้ว ทำจิตเป็นกลางไม่ขึ้นไม่ลงกะสิ่งใดแล้ว

พระองค์ก็เริ่มกำหนดลมหายใจเข้าออก อานาปานสติกรรมฐาน ตั้งสติอยู่กับลมหายใจเข้า ลมหายใจออก เดินลมหายใจเข้า หายใจออกหายใจเข้าหายใจออก

กำหนดอานาปานสติไปเรื่อย ๆ ด้วยความปรารถนาดี ด้วยจิตที่เป็นกลาง

เพราะฉะนั้นกำลังบารมี ๑๐ ข้อพาพระองค์ทำไปได้พักเดียว ที่สั่งสมมา ๑๐ ประการ โดยเฉพาะตัวสุดท้าย ตัวอุเบกขาวาง พาพระองค์ไปได้พักเดียว

มารก็เริ่มทดสอบกำลัง

ตั้งสัจจะอธิษฐานว่าไม่ขยับไง เลือดจะไหล หนังจะแห้ง กระดูกกระจาย ชีวิตจะล้มลงตายก็ยอมใช่ไหม !

ตอนนี้ก็เริ่มเล่นงาน

เส้นเอ็น เส้นกระดูก เล่นไปเล่นมา ทิ่มไปทิ่มมา

ขันธมารก็เริ่มก่อน ขันธมารโจมตีก่อน

พอขันธมารโจมตีจนรวนไปหมดทั้งตัว

กิเลสมารก็เสียดแทงข้างใน กิเลสมารที่พระองค์ไม่เคยรู้จักมาก่อนในชีวิตมันมีอยู่ในสันดานของพระองค์ ไม่เคยเห็นมาก่อนเลย ไม่เคยรู้เลยว่ามีอะไรตัวแสบซ่อนอยู่ข้างใน เพราะมันโง่มันหลงปิดไปหมด

เพราะฉะนั้นพอขันธมารมันตีจนน่วมแล้ว อาการเจ็บปวดความรู้สึกรวนแล้ว

กิเลสมารก็ทิ่มแทงจี้กออกมาจากข้างใน

พอกิเลสมารมันออกมา **อภิสังขารมารมันก็ลวง**

นี่แหละที่มาของพญาวสวัสตีมาร

อภิสังขารมารคือที่มาของพญาวสวัสตีมาร ท้าวปรนิมมิตวสวัสตียกทัพโยธาขี่ช้างคีรีเมขล์ขยี้จิตวิญญาณของพระมหาบุรุษให้หวั่นไหวสะดุ้งสะเทือนด้วยฤทธิ์ของมาร ด้วยจุดประสงค์ของมาร

คือต้องการทำลายบัลลังก์ของพระมหาบุรุษให้ย่อยยับ ล้างสัจจะอธิษฐานที่ตั้งไว้ให้หมด

ก็บอกแล้วจะไม่ขยับไง

แล้วไม่ใช่ตั้งสัจจะอธิษฐานแล้วมันผ่านเลยนะ

อย่าเข้าใจผิด เราตั้งใจของเราดีแล้ว คงไม่มีอะไรหรอกน่า

ยิ่งตั้งใจดี ยิ่งเจอดีเลย

ทุกอย่างต้องผ่านบททดสอบทั้งนั้น ไม่ว่าอะไรทั้งสิ้น ไม่ว่าเราจะผ่านได้หรือไม่ได้

แต่นี่คือกำลังของพระมหาบุรุษกำลังผจญมาร

นี่คือที่มาของคำว่าผจญมาร

พระพุทธองค์กำลังผจญมารโดดเดี่ยวเดียวดายอยู่ใต้ต้นพระศรีมหาโพธิ์โดยกำลังบารมี ๑๐ ข้อใช้ไม่ได้แล้ว

อุเบกขาไม่อยู่ อยู่ไม่ไหว มันสะดุ้งไปสะดุ้งมา ทิ่มไปทิ่มมา ทั้งข้างนอกข้างใน

แถมยังมีภาพลวงส่งมาอีก พญาวสวัสตีมารมา อภิสังขารมารเขาเรียกพญาวสวัสตีมาร

มันปรุงแต่งภาพลวงไว้ทั้งหมดให้พระองค์หลงใหลเคลิบเคลิ้มไปกับมัน

มารตัวนี้เป็นตัวที่อันตรายที่สุดของนักปฏิบัติธรรม แล้วก็ตายมาเยอะมากสำหรับนักปฏิบัติ

เพราะไม่เคยรู้จักพญาวสวัสตีมาร รูปร่างหน้าตาเป็นยังไง

คนใจดีมาก ๆ จะเจอแรงที่สุด

เพราะเป็นคนใจดีไง

แล้วคนที่มีความสุขมาตลอดชีวิตจะไม่มีวันรู้เลยว่าความทุกข์อยู่ข้างในมันคืออะไร

นี่คือกิเลสมาร

ที่มันมีตัณหา มีราคะ โทสะ โมหะ ที่มันคุกรุ่นอยู่ในสันดานเรา

แต่เราไม่เคยรู้จักไม่เคยเห็น เราหมกมาตลอด หลบมาตลอด ไม่เคยเผชิญหน้ากับมัน

บุคคลที่แสวงหาความสุขให้ตัวเองอยู่ตลอดเวลา ไม่เคยเจอความทุกข์เลย ก็จะไม่รู้มันมีอะไรบ้างที่ซ่อนอยู่ในสันดานเรา

โยมอย่าลืมนะว่าเจ้าชายสิทธัตถะเป็นสุขุมาลยชาตินะ เกิดมาไม่มีทุกข์นะ เป็นชาติที่ละเอียดอ่อนที่สุดนะ ถูกประคบประหงมมาดีที่สุดตั้งแต่เกิดมา อยู่ในวังเป็นหนุ่มเป็นเจ้าชาย ไม่เคยเจอผู้หญิงแก่ ผู้หญิงโทรม รูปสวยที่สุด เสียงเพราะที่สุด กลิ่นหอมที่สุด รสอร่อยที่สุด สัมผัสที่นุ่มนวลที่สุด คือสิ่งที่เจ้าชายสิทธัตถะเจอมาตลอด

ไม่เคยเห็นว่าแก่ เจ็บ เป็นยังไง

ไม่เคยเห็นไม่เคยรับรู้อะไรทั้งหมด ชีวิตไม่เคยทุกข์เลยนะ ชีวิตจริง ๆ ไม่เคยรู้ว่าทุกข์ จริง ๆ มันอยู่สภาพไหน ซ่อนอยู่ตรงไหน ไม่เคยรู้จักมาก่อนเลย

โยมต้องเข้าใจ เจ้าชายสิทธัตถะให้ดีนะ

พระองค์รู้จักทุกข์ครั้งแรกตอนทำทุกรกิริยานะ

แต่นั่นกำลังเรียนวิชา

เป็นทุกข์ที่เกิดจากร่างกายทั้งหมด เกิดจากกิเลส การอดอาหาร กลั้นลมหายใจ เอาลิ้นกดเพดาน มันเกิดจากขบวนการทางร่างกาย

กิเลสมารมันเกิดจากตัณหาอุปาทาน ตัณหา ราคะ โทสะ มาจากความโง่ความหลงที่มันซ่อนอยู่ในสันดานเรา ที่เราไม่เคยรู้จักมาก่อน

มันจะเปิดตัวมาทีเราก็หลบหนีมัน เวลามารมันเปิดตัวทีก็หลบหนีมัน

รู้ไหมมารมันเปิดตัวแบบไหน

ก็ทุกข์ไง เจ็บมั่ง ปวดมั่ง เมื่อยมั่ง

นั่นแหละมารมันเปิดตัวให้โยมรู้จัก

คือมันพยายามจะบอกให้เรารู้ กูมี กูอยู่ในตัวมึงนะ อย่าทำเป็นนอนใจ มันพยายามจะบอกเราก็หลบมันตลอด ปวดตรงนี้ก็หลบตรงนี้ ทุกข์ตรงนี้ก็หลบตรงนี้ หาสุขตรงโน้น เราจะพยายามหาสุขให้มันยิ่ง ๆ ขึ้นไปตลอด เพื่อจะหนีทุกข์มันให้ได้

นั่นละเขาเรียกพยายามหลบมาร มารพยายามบอกให้รู้ว่ามีกูอยู่ข้างในนะ แต่เราก็ไม่คิดจะเจอหน้ามันซักทีนะ เจอหน่อยก็ไม่ไหวละขยับดีกว่า เจอทุกข์ เจอร้อนหน่อยหลบหนีมันตลอด เมื่อไหร่เราจะรู้จักมารล่ะ เมื่อไม่รู้จักก็หลบอยู่ข้างในด้วยโง่ ด้วยหลงไง

เจ้าชายสิทธัตถะเป็นเช่นนั้นนะ ๓๕ ปีไม่เคยรู้ว่าในกมลสันดานของพระองค์มีกิเลสอยู่ ก็ไม่เคยเห็นนี่

มีพุทธประวัติตอนไหนที่บ่งบอกว่าเจ้าชายสิทธัตถะเจอทุกข์เลยนะ กลุ้มใจ เครียดกังวล วิตก ไม่มี

ถูกเอาใจจากพระประยูรญาติ จากพระบิดาทั้งนั้น ถูกตามใจมาตลอดไม่เคยขัดใจเลย

พออธิษฐานว่าไม่ขยับ ขันธมารก็ลองก่อน พอขันธมารลองปุ๊บ กิเลสมารก็แทงออกมา กิเลสมารแทงปั๊บ อภิสังขารมารก็สร้างภาพลวงเลย อภิสังขารมารคือการปรุงแต่งภาพที่ไม่มีความจริง จะปรุงแต่งให้เราเห็นภาพโน้น นี้ นั้น ลวงเต็มไปหมดจนหาตัวจริงไม่เจอเลย

เมื่อโดน ๓ มารรุม พระองค์ก็สะเทือน และนี่คือที่มาของคำว่าสะดุ้งมาร

บารมี ๑๐ ประการหายไปไหนแล้ว

บารมี ๑๐ ประการของพระมหาบุรุษ ยอดเยี่ยมสมบูรณ์แบบมาก

แต่ตอนนี้หายไปไหนแล้ว

นักปราชญ์เขียนเรื่องพุทธประวัติไว้ กล่าวถึงตอนนี้เป็นบุคคลาธิษฐาน เมื่อครั้งที่พระองค์ทรงทำสัจจะอธิษฐานสู้กับมาร หมู่เหล่าเทพยดาทั้งหลายหนี

เราไปหมด ทิ้งให้เราโดดเดี่ยวเดียวดายอยู่ใต้โคนต้นพระศรีมหาโพธิ์ เรามองหาใครเป็นที่พึ่งแก่เราไม่มีเลย เรื่องพุทธประวัติเขาเขียนไว้ตอนหนึ่ง ซึ่งเอามาจากพระโอษฐ์ที่พระองค์ทรงตรัสกับหมู่สงฆ์ทั้งหลาย**ตอนที่เราตถาคตกำลังผจญมาร บอกมันโดดเดี่ยวเดียวดายมองหาใครเป็นที่พึ่งไม่มีเลย** หมู่เหล่าเทพยดาทั้งหลายที่เคยมาแซ่ซ้องสรรเสริญดูเรา ก็กลับเข้าวิมานกันหมด

ที่มาของบารมี ๑๐ ทัศมันหายหมดเลย สู้มารไม่ได้ เหมือนเทวดาเจอมารแล้วหนีเลย เจอพญาวสวัสตีมารขี่ช้างคีรีเมขล์ หนีหมด

ปล่อยให้พระมหาบุรุษผจญมารแต่เพียงผู้เดียว

เรามองไปทั้ง ๔ ทิศ หาใครเป็นที่พึ่งไม่มี ปล่อยให้เราโดดเดี่ยวเดียวดายเพียงหนึ่งเดียว ใครหนอที่จะเป็นที่พึ่งแก่เราได้ อะไรหนอที่จะเป็นที่พึ่งแก่เราได้ในยามนี้

หมายถึงพระองค์ไม่ยอมแพ้มาร มารจะรุมอย่างไรก็ตาม พระองค์ไม่ยอมสยบให้แก่มาร **ยังไม่แพ้ คำว่าสะดุ้งมารไม่ใช่แพ้นะ** มันเป็นอาการกิริยาที่โดนแทงเข้าไป แล้วมันสะดุ้ง โดนกิเลสมารมันแทงเข้าไป มันสะดุ้ง แต่ยังไม่แพ้แต่กำลังมองหาทางว่าจะเอาชนะมารยังไง **คนเราต้องถึงที่สุด เจออะไรต้องเล่นกันถึงที่สุด**

เคยพูดไว้ยังไง ตั้งสัจจะอธิษฐานไว้ยังไง รับปากกับใครไว้ยังไง

นั่นแหละทำให้ถึงที่สุดตรงนั้น

มันจะเกิดอะไรก็ช่างมัน

จำไว้นะโยม ปากโยมอย่าปากพล่อย พูดกะใครไว้ยังไง ถึงเวลามันต้องถึงที่สุด ให้ถึงตรงที่พูด ต้องทำให้ได้อย่างที่พูด ตั้งสัจจะไว้อย่างไร ต้องทำให้ถึงสัจจะ อธิษฐานทำไว้ในใจอย่างไรต้องทำให้ถึงอธิษฐานนั้น แล้วพอมันถึงแล้วที่สุดมันจะเหลืออะไรช่างมัน ก็ว่ากันถึงที่สุดไง เพราะฉะนั้นพระองค์ยังไม่ถึงที่สุดถึงจะโดดเดี่ยวเดียวดายใครจะเป็นที่พึ่งแก่เรามีไหมหนอ พระองค์ยังไม่หมดกลิ่นยังไม่หมด ไม่ใช่มีแต่บารมี ๑๐ ทัศนี่

นี่คือสาเหตุมูลเหตุว่าทำไมพระโพธิสัตว์ที่จะบรรลุเป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จึงสร้างบารมี ๑๐ ทัศไม่พอ

ทำไมต้อง ๓๐ ทัศ

เพราะถ้ามีแค่ ๑๐ ทัศ เหมือนสาวกภูมิ เจ๊งเรียบร้อยเลย

โยมรู้ไหม ประวัติที่เขาเขียนไว้ตอนนี้ นักปราชญ์เอามาจากคำพูดพระพุทธเจ้าที่สอนพระในตอนหลัง

กำลังเคว้งคว้างใครเป็นที่พึ่งแก่เราได้

รู้ไหมมารมันสร้างภาพอะไร

อภิสังขารโน่น

สร้างกลับวังกบิลพัสดุ์เลย นึกถึงชีวิตสุขสบาย ภาพพ่อ พิมพา ลูกปรากฏว่าเราอยู่จะได้ขึ้นบัลลังก์แล้ว เป็นภาพกบิลพัสดุ์ในฝันเลย

ถ้าไม่มีอะไรอีกก็แพ้แน่ ๆ

มารมาชวนกลับวังแล้ว

ตอนออกจากวังมาได้ด้วยบารมี ๑๐ ทัศนะ

แต่ถ้าบัลลังก์พังเพราะพญาวสวัสตีมารสร้างภาพลวงเมืองกบิลพัสดุ์มา

สร้างพ่อ ลูก เมีย สร้างภาพบัลลังก์ที่พระองค์ตัดไปแล้ว เป็นกษัตริย์นี่

ถ้าหากว่าพระมหาบุรุษแพ้ ลงจากโคนต้นพระศรีมหาโพธิ์

ต้องเดินกลับนะ เดินกลับแบบหัวมุดดินไปเลย ไปไม่รอดต้องกลับมาคืนรัง พ่อก็จะดีใจ พิมพาก็จะดีใจ ราหุลก็จะกระโดดขึ้นคอพ่อเลยถ้าพ่อกลับมา ชาวบ้านชาวเมืองจะโห่ร้อง พระลูกเจ้ากลับมาแล้ว ดีใจ กษัตริย์ของตนกลับมาแล้ว ชาวบ้านชาวเมืองกบิลพัสดุ์จะโห่ร้อง ยินดี ๗ วัน ๗ คืนเลยนะ กษัตริย์ของตนกลับมาแล้ว เพราะเขาไม่รู้ พระองค์ไปทำอะไรเขาไม่รู้เรื่อง คนสมัยนั้นไม่รู้เรื่องอะไรทั้งสิ้นว่าพระมหาบุรุษ พระลูกเจ้าออกไปทำอะไร รู้แต่ว่าตอนนี้กลับมาแล้ว หายไป ๖ ปี กลับมาแล้ว กษัตริย์ของเรากลับมาแล้ว แต่ผู้ที่อดสูที่สุดก็คือพระมหาบุรุษ

นี่ถ้ามีแต่บารมี ๑๐ ทัศ จบ กลับไปครองกบิลพัสดุ์ตามที่โหราจารย์ทำนายเลย

เพราะฉะนั้นมหาบารมีโพธิสัตว์จึงต้องมี ๓๐ ทัศ

ทั้งบารมี อุปบารมี ปรมัตถบารมี นั่นหมายถึงว่า สละธรรมดาไม่ได้แล้ว

ต้องเสียเลือดเสียเนื้อกัน

ยอมเสียเลือดเสียเนื้อแล้วไม่พอ

ต้องยอมเสียชีวิต ทำปรมัตถบารมี คือยอมตายคาที่เลย

ไม่ไปไหนอีกแล้ว แล้วพระองค์ก็ยอมตายมาหลายชาติ

ในอดีตสร้างบารมีโพธิสัตว์มา บำเพ็ญบารมีตัวนี้มาหลายภพหลายชาติ

ยอมตาย ๆ ๆ ยอมตายเพื่อหมู่ชน

และก็ตายมาเยอะมาก

ตายเพื่อคนอื่นมาไม่ใช่น้อยเลยนะ

เพราะฉะนั้นเมื่อกำลังรออยู่ว่าใครจะมาช่วย ๆ ๆ บารมีทั้งหลายทั้งปวงที่พระองค์สะสมไว้ก็ค่อย ๆ ผุดขึ้นมา

ก็มันยังเหลืออยู่อีกเยอะ ยังไม่ได้ครึ่งเลย

ของเยี่ยม ๆ ยังไม่ออกเลย

มารมันเปิดตัวหมดแล้ว

โยมรู้ตัวไว้ มีดีอย่าปล่อยดีเร็ว เอาตัวเองสู้ให้ถึงที่สุดเสียก่อน แล้วค่อยงัดดีมาเล่นทีหลัง

นี้พระมหาบุรุษของเรายอดเยี่ยมมาก

ฟังทีแรกเหมือนแพ้แน่ใช่ไหม ทำท่าจะแย่แล้ว แต่โยมรู้ไว้เถอะ พระองค์ยังไม่ได้ปล่อยทีเด็ดเลย

ไอ้ที่ว่าแย่ ๆ หมดไปแค่บารมี ๑๐ ทัศ

เหลืออีก ๒๐ นั้น

อุปบารมีนะ เสียเลือดเสียเนื้อนะ

ปรมัตถบารมียอมทิ้งชีวิตเลยนะ ยอมตายเลยนะ

บารมีที่เหลือสุดยอดทั้ง ๒๐ บารมีเลยนะ ยังไม่ได้งัดมาใช้ แต่มารเปิดตัวหมดแล้ว

หลอกให้มารเปิดตัวหมดเลย เห็นหมดว่ามารอะไร ๆ มาทางไหน ๆ ยังไงเห็นหมด

รู้จักมารหมดแล้ว จึงได้ทักมาร เขามีบททักมารอยู่

บทปฐมพุทธวจน **อเนกะชาติสังสารา สันธาวิสสัง อะนิพพิสัง** น่ะแหละ เขาเรียกว่า**บททักมาร**

เยาะเย้ยมาร

ปล่อยให้มารเปิดตัวจนหมด เพราะพระองค์ไม่เคยรู้จักมาก่อนว่ากิเลสมาเป็นยังไง อภิสังขารมารเป็นยังไง ขันธมารเป็นยังไง

ก็ต้องเรียนรู้จากมารก่อน จึงยอมทนทรมานด้วยสัจจะอันแข็งแกร่งของพระองค์

ยอมเรียนรู้จากมาร ให้มารมันเปิดตัวมาเรื่อย ๆ

ว่ามันทุกข์ยังไง ทรมานยังไง มันเสียด มันแทง มันเจ็บ มันปวด ว่ามีอะไรบ้าง ให้มันออกมาเรื่อย ๆ จนมารเปิดตัวจนหมดแล้ว

พอมารเปิดตัวจนหมดแล้ว

บารมีที่เหลืออีก ๒๐ ข้อก็ออกมา

อุปมาเหมือนแม่ธรณี ผุดมาจากแผ่นดิน

มาบีบมวยผม กลายเป็นน้ำมหาสมุทร พัดพาพญามารพ่ายแพ้ไป

นี่คนโบราณเขาอุปมาอย่างนั้น

เมื่อมารเปิดตัว กิเลสตัวชั่วตัวเลวทั้งหมด

พอเปิดตัวพระมหาบุรุษรู้จักหมดแล้ว

กำลังบารมีที่ยังมหาศาลของพระองค์ก็ออกมา เหมือนน้ำมหาสมุทรที่ไหลมาจากมวยผมของพระแม่ธรณี

พัดพาพญามารพ่ายแพ้เลย เพราะบารมี ๒๐ ข้อหลัง

มนุษย์ปุถุชน สามัญชนไม่มีใครทำได้

อุปบารมี กับปรมัตถบารมี ไม่มีใครทำได้ครบ ๒๐ ข้อ ไม่มี บรรดาสาวกภูมิทั้งหลายอย่างเรา แม้กระทั่งพระสารีบุตร ได้ชื่อว่าอัครสาวก หรือสาวกก็ตาม ก็มีบารมียิ่งใหญ่ตามฐานันดรที่ตนเองตั้งความปรารถนา แต่ก็ด้วยบารมี ๑๐ ทัศเท่านั้น

เพราะบารมีสาวกภูมินั้น จะไปเทียบเท่ากับบารมีพุทธภูมิไม่ได้

บารมีพุทธภูมิมีหนึ่งเดียวนะ

จิตไม่มีแยกเป็น ๔ นะ

โยมรู้เคล็ดลับเขาไว้ บารมีพุทธภูมิมีหนึ่งเดียวไม่มีแยกเป็น ๔

บารมีสาวกภูมิ จิตแยกเป็น ๔ ไม่มีหนึ่ง

มันตรงกันข้ามกันอย่างนี้

ถามอะไร ๔ ๑

ไม่ใช่หวยออก บารมีพุทธภูมิมีหนึ่งเดียว

คือถ้าบรรลุก็เป็นอรหันต์เลย อรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า เขาจะเรียกอนุตรสัมมาสัมโพธิญาณ เขาไม่เรียกอรหันต์เฉย ๆ ถ้าเป็นพุทธภูมิหมดกิเลสเขาเรียกอนุตรสัมมาสัมโพธิญาณ อรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้านี้เรียกให้เต็มเขาเรียกอย่างนี้ หนึ่งเดียว ถ้าไม่ได้บรรลุก็ไม่ได้บรรลุเลย

แต่สาวกภูมิแบ่งเป็นสี่ กำลังใครน้อยก็เป็นพระโสดาบัน พระสกิทาคามีเป็นพระอนาคามี แล้วก็เป็นพระอรหันต์ แบ่งเป็น ๔ อริยบุคคล ๔ สงฆ์สาวกพระพุทธเจ้า อริยบุคคล ๔ เพราะฉะนั้นบารมีของสาวกภูมิ แบ่งจิตออกเป็น ๔ ส่วนตามกำลังบารมีที่บำเพ็ญมา ได้แค่ไหนแค่นั้น บางคนได้แค่โสดาบันก็ไม่ไปไหนอีกเลย บางคนเป็นสกิทาคามี บางคนเป็นพระอนาคามี ใครได้บารมีมาสูงสุดก็เป็นพระอรหันต์

แต่พุทธภูมินั้นหนึ่งเดียว หนึ่งเดียวไม่มี ๒ เลย

เพราะฉะนั้นการบำเพ็ญบารมีมาจึงแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิงระหว่างพุทธภูมิกับสาวกภูมิ

ใครที่ปรารถนาเป็นพระพุทธเจ้าจึงต้องทำบารมี ๓๐ ทัศ บารมี ๓ ระดับ ๆ ละ ๑๐ อย่างต้น อย่างกลาง อย่างสูง

ถึงจะสู้กับพญามารได้

เพราะจิตรวมเป็นหนึ่งเดียว

ได้คือได้ ไม่ได้คือไม่ได้ ไม่มีผ่อนปรนใด ๆ ทั้งสิ้น

เราสาวกทั้งหลายเมื่อมีบารมีไม่มาก ฟังไปฟังมาได้ดวงตาเห็นธรรมโชะ บรรลุโสดาบันได้ ปิดประตูอบายภูมิ ตกกระแสพระนิพพาน อย่างช้า ๗ ชาติ เป็นอย่างช้า ชาติที่ ๘ เกิดใหม่บรรลุอรหันต์เลย นี่มันผ่อนปรนอนุโลมปฏิโลม การเกิดการตายได้

เราสาวกทั้งหลาย บางคนก็เป็นพระสกิทาคามี บางคนก็เป็นพระอนาคามี

แล้วแต่ว่าภูมิธรรม บารมีที่สั่งสม อยู่ระดับไหน มันผ่อนปรนอนุโลม ปฏิโลมได้

ไม่ต้องถึงอรหันต์ก็ได้

เป็นพระโสดาบันก่อนก็ได้

เป็นพระอนาคามีก่อนก็ได้

หรือจะพรืดเดียวเป็นอรหันต์ก็ได้ อย่างพาหิยะทารุจิริยะ พรืดเดียว

อย่างยสะกุลบุตร ก็เป็นพระโสดาบันก่อน และขยับอีกพรืดเป็นพระอรหันต์

อย่างพระโกณฑัญญะขยับเป็นพระโสดาบันก่อน ได้ดวงตาเห็นธรรม เป็นพระสงฆ์องค์แรก ฟังอนัตตลักขณสูตรอีกครั้งก็บรรลุอรหันต์ จิตสาวกภูมิ ขยับได้อย่างนี้

เราทุกคนจึงมีโอกาสทุกคนหมดเลย ไม่ปิดกั้นโอกาสใครเลย ที่เป็นชาวพุทธ ทุกคนที่นั่งอยู่ในนี้ทั้งหมด หรือทั้งโลกก็ได้ ไม่ปิดโอกาสในการบรรลุธรรม เพราะสภาพจิตแบ่งได้เป็น ๔ ส่วน ตามกำลังบารมีของแต่ละคน

แต่พุทธภูมินั้นไม่ได้

พุทธภูมินั้นหนึ่งเดียวบรรลุอนุตรสัมมาสัมโพธิญาณ เป็นพระอรหันต สัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วถ้าไม่บรรลุบารมีไม่พอก็คือไม่

เพราะฉะนั้น การบำเพ็ญบารมีพระโพธิสัตว์ในการบำเพ็ญบารมีเป็น พระพุทธเจ้า จึงต้องมีบทสรุปที่สมบูรณ์แบบที่สุด

บอกให้รู้ว่าเราบำเพ็ญบารมี ๓๐ ทัศ สมบูรณ์บริบูรณ์แล้ว

แล้วบารมี ๓๐ ทัศที่สมบูรณ์บริบูรณ์นี่เขาวัดกันด้วยอะไร

วัดกันด้วยฝนทิพย์ตกลงมาจากอากาศเป็นเงินเป็นทองตกลงมาท่วม มหานคร

บอกให้รู้ว่าเทวดาทั้งหลายรับรองหมดแล้ว

โลกนี้ทั้งโลกรับรองหมดแล้ว ว่ามหาบุรุษผู้นี้บำเพ็ญบารมีครบ ๓๐ ทัศ นี่คือที่มาของพระเวสสันดรชาติสุดท้าย จึงเรียกว่ามหาชาติ คือชาติที่ใหญ่ ชาติสุดท้าย ชาติที่จบสิ้นการสร้างบารมีโพธิสัตว์ สรุปด้วยฝนเงินฝนทองตกลงมาจากอากาศ ตกทั้งคืน ท่วมเข่าชาวเมือง ชาวเมืองกรุงเชตุดร ฝนตกลงมาท่วมบ้านท่วมเมืองเลย พอสว่างมาเงินทองท่วมชาวบ้านไม่กล้าหยิบ มีคนไปกราบทูลพระเวสสันดร ซึ่งได้รับยกย่องเป็นพระมหากษัตริย์แทนพระเจ้ากรุงสญชัย พระเวสสันดรรับสั่งว่าตกหน้าบ้านใครเป็นของคนนั้น แต่ถ้าไม่มีเจ้าของ เก็บเข้าเรือนคลังให้หมด มีทรัพย์สมบัติมหาศาล สร้างมหาทานบารมีสั่งท้ายจนสวรรคต พอสวรรคตก็ดูว่าพระเวสสันดรตายไปจุติที่ไหน นั่นแหละจะบอกให้รู้ว่าสมบูรณ์หรือยัง

ก็ไปจุติบนชั้นดุสิต เป็นสันดุสิตเทวราช ไปสงบนิ่งอยู่บนนั้น

พวกเทวดา พระพรหมทั้งหลายรู้ว่านี่สมบูรณ์แล้ว พวกนี้คอยดูโลกมนุษย์ว่าเปลี่ยนแปลงยังไง พอโลกมนุษย์เปลี่ยนแปลงถึงยุคหนึ่ง **พวกนี้ก็ขึ้นไปกราบทูลพระโพธิสัตว์** บอกโลกมนุษย์ตอนนี้มืดมนอนธกาล บ้านเมืองเกิดกลียุค ถึงเวลาที่พระองค์จะทรงไปตรัสเพื่อส่องแสงสว่างให้แก่ชาวโลกแล้ว พระพรหมเทวดา ทั้งหลายไปปลุกพระโพธิสัตว์ให้ลืมตา **เพราะงานจุติเป็นงานของพวกเทวดาเขา** เมื่อรู้ว่าพระโพธิสัตว์สมบูรณ์บริบูรณ์ครบแล้ว รอตรัสเป็นพระพุทธเจ้าอย่างเดียว งานของเทวดาก็ต้องคอยดูโลกมนุษย์ พร้อมหรือยัง ถึงเวลาที่พระโพธิสัตว์จะลงมาตรัสรู้เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประกาศธรรมหรือยัง เมื่อทุกอย่างพร้อมบนโลกมนุษย์ ท้าวมหาพรหมจึงนำหมู่เหล่าเทพยดาขึ้นไปบนชั้นดุสิตเทวราช ไปทูลอาราธนาท้าวสันดุสิตมหาโพธิสัตว์ มาตรัสเป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้ารื้อขนสัตว์ส่องแสงสว่างให้แก่ชาวโลก

และนั่นคือที่มาของการจุติของมหาโพธิสัตว์ในการมากำเนิดเป็นพระมหาบุรุษ

เดินด้วยบารมี ๑๐ ทัศ ไปถึงโคนต้นพระศรีมหาโพธิ์รัตนบัลลังก์ และ

ใช้บารมีทั้งหมดสู้กับมารจนได้ตรัสเป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

ได้ประกาศพระศาสนาให้หมู่ชนทั้งหลาย จนหมู่ชนทั้งหลายได้บรรลุมรรคผลไปตามลำดับ เกิดเป็นอุบาสก อุบาสิกา ภิกษุ ภิกษุณี มีธรรมะและวินัย มีพระรัตนตรัยเป็นโครงร่างหลักสำคัญ สืบทอดกันมาจนมาถึงเราทั้งหลายนั่งอยู่นี่

ก็ฝากโยมทั้งหมดที่ฟังกันมา ๒ ชม. ครึ่ง โยมมีบุญหรือมีบาปคิดเอาเองก็ขอยุติไว้แต่เพียงเท่านี้

ท้ายที่สุดนี้ ขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัย กุศลบารมีคุณความดีในทางพระศาสนา ขอจงมาเจริญบังเกิดมีแด่ท่านผู้ปฏิบัติทั้งหลายโดยถ้วนหน้ากันทุกท่านทุกคนเทอญ

บารมี

... มิใช่เรื่องเริ่มกันเมื่อวานนี้
มิใช่มีมิใช่เห็นที่เป็นอยู่
บารมีใครไม่ทำมาก็ไม่รู้
มิใช่จู่จู่เป็นไปเช่นนั้น

... บารมี มีความหมายเหมือนปลายฟ้า
มิใช่ใครจะไขว่คว้ามาดังฝัน
ต้องอดทนต้องอุตสาห์ต้องฝ่าฟัน
จึงจะบานเบ่งค่าบารมี

ธรรมบรรยาย วันอาสาฬหบูชา ปี ๒๕๕๕
"เรื่อง เทวดาตื่น"
(พระธรรมจักกัปปะวัตนสูตร)

เรื่องเกิดขึ้นจากที่โกณฑัญญะได้ดวงตาเห็นธรรม หลังจากที่พระพุทธองค์ได้แสดงธรรมจักกัปปะวัตนสูตรจบลง

มีเรื่องเกิดขึ้นที่ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน

เรื่องที่เกิดขึ้นไม่ใช่เรื่องของมนุษย์ แต่เป็นเรื่องของเทวดา

เรื่องของปัญจวัคคีย์ จบลงที่โกณฑัญญะได้ดวงตาเห็นธรรม

จบลงที่ยังกิญจิ สะมุทะยะธัมมัง สัพพันตัง นิโรธะธัมมันติ

จบลงตรงที่ธรรมจักรสมบูรณ์บริบูรณ์

จบลงตรงนั้น

ต่อไปนี้ไม่ใช่เรื่องของมนุษย์

เป็นเรื่องของพระพุทธเจ้า

ภุมมาเทวาสัททะมะนุสสาเวสุง เรื่องของเทวดา

หลังจากพระพุทธเจ้าแสดงธรรมจักฯ เทวดาก็ตื่น

ภุมมเทวดาตื่นก่อน จากนั้น เทวดาชั้นจาตุมก็ตื่น ท้าวธตรัฐเป็นหัวหน้ามหาราชองค์ที่ ๒ ท้าววิรุฬหก ปกครองเทวดา องค์ที่ ๓ ท้าววิรูปักษ์ ปกครองพญานาค งู มหาราชองค์ที่ ๔ ท้าวกุเวร ปกครองยักษ์ อสูร

ตอนพระพุทธเจ้าลอยถาด พญานาคตื่น

มนุษย์ตื่น สักพักก็ลืม

โยมจำสูตรนี้ไว้ให้ดี ถ้าอยากจะรู้อะไรบางอย่าง

พญานาครู้ว่าพระพุทธเจ้ามาเกิดอีกแล้วก็หลับต่อ

มนุษย์ตื่น ๆ เป็นพัก ๆ มีเรื่องนู้นนี้ให้เลือกเยอะ และลืมง่าย เพราะของใหม่มันดีกว่า ตื่นไม่กี่วันเดี๋ยวก็ลืม นึกได้วนกลับมาอีก หลับ ๆ ตื่น ๆ ตอนตื่นทำท่าเอาจริงเอาจัง พอห่างวัดก็ลืม

ยังดีกว่าพญานาค ตื่นแล้วหลับเลย

มาดูเทวดาตื่น

ภุมมา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุง เอตัมภะคะวะตา

คำนี้เป็นคำของเทวดา ที่โยมสวดรู้ตัวไหม เป็นอาการของเทวดาตื่น บอกว่า โกณฑัญญะได้ดวงตาเห็นธรรมแล้ว

เทวดาตื่นแล้วหลับยาก ไม่เห็นแก่ตัว ไม่เอาไว้กินคนเดียว รับรู้แรงสั่นสะเทือนถึงสมณโคดมหมุนกงล้อจักรให้เป็นไปแล้ว ยังธรรมจักรให้หมุนไป

เทวดาชั้นที่หนึ่ง ส่งเสียงร้องเลย

"เอตัมภะคะวะตา พาราณะสิยัง อิสิปะตะเน มิคะทาเย อะนุตตะรัง ธัมมะจักกัง ปะวัตติตัง อัปปะฏิวัตติยัง" ได้หมุนกงล้อธรรมอันยอดเยี่ยมให้เป็นไปแล้ว ณ เมืองพาราณสี ป่าอิสิปตน เรารีบไปกันเลยรีบมาเฝ้าพระพุทธองค์ ทุก ๆ ชั้นรีบลงมาเฝ้าพระพุทธเจ้า ส่งต่อ ๆ กันถึงชั้นพรหม ถึงโลกียะชั้นสุดท้าย ถึงพระอนาคามีที่เป็นพระอรหันต์ อยู่บนชั้นสุทธาวาสพรหมโลก เรียกว่าพรหมโลกุตตระ เป็นพรหมพุทธะ

เทวดา พระพรหมมี ๒ พวก เทวดาโลกียะคือเทวดากินบุญ ตายแล้วเกิด เกิดแล้วตาย ถ้าเทวดาที่ไม่ต้องกินบุญคือเทวดาพุทธะที่เป็นพระโสดาบัน สกิทาคา พวกนี้ต้องเป็นอรหันต์แน่ ไม่ ๒ ชาติก็ ๓ ชาติ ไม่เกินชาติที่ ๘

พระพรหมก็มี ๒ พวก พระพรหมโลกิยะคือพวกที่ได้ฌาณสมาบัติ พวกนี้พอหมดฌาณก็เสื่อม เสื่อมก็ต้องลงมาเกิด เวียนว่ายตายเกิดเหมือนเราทุกคน แค่หมดกำลังของฌาณบนพรหมโลก พระพรหมมีอีกพวกหนึ่งคือพระพรหมสุทธาวาส ไปจากมนุษย์ที่ได้บรรลุเป็นพระอนาคามี เป็นพระอริยบุคคลจำพวกที่ ๓ ที่บรรลุพระอนาคามีแล้วสิ้นลมหายใจ ก็ไปเกิดบนพรหมโลก แล้วไม่ต้องกลับมาลงสู่ครรภ์อีก นิพพานยังไปไม่ถึง แต่ไม่ต้องกลับมาลงสู่ครรภ์ ไม่ต้องเป็นเทวดา ไม่ต้องไปอบายภูมิ แต่ได้ปฏิบัติตัวอยู่บนชั้นสุทธาวาสจนหมดกิเลสเข้านิพพานไปเลย อะวิหา อะตัปปา สุทัสสา สุทัสสี อกนิษฐ เขาเรียกว่าสุทธาวาสพรหมโลก เป็นที่อยู่ของรูปพรหมโลกุตตระ พระอนาคามีบุคคล

ทั้งหมดลงไปรวมกันที่ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน แสงสว่างจ้าไปทั้งป่าเลย

ขณะนั้นไม่มีมนุษย์อยู่ในนั้น ฤาษีก็นั่งเข้าฌาณ ไม่สน ไม่รู้ ไม่เห็น เหมือนคนหลับตาย

เหลือแต่สิ่งมีชีวิตอยู่ ๖ ชีวิต ๑ พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ๒ ภิกษุปัญจวัคคีย์ ซึ่งมีโกณฑัญญะได้ดวงตาเห็นธรรมแล้ว และขอบวชเป็นพระสงฆ์องค์แรก เหลืออีก ๔ ยังเป็นฤาษีอยู่ วัปปะ ภัททิยะ มหานามะ อัสสชิ ยังไม่ได้ดวงตาเห็นธรรม

ทั้งเทวดา พระพรหม ลงไปเต็มป่าอิสิปตนมฤคทายวัน

ต่างแซ่ซ้องสาธุการว่า ข้าแต่พระพุทธองค์ผู้เจริญ พระองค์ได้ยังสิ่งที่ยอดเยี่ยมที่ไม่มีใครทำให้เกิดขึ้น บัดนี้เกิดขึ้นแล้ว

อะนุตตะรัง ธัมมะจักกัง พระองค์ได้ให้สิ่งที่ยอดเยี่ยม คือการหมุนธรรมจักร เหมือนกงล้อธรรมเกิดขึ้นแล้ว ณ ที่นี้

เป็นคำยกย่องสรรเสริญของเทวดา

เป็นครั้งเดียวที่เทวดาตื่น

ทั้งเทวดาและพระพรหม ตื่นแล้วก็ลงจากวิมานเลย

ป่าอิสิปตนเป็นที่ ๆ สามารถทำให้เทวดา พระพรหม ลงมาเหยียบแผ่นดินได้

เพราะในนั้นบริสุทธิ์หมดจด เป็นที่ของผู้ประพฤติพรหมจรรย์ เป็นดินแดนอาถรรพณ์ เป็นที่ยอดเยี่ยมที่สุด

แผ่นดินของป่าอิสิปตนมฤคทายวันแม้วันนี้ก็ยังยอดเยี่ยมอยู่นะ ไม่มีใครทำให้เศร้าหมองสกปรกได้เลย

พิสูจน์ได้เลย

เป็นที่เดียวที่เทวดา และพระพรหมลงไปโดยไม่ต้องสะดุ้งกับแรงหยาบคายของมนุษย์กับอารมณ์หยาบคายของโลก

จะถามว่าทำไมเทวดาตื่นหนเดียว

ก็เทวดาตื่นแล้วไม่หลับ

ปลุกใครปลุกได้ อย่าไปปลุกเทวดา พระพรหม ถ้าตื่นแล้วไม่หลับ

ในพระพุทธศาสนา เมื่อพระพุทธเจ้ายังธรรมจักรให้เป็นไป ปลุกเทวดาและพระพรหมให้ตื่นแล้ว

ตื่นกี่วันรู้ไหม

กว่าจะหลับต้องครบ ๕๐๐๐ ปี

๕๐๐๐ ปีโลกมนุษย์เท่ากับ ๕๐ วันโลกสวรรค์

๑๐๐ ปีมนุษย์เท่ากับ สวรรค์ ๑ วัน

๕๐๐๐ ปีเท่ากับ ๕๐ วัน ถ้านับบนสวรรค์

เทวดาตื่น ๕๐ วัน ถ้าเป็นโลกมนุษย์ก็ ๕๐๐๐ ปี

เขามีเรื่องเล่าสรุปจบพระพุทธศาสนาไว้

ที่อาตมากล้าพูดเนี่ย

เมื่อช่วงพระพุทธองค์ทรงมีพระชนม์ชีพอยู่ ๔๕ ปี เทวดาพยายามจะฟังธรรมจากพระพุทธเจ้า พยายามจะมาอยู่ในโลกมนุษย์ ทำตัวเหมือนมนุษย์ที่จะได้ฟังธรรมจากพระพุทธเจ้า

เพราะเทวดาที่จะฟังธรรม และบรรลุธรรมต้องฟังจากพระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์เดียว

พวกพระสงฆ์สาวกทั้งหลายเทศน์ให้เทวดาฟังไม่ได้

โยมเข้าใจตรงนี้ไว้นะ

เทวดา และพระพรหมจะฟังธรรมรู้เรื่องและบรรลุโมกขธรรมได้ขณะที่เป็นเทวดาและพระพรหม ต้องฟังจากพระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์เดียวเท่านั้น

พระโมคคัลลาน์ พระสารีบุตรก็ไม่มีกำลังพอที่จะเทศน์ให้เทวดาฟัง

เพราะฉะนั้นสมัยพระองค์มีพระชนม์ชีพอยู่ เทวดา พระอินทร์ พระพรหมทั้งหลายก็พยายามจะมาฟังธรรมจากพระพุทธองค์ แล้วก็ได้บรรลุธรรมไปมากมาย

ตอนที่พระองค์เสด็จขึ้นไปบนสวรรค์ดาวดึงส์ เทวดาเทพธิดาก็มามากมายนับประมาณมิได้ และได้บรรลุโมกขธรรมมากกว่าครึ่ง โดยเฉพาะพระพุทธมารดาพระนางสิริมหามายาเทพบุตร ได้บรรลุพระโสดาบัน และเหล่าเทวดาทั้งหลายได้บรรลุธรรมมากมาย นี่เฉพาะชั้นดาวดึงส์นะ

แล้วเทวดาที่ลงมาโลกมนุษย์ที่แปลงร่างมาในกลุ่มคน เพื่อมาฟังธรรมของพระพุทธเจ้า

พยายามปนตัวเข้าไปเพื่อได้สดับธรรม

แต่เทวดาที่ปนอยู่ในมนุษย์นั้น บรรลุไม่ได้

เพราะกลิ่นอายมนุษย์มันรุนแรง

อยากใส่บาตรก็ไม่ได้

รู้ทัน

พระมหากัสสปออกจากนิโรธ กำลังหิว เดินเจอชายแก่กำลังจะใส่บาตร พอเปิดฝาบาตรตักข้าวได้กลิ่นหอมเป็นข้าวทิพย์

ท่านจะปกปิดเราทำไม ท่านมาขวางทางบุญมนุษย์ทำไม บุญนี้มนุษย์ควรได้ ไม่ใช่ท่าน ท่านมีบุญแล้ว มาแย่งบุญมนุษย์ทำไม

ชายแก่โดนต่อว่า

จึงแปลงร่างเป็นพระอินทร์ กราบลงแทบเท้าและเปล่งวาจาว่า ขึ้นชื่อว่าบุญแล้วใคร ๆ ก็ต้องการ ทำไมต้องเป็นเฉพาะมนุษย์หรือ

โยมจำคำนี้ไว้ให้ดี

อาตมาไปไหนแจกเงินตลอด ทำบุญตลอด

แจก ๆ ๆ ให้ ๆ ๆ ลูกเดียว ตลอดเวลา

ให้ทำไม

เพื่อพิสูจน์ความโลภตัวเองว่ายังเหลืออยู่ไหม

ถ้าเจอควรให้แล้วไม่ให้แสดงว่าจิตมันขี้เหนียว จิตมันดึงกลับ แล้วก็ไปแยกแยะบุคคลว่าคนนั้นควรให้ คนนี้ไม่ควรให้ แสดงว่าเลือกที่รักมักที่ชังสิ เกิดอคติลำเอียง

การให้มันขบวนการฝึกจิตทั้งนั้นเลยนะ ถ้าคิดจะทำบุญแล้วไปจับตัวบุคคลมันก็ไม่เป็นอะไรทั้งนั้น แต่ถ้าเราจับใจของเราเข้าไว้ว่าเราให้เพื่ออะไร ทุกอย่างก็จะออกมาเป็นประโยชน์กับจิตวิญญาณของเราทั้งนั้น

เพราะฉะนั้นขึ้นชื่อว่าบุญ ใคร ๆ ก็ต้องการนะ

พระมหากัสสปก็เดินเลยไป

พระอินทร์ก็กลับสวรรค์ไปนั่งบนแท่นบัณฑุกัมพลศิลาอาสน์

รู้สึกว่าได้บุญยังไม่พอ

อำนาจบนสวรรค์ยังไม่มั่นคง

โลภแล้ว พระอินทร์

เหลืออีกอย่างต้องไปฟังธรรมจากพระพุทธเจ้า

จึงให้คนธรรพ์พาไปเฝ้าพระพุทธเจ้าในถ้ำตอนเที่ยงคืน

พระองค์แสดงธรรมให้พระอินทร์ฟัง พระอินทร์ได้บรรลุเป็นโสดาบัน เมื่อบรรลุแล้วรัศมีเปล่งปลั่งเต็มที่ไม่มีเทวดาไหนสู้ได้ เพราะพระโสดาบันของคนอื่นต้องกลับมาเป็นมนุษย์ ๒-๓-๔ ชาติ แต่ของพระอินทร์เป็นพระโสดาบันชั้นซุปเปอร์วีไอพี **เป็นวัฏฏาภิรติโสดาบัน** ที่ไม่ต้องลงมาเกิดบนโลกมนุษย์ ปฏิบัติตนนิพพานบนชั้นดาวดึงส์เลย

มีพระพุทธมารดาอีกท่านที่ได้อันนี้บนชั้นดุสิต อนาถบิณฑิกะมหาเศรษฐี และนางวิสาขาที่จะได้แบบนี้ ไม่ต้องลงมาเกิดในท้องคนอีก

เทวดาทั้งหลายจึงอยากฟังธรรมจากพระพุทธเจ้าเหมือนพระอินทร์ บางท่านก็สำเร็จ บางท่านก็ไม่สำเร็จ

จนถึงวันพระพุทธเจ้าดับขันธปรินิพพาน เทวดาทั้งหลายตกใจ เขายังไม่ได้โมกขธรรม รัศมีเปล่งปลั่งดั่งที่เขาต้องการเลย ดวงตาของโลกดับเสียแล้ว **นี่คือที่มาของเทวดาร้องไห้** อยู่ ๒ ที่ ๆ **สาละวโนทยาน** และ**มกุฏพันธนเจดีย์** ที่เผาร่างพระองค์

สังเวชนียกถา เกิด ปลงสังเวชกันสนั่นหวั่นไหว เทวดาทั้งหลายลงจากวิมาน รีบลงมาสาละวโนทยาน เพื่อมาเฝ้าพระพุทธองค์ ร้องไห้คร่ำครวญปริเทวนาการ บัดนี้ ดวงตาของโลกดับลงแล้ว เราจะหาใครเป็นที่พึ่งอีก ๔๕ ปีมนุษย์บนสวรรค์ยังไม่ได้ครึ่งวันเลย มัวแต่ประมาทติดสุข ประเภทติดสุข ธรรมะก็อยากได้ แต่ทุกข์ก็ไม่เอา กะว่าจะลงไปฟังธรรมซักหน่อย ฟังข่าวพระพุทธเจ้าปรินิพพานเท่านั้น ตกใจ ร้องไห้คร่ำครวญ

เป็นที่มาของคำว่า **"อนิจจาวะตะสังขารา"** ขนาดพระพุทธองค์ยังดับ **อุปปาทะวะยะธัมมิโน** ขนาดพระพุทธองค์ยังไม่เที่ยง เทวดาพึ่งรู้สึกว่าสังขารมันไม่เที่ยง เกิดเท่าไหร่ดับหมด

ย้อนกลับไปโกณฑัญญะตอนดวงตาเห็นธรรม อุปปาทะวะยะธัมมิโน เกิดเท่าไหร่ดับหมด และมาต่อทีหลังว่า อุปปัชชิตวา นิรุชฌันติ เตสัง วูปะสะโม สุโข อันนี้นักปราชญ์เขามาแต่งต่อเสริม

แต่สองท่อนแรก เทวดาตกใจร้องไห้พระพุทธเจ้านิพพาน คิดไม่ถึงว่าพระองค์จะดับเร็วขนาดนี้ แว้บเดียวไปซะแล้ว ไม่เที่ยงจริง ๆ ดับหมด แม้แต่พระพุทธองค์ก็ไม่ยกเว้นหรือ นี่คือที่มาของเทวดาร้องไห้

เทวดาทำยังไงว่าจะได้เข้าเฝ้าพระพุทธเจ้า

ความลับสวรรค์ก็ถูกเปิด

ประชุมกันแล้วรู้ว่า พระพุทธศาสนาจะอยู่ในโลกมนุษย์ ๕๐๐๐ ปี

ครบ ๕๐๐๐ ปีเมื่อไหร่พุทธนิมิตจะอุบัติขึ้น ที่โคนต้นพระศรีมหาโพธิ์

พระบรมสารีริกธาตุที่กระจายไปทั่วแผ่นดิน จะไปรวมตัวกันเป็นพุทธนิมิต เป็นรูปร่างพระองค์พระพุทธเจ้าอีกครั้งหนึ่งที่โคนต้นพระศรีมหาโพธิ์ และจะแสดงธรรมจักกัปปวัตนสูตรอีกครั้งหนึ่ง

นั่นคือกาลแห่งการสิ้นสุดพระพุทธศาสนายุกาลธาตุอันตรธาน เป็นการสิ้นสุดพระพุทธศาสนาในโลกมนุษย์ ๕๐๐๐ ปี

ทำให้เทวดา เทพธิดาทั้งหลายต่างก็รอว่าวันที่พระองค์จะปรากฏพุทธนิมิตนั้นเมื่อไหร่

นี้จึงเป็นเหตุให้สังเวชนียสถานมีแต่เทวดา เทพธิดาเฝ้าอยู่ โดยเฉพาะต้นพระศรีมหาโพธิ์

พระองค์จะมาปรากฏตัวอีกครั้ง ตอนนี้จะเผลอไม่ได้แล้ว เหลืออีก ๒๐๐๐ กว่าปี แว้บเดียว เทวดาเลยตื่น ไปเฝ้าโคนต้นโพธิ์กันหมด ไม่เชื่ออย่าลบหลู่ เลยเฝ้ารอพระพุทธองค์จะมาแสดงธรรมจักฯ เพราะฟังแล้วจะบรรลุโมกขธรรมได้ นั่นคือความหวังของเทวดา เทพธิดา

เวลาเราไปอินเดีย เทวดาเฝ้ามองเราอย่างสังเวช **มนุษย์มีโอกาสทำไมไม่ใช้** แต่เทวดาไม่มีโอกาสอยากจะใช้ นี่พูดแทนเทวดานะ ได้แต่เฝ้ารอ ๆ ๆ ทำให้เทวดาทั้งหลายหวงแหนพระพุทธศาสนามาก

สังเวชนียสถานเป็นสิ่งที่สุดยอดที่เทวดา เทพธิดา ดูแลรักษา พุทธสถานที่เกี่ยวกับพระพุทธเจ้าทั้งหมด ทั้งชมพูทวีป และที่ไหนก็ตามที่มีพระพุทธเจ้า มีวัด มีอาราม มีผู้ปฏิบัติธรรม เขาจะดูแลรักษาปกป้องคุ้มครอง

เทวดาจัดสรรนะ ขอให้เราปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบ อย่างอื่นไม่ต้องห่วง ธรรมะคุ้มครองรักษา เทวดาจัดการ

อาตมาเชื่ออย่างนี้ งมงายก็งมงาย แต่ไม่เคยเห็นเทวดานะ เห็นแต่หน้าตัวเอง

พระพุทธศาสนากับเทวดาจึงเกี่ยวข้องกันแบบแยกกันไม่ได้

และคำว่ากงล้อธรรมที่เทวดาบอกว่า อะนุตตะรัง ธัมมะจักกัง พระผู้มีพระภาคเจ้าได้หมุนกงล้อธรรมอันยอดเยี่ยมได้เกิดขึ้นแล้ว ณ ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน

เทวดามองยังไงว่าพระพุทธเจ้าหมุนกงล้อ และเป็นสัญลักษณ์ธรรมจักร

ฝ่ายเถรวาทอรหันต์เป็นคนผลิต ต้นคิดธรรมจักร

คำว่ากงล้อธรรมมีความหมายอยู่ ๒ ประการ ๑. หมายถึงพระพุทธองค์ทรงแสดงลำดับเบื้องต้น ท่ามกลาง และที่สุด จะไม่หยุดแสดงพระธรรมเทศนาถ้าผู้ฟังไม่บรรลุโมกขธรรม

นี่คือเนื้อหาของธรรมจักร

เริ่มตั้งแต่ทางไม่ควรเสพ ๒ ทาง ไล่ตั้งแต่สายกลาง มรรค ๘ ยกตัวอย่างอริยสัจ ขยายอริยสัจ ทั้งยกคุณสมบัติแห่งธรรมอันสูงสุดที่พระองค์ทรงบรรลุต่อเนื่อง ๆ เป็นปัจจยาการ งามในเบื้องต้น งามในท่ามกลาง และงามในที่สุด สมบูรณ์ด้วยอรรถ พยัญชนะ สมบูรณ์บริบูรณ์ทุกอย่าง ทำให้ถึงที่สุดแห่งพรหมจรรย์ได้ คือความเป็นพระอรหันต์ คือความหมายที่ ๑

ความหมายของกงล้อธรรมคือหมุนไปเรื่อย ถ้าผู้ฟังไม่บรรลุธรรมจะหมุนไม่หยุด พระองค์อุปมาตอนหลังว่าธรรมของเราเหมือนเดินลงทะเล ลาด

ลุ่มลึกลงตามลำดับ ไม่โก่งชันเหมือนหน้าผา เหมาะกับคนเบื้องต้น ท่ามกลาง สูงสุด ไล่ลำดับชั้นขึ้นไป หมอต้องวางยาตามฐานะคนไข้ ไม่ใช่หมอต้องวางยาตามฐานะของหมอนะ ผู้ฟังแค่ไหน พระองค์ก็แสดงแค่นั้น ตามระดับจิต เบื้องต้น ท่ามกลาง สูงสุด ธรรมะจะยกระดับขึ้นตามนั้น

ทำให้เทวดาทึ่งคำสอนของพระพุทธเจ้าว่า หมุนเกลียวร้อยคลื่นกระทบฝั่งที่ไม่มีวันจบ ถ้าผู้ฟังไม่บรรลุโมกขธรรมแล้ว พระองค์ก็จะหมุนไปเรื่อย ซึ่งอัศจรรย์มากจริง ไม่มีเฉพาะบทเฉพาะกาล มุ่งผู้ฟังอย่างเดียว ไม่มีคำว่าจนมุม ตันในคำสอนของพระองค์ แต่จะหมุนตามสภาพคนฟังไปเรื่อย เรียกว่าหมุนธรรมจักร คือธรรมะหมุนไปเรื่อย ถ้าผู้ฟังไม่บรรลุโมกขธรรมจะไม่หยุด

นี่คือที่มาของธรรมจักร แต่เทวดาจะใช้คำว่า กงล้อธรรม

๒. คำว่ากงล้อธรรมเหมือนกงล้อเกวียน กงล้อเกวียนหมุนตามรอยเท้าโคฉันใด กงล้อธรรมของผู้ปฏิบัติต้องหมุนไปตามคำสอนของพระพุทธเจ้าฉันนั้น

ล้อเกวียนไม่มีหมุนออกจากรอยเท้าโค เพราะฉะนั้น ธรรมที่พระองค์ทรงหมุนไว้แล้วนั้น หน้าที่ของเราคือ หมุนตามอย่างเดียว อย่าออกนอกทาง ทำตามไป ปฏิบัติตามไป อันไหนควรเปลี่ยนอันไหนไม่ควรเปลี่ยนก็ไม่ต้องเปลี่ยน ปะวัตติตัง อัปปะฏิวัตติยัง ค่อย ๆ ปรับ ค่อย ๆ เปลี่ยน ค่อย ๆ ปรุงไปเรื่อย ๆ แต่เรามีหน้าที่ปรับตัวตามคำสอนของพระพุทธเจ้าเรามาเริ่มต้นกันไว้แต่วันนี้ งามในเบื้องต้น

อย่าโลภมากก็แล้วกัน อย่ากระโจนออกหน้า ที่บ้านยังมีภาระอีกเยอะที่ต้องจัดการ จะมาวัดเอาจริงเอาจัง มา ๓ วันจะบรรลุโสดาบันซักหน่อย โลภมาก

ต้องค่อย ๆ เดินลงทะเลนะโยม อย่ากระโจนหน้าผา ช่างทองยังค่อย ๆ ขัดมลทินทอง ช่างหม้อยังค่อยๆ ปั้นหม้อ ต้องค่อยเป็นค่อยไป

แต่ไม่ใช่หยุดนะ หรือว่าไปเรื่อย ๆ ยาน ๆ หยุด ๆ

อาตมาหมุนมา ๓๕ ปีแล้ว ยังเดินอยู่ เรายังเดินไปไม่ถึง เดินตามรอยเท้าเกวียนไปเรื่อยจนกว่าที่สุดเมื่อไหร่ โคจะหยุดเดิน ตั้งใจไว้แค่นี้

ต้องหมุนเรื่อย ๆ ตามฐานะ ภาวะ คุณสมบัติเรามีแค่ไหน ไม่ต้องโอ้อวด

อวดเก่ง มีเท่าไหนเท่านั้น ตามอดีตที่สั่งสมมา ปัจจุบันมีเท่านี้ก็เท่านี้ มันไปไม่รอดหรอก

ธรรมะพระพุทธเจ้าไม่มีการปรับสภาพตามแรงอิทธิพล ใครเอาเงินมาข่มขู่ ยศถาบรรดาศักดิ์ มาปรับธรรมะพระพุทธเจ้าไม่ได้ ธรรมะพระพุทธองค์สุดยอด มาตรฐานมาก

ผู้ปฏิบัติปรับตามอย่างเดียว **ไม่มีสิทธิปรับธรรมะไปหาตัว มีแต่ปรับตัวไปหาธรรมะ** ดูตามคุณสมบัติของตัวเอง ได้แค่ไหนก็แค่นั้น

ปฏิบัติไปตามสัมมัปปธาน ความเพียรชอบ ๔ ประการคือ

๑. สังวรปธาน ถ้าคิดต้องการธรรมะต้องการได้โมกขธรรมจริง ๆ ละก็งานชิ้นแรก **ต้องควบคุมกรรมใหม่อย่าให้เกิด**

ควบคุมความชั่ว ควบคุมบาป กรรมใหม่อย่าให้เกิด

นี่งานชิ้นแรกของนักปฏิบัติที่จะหมุนตามรอยเท้าโคนะ

อยู่ในองค์มรรค พระพุทธเจ้าตรัสไว้ในธรรมจักกัปปะวัตนะสูตร

ไม่ใช่มานั่งหลับหูหลับตาจะบรรลุ

มีเงินมีทองจะมาควักทำบุญไปนิพพานไม่ใช่

งานแรกของโยมว่ากันตามหลักสัมมัปปธาน ๔

สังวรปธานก่อน สำรวมระวัง บาปที่ยังไม่เกิดอย่าให้เกิด กรรมใหม่ยังไม่มีอย่าให้มี ชั่วใหม่ยังไม่มีอย่าให้เกิด ต้องควบคุมความชั่ว ควบคุมกรรมของตัวเองให้อยู่

นี่งานใหญ่มาก และเป็นงานที่นักปฏิบัติธรรมไม่ชอบทำกัน **แล้วก็ชอบมองข้ามไปสัมมาสติเลย**

สัมมาวายามะไม่มอง

ไปปฏิบัติวิปัสสนา สติปัฏฐาน ๔ ไปหาสติที่ตั้ง กาย เวทนา จิต ธรรมเลย ไปจับเกิด ดับ กาย เวทนา จิต ธรรม บ้าง

กระโจนใส่สติปัฏฐาน สัมมาสติเลย ไปสัมมาสมาธิ จะให้เกิดรูปฌาณ เกิดสมาธิตั้งมั่นชอบ หรือจะได้สัมมาญาณจะได้เกิด มีแต่ยานนะสิ มองข้ามไป มันต้องไล่สัมมาวายามะ สัมมาสติ สัมมาสมาธิ

สัมมาวายามะเป็นก้าวแรกสำหรับก้าวสู่ขบวนการทางธรรม

สัมมากัมมันตะ สัมมาวาจา สัมมาอาชีวะ เป็นการปรับสภาพเลี้ยงชีพทางโลกโยมนะ อย่าให้ทุจริตผิดศีลธรรมเท่านั้น สัมมากัมมันตะ การงานชอบ สัมมาวาจา วาจาชอบ สัมมาอาชีวะ เลี้ยงชีพชอบ เป็นการปรับขบวนการชีวิตที่เรามีชิวิตอยู่ อย่าทุจริต ผิดศีลธรรม อย่าพูดผิด อย่าทำผิด อย่าคดโกง อย่าปลิ้นปล้อน อย่าเลี้ยงชีพผิด

๓ ข้อนั่นเข้าปรับขบวนการชีวิตโยมเฉย ๆ นะ ปรับสภาพชีวิตครองเรือนโยม ปรับสภาพพระ ถ้ามาอยู่วัดก็ปรับง่ายหน่อย ถ้าอยู่บ้านก็ปรับยากหน่อย แต่ก็ต้องพยายามปรับมัน ปรับคำพูด การกระทำ และการเลี้ยงชีพของเราให้มันถูกต้องซะ ให้มันชอบซะ

ส่วนสัมมาทิฐิ สัมมาสังกัปปะนั้น เป็นการสร้างแนวความคิดความเห็นเฉย ๆ ให้มันถูกต้อง

ยังไม่ได้พูดถึงการกระทำใด ๆ ทั้งสิ้น ยังไม่มีอะไรทั้งนั้น

มีความคิดเห็นเหลวแหลกไปทางไหนก็ปรับให้เห็นตามที่พระพุทธเจ้าสั่งให้เห็น

สัมมาทิฏฐิคือมีความเห็นในอริยสัจ เห็นว่านี่ทุกข์นะ นี่การดับทุกข์ นี่คือข้อปฏิบัติว่าทำอย่างนี้จึงจะดับทุกข์ นี่คือความเห็นชอบ

ปรับความเห็นแล้วสัมมาสังกัปปะ ดำริชอบ คือการใช้ความคิด ดำริ ออกมาจากข้างใน ว่าเรามีเนกขัมมะวิตก เราต้องหมั่นออกบวชบ่อย ๆ พยาบาทวิตก เราจะอโหสิกรรมคนและสัตว์ทั้งหมดโดยไม่สร้างกรรมกันใหม่ อวิหิงสาวิตก เราจะชดเชยทดแทนบุญคุณคนทั้งหมดที่มีบุญคุณแก่เรา จนกว่าจะหมดบุญคุณกัน

นี่แค่ขบวนการทางความคิด ความเห็นเฉย ๆ

แต่ตัวปฏิบัติธรรมจริง ๆ เริ่มตรงสังวรปธาน สัมมาวายามะ

ถ้ายังคุมกรรมใหม่ไม่ได้ กรรมใหม่เข้าทุกวัน บาปเข้าทุกวัน แล้วจะไปทำอะไร รูยังรั่วอยู่ ต้องควบคุมบาปชั่วอย่าให้เข้า ต้องเอาจริงเอาจัง งานใหญ่มาก สติต้องปลุกสิ่งนี้ก่อน

เมื่อคุมกรรมใหม่ได้ คุมกรรมชั่วได้

๒. ปหานปธานเริ่มจากการละความชั่ว ของเก่าที่มีอยู่ในตัวเรา เริ่มละ เริ่มลด เริ่มสละ สลัด ทำให้ตัวเองเบาขึ้น ว่างขึ้น ขั้นตอนเขาแบบนั้น

๓. ภาวนาปธาน ความดีใดไม่เคยทำก็ทำ ไม่เคยสวดมนต์ก็สวด ไม่เคยนั่งสมาธิก็ลองนั่ง ไม่เคยมาวัดก็ลองมา ไม่เคยใส่บาตรก็ลองทำ

อะไรเป็นความดีทั้งหมด ไม่เคยทำก็ลองทำขึ้นมาเรื่อย ๆ เป็นภาวนาปธาน ความเพียรทำให้เกิดความดีงามทั้งปวง ความดีใดก็ตามที่ทำแล้วเกิดเข้าอารมณ์ เข้านิสัย ชอบ ติดใจ ทำได้

๔. อนุรักขนาปธาน รักษาความดีงามไว้

อย่าทำ ๆ จด ๆ จ้อง ๆ อย่าหลับ ๆ ตื่น ๆ หลับ ๆ อย่าโผล่ ๆ หด ๆ เหมือนเต่า

ต้องหมุนตามรอยเท้าโคไปเรื่อย ๆ

โยมไม่มีอนุรักขนาปธานกัน ทำความดีแล้วทิ้งหมด พอหมดแล้วมาทำใหม่ พอหมดแล้วทิ้งอีก สุรุ่ยสุร่ายฟุ่มเฟือยจริง ๆ ทำไม่ชีวิตประมาทขนาดนั้น ความดีที่ทำกว่าจะได้ นั่งหลังขดหลังแข็ง ๓ วัน พอกลับบ้านไปอารมณ์หายหมด ไม่เสียดายบ้างหรือ โยมต้องมีความเพียรในการรักษานะ เพราะในบ้านมีฤทธิ์มากกว่าที่จะมาดึงเราไป ถ้ามีความเพียรจะรักษาระดับอารมณ์เมื่ออยู่บ้านได้ เครียด กลุ้ม หงุดหงิด ไม่สบายเหมือนอยู่วัด

คุมด้วยระบบ ๔ ประการ ชีวิตสุดยอดเลย

สัมมัปปธาน ๔ สัมมาวายามะ หนึ่งในมรรค ๘ เลย ยังไม่ต้องใช้สติปัฏฐาน ไม่ต้องไปพิจารณาสติ กาย เกิดดับ กายไม่ใช่ของเรา อย่าพึ่งไป ใจเย็นๆ

วัวยังไม่เดินไปไหน ล้อวิ่งออกหน้าขาวัวซะแล้ว วัวหลุดแอก ล้อสบัดหมุนตกหน้าผา

แต่สัมมัปปธาน ๔ สัมมาวายามะ งานนักปฏิบัติเลย

อย่าพึ่งไปถึง สัมมาสติ สัมมาสมาธิ

พวกนั้น โยมไม่มีวันไปปฏิบัติได้ ถ้าสัมมาวายามะยังไม่บริบูรณ์ สมบูรณ์ จะไม่มีทางได้เลย หัวเด็ดตีนขาด

ใครได้มา มายืนด่าอาตมาได้เลย จะได้รู้ว่าบวชมา ๓๔ ปีนี่มันล้มเหลวไล่พื้นฐานกันมานานมากกว่าจะไต่มาแต่ละหน่อย

รักษาพื้นฐานนานมากกว่าฐานจิตจะแน่น

รักษาระดับกรรม รักษาระดับบุญคุณ รักษาระดับความดี รักษาระดับอะไรทั้งหมด ให้อยู่ในระดับ สัมมาวายะมะ ให้มัชฌิมา ทำให้พอดี พอเหมาะพอสม

มันยากมากกว่าจะไต่ถึงสติปัฏฐาน เวทนา กาย จิต ธรรมนี้

ใครไม่ปฏิบัติเองไม่รู้ว่ามันยากเย็นแสนเข็ญขนาดไหน ไม่ต้องพูดถึงสัมมาสมาธิ นั่นยิ่งยากใหญ่

โยมเห็นวัวเดินไหม ดีหรือไม่ดี มันก็เดินอย่างนั้น เร่งอย่างไรก็เหมือนเดิม ไม่พอใจก็หยุดเฉย วัวหยุดล้อหยุด วัวเดินล้อหมุน

วัวเดินมัชฌิมา มาตรฐานมาก

เที่ยวนี้ไปขี่วัวมาแล้วที่อินเดีย

ต้องขึ้นล้อเกวียน มันอย่างนี้เอง เจอแล้ว ล้อเกวียน เดินตามรอยเท้าโค

เลยมาสรุปให้โยมฟัง ฝากไว้เป็นข้อคิด

สัมมาวายามะ ความเพียรชอบ

สังวรปธาน อย่าให้กรรมใหม่เกิด อย่าให้บาปในสันดานเกิด ความชั่วใหม่อย่าให้เกิด คุมมันไว้

ปหานปธาน กำจัดความชั่วเก่าให้มันลดลง ๆ ค่อยละ ค่อยสลัดๆๆ ค่อย ๆ ปล่อย ค่อย ๆ จาง

ภาวนาปธาน ความดีใด ๆ ไม่เคยทำก็ค่อย ๆ ทำขึ้นมา ๆ ๆ อันไหนถูกอกถูกใจ ถูกอารมณ์ ถูกนิสัย ทำได้โดยไม่ขัด ไม่ขืนมัน ทำเลย คล้อยตามเลยนั่นแหละ

อนุรักขนาปธาน มันจะรักษาความดีที่เราทำ เสมอต้นเสมอปลายไว้แล้วจะสั่งสมเป็นบารมีทันทีเลย

เพราะนี่คือมัชฌิมาปฏิปทา ทางดำเนินสายกลาง พระพุทธเจ้าท่านสอนไว้อย่างนี้ ขอยุติเพียงแค่นี้

ท้ายที่สุดนี้ ขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัย กุศลบารมีคุณความดีในทางพระศาสนา ขอจงมาเจริญบังเกิดมีแด่ท่านผู้ปฏิบัติทั้งหลายโดยถ้วนหน้ากันทุกท่านทุกคนเทอญ

“ชีวภัตร” การทำบุญให้คนเป็น

ในทางพระพุทธศาสนา เรามักจะคุ้นเคยกับการทำบุญอุทิศให้คนตาย สำหรับคนเป็น เชื่อกันว่าถ้าอยากได้ต้องทำเอง จะให้คนอื่นมาทำ (อุทิศ) ให้ไม่ได้

แต่ในพระไตรปิฎกเล่มที่ ๒๕ มีคำสอนของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรากฏเป็นหลักฐานชัดเจนว่า คนเป็นสามารถทำบุญอุทิศให้คนเป็นได้ โดยเฉพาะลูกทำให้พ่อแม่ที่ยังมีชีวิตอยู่ ซึ่งเรียกว่า **“ชีวภัตร”** (ตรงข้ามกับ **มตกะภัตร** การทำบุญอุทิศให้คนตาย)

ดังมีเรื่องเล่าว่า สมัยหนึ่งสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประทับอยู่ในวัดเชตวัน เมืองสาวัตถี มีชายคนหนึ่งชื่อ**นายโคฆาตก์** มีอาชีพฆ่าโค ขายเนื้อโค อาศัยอยู่ในเมืองสาวัตถี ทุกวันเขาต้องฆ่าโค แล้วนำเนื้อโคไปชำแหละขาย ได้เงินมาเลี้ยงชีพทำเช่นนี้มาตลอดชีวิต นอกจากนั้น ยังเป็นคนชอบทานเนื้อสัตว์ โดยหลังจากขายเนื้อเสร็จ ก็จะนำส่วนที่เหลือมาย่างกินทุกวัน อยู่ต่อมาวันหนึ่ง เขาขายเนื้อเสร็จกลับมาถึงบ้าน จึงให้ภรรยานำเนื้อย่างมาให้ แต่ภรรยาบอกว่าวันนี้เนื้อไม่มี เขาจึงได้คว้ามีดลงไปที่คอกวัว แล้วดึงลิ้นวัวออกมาเอามีดเฉือนจนขาด แล้วนำมาย่าง ขณะที่จะหยิบเนื้อใส่ปาก ลิ้นเขาก็ขาดตกลงมาในจานเลือดสาด นี่เป็นผลของปาณาติบาตที่ให้ผลทันตาเห็น ลิ้นขาด ร้องเสียงโค คลานไปทั่วบ้านด้วยความทุกข์ทรมาน ครบ ๗ วันจึงตายไปเกิดในอเวจีมหานรก

ฝ่ายเมียเห็นเหตุการณ์เช่นนั้น ก็ตกใจและหวาดกลัวในผลของกรรมชั่วที่ผัวทำ จึงสั่งให้ลูกชายคนเดียวหนีออกจากบ้านไปอยู่ที่อื่น (เพราะถ้าอยู่ที่นี่ก็ต้องประกอบอาชีพนี้ และประสบชะตากรรมเหมือนพ่อ)

บุตรนายโคฆาตก์จึงหนีไปอยู่ที่เมืองตักศิลา ประกอบอาชีพเป็นนายช่างทอง มีครอบครัวที่นั่น จนมีลูกชาย ๒ คน เจริญเติบโตขึ้น ตัวลูกชายนายโคฆาตก์ก็แก่ชราจนอายุได้ ๘๐ ปี ฝ่าย**ลูกชายทั้ง ๒ ของบุตรนายโคฆาตก์ (หลานนายโคฆาตก์)** เห็นพ่อแก่ชรา มีความประสงค์จะทำบุญให้พ่อซึ่งยังมีชีวิตอยู่ จึงนิมนต์พระพุทธเจ้า พร้อมพระสาวก มาฉันภัตตาหารที่บ้าน

เมื่อพระพุทธเจ้ามาถึง เขาได้ถวายภัตตาหารแก่พระพุทธเจ้า แล้วได้กราบทูลพระพุทธองค์ว่า **"ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ภัตตาหารในวันนี้ พวกข้าพระพุทธเจ้าถวายภัตรนี้ให้เป็น "ชีวภัตร" เพื่อให้สำเร็จประโยชน์แก่บิดาผู้ยังมีชีวิตอยู่ ขอพระผู้มีพระภาคเจ้า จงทรงทำอนุโมทนาแก่บิดาของพวกข้าพระองค์เถิด"**

พระพุทธเจ้าจึงตรัสเรียกบุตรนายโคฆาตก์มา แล้วตรัสว่า "อุบาสก ท่านเป็นคนแก่ มีสรีระแก่หง่อม เช่นเดียวกับใบไม้เหลือง เสบียงทาง คือกุศลเพื่อจะไปยังปรโลกของท่านยังไม่มี ท่านจงทำที่พึ่งแก่ตน จงเป็นบัณฑิตอย่าเป็นพาลดังนี้" เมื่อจะทรงทำอนุโมทนาจึงได้ตรัสพระคาถา มีความว่า

"บัดนี้ ท่านเป็นดุจใบไม้เหลือง
อนึ่ง บุรุษแห่งพญายม (คือความตาย)
ปรากฏแก่ท่านแล้ว ท่านตั้งอยู่ใกล้ปากแห่งความเสื่อม
อนึ่ง แม้เสบียงทางของท่านก็ยังไม่มี
ท่านนั้นจงทำที่พึ่งแก่ตน จงรีบพยายาม จงเป็นบัณฑิต
ท่านกำจัดมลทินได้แล้ว ไม่มีกิเลสเพียงดังเนิน
จะถึงอริยภูมิอันเป็นทิพย์ ดังนี้"

เมื่อจบพระธรรมเทศนา บุตรนายโคฆาตก์ได้บรรลุโสดาปัตติผล เป็นพระอริยบุคคลในพระพุทธศาสนา

ในวันรุ่งขึ้น ลูกของบุตรนายโคฆาตก์ก็ได้นิมนต์พระพุทธเจ้าพร้อมทั้งคณะสงฆ์มาฉันภัตตาหารอีก และได้อาราธนาให้พระพุทธเจ้าแสดงพระธรรมเทศนาอีก พระพุทธเจ้าจึงตรัสพระธรรมเทศนากัณฑ์ที่ ๒ มีความว่า

"บัดนี้ ท่านเป็นผู้มีวัยอันชรานำเข้าไปแล้ว เป็นผู้เตรียมพร้อม
เพื่อไปสู่สำนักพญายม อนึ่ง แม้ที่พักในระหว่างทางของท่านก็ไม่มี
อนึ่ง เสบียงทางของท่านก็ไม่มี ฉะนั้นท่านจงทำที่พึ่งแก่ตนเถิด จงรีบ
พยายาม จงเป็นบัณฑิต ท่านจงเป็นผู้มีมลทินอันกำจัดได้แล้ว
ไม่มีกิเลสเพียงดังเนิน จักไม่เข้าถึงชาติชราอีก ดังนี้"

ในเวลาจบเทศนา บุตรนายโคฆาตก์ก็ได้บรรลุอนาคามิผลตามกำลังแห่งอุปนิสัยของตน

สรุปความว่า ลูก ๆ ของบุตรนายโคฆาตก์ได้ทำบุญเป็น **“ชีวภัตร”** แก่บุตรนายโคฆาตก์ ผู้เป็นบิดาซึ่งยังมีชีวิตอยู่ และบุตรนายโคฆาตก์ก็ได้สดับพระธรรมเทศนาที่พระพุทธเจ้าเทศน์โปรดถึง ๒ กัณฑ์ และได้รับอานิสงส์ยิ่งใหญ่ คือฟังกัณฑ์ที่ ๑ จบ ได้เป็นพระโสดาบันบุคคล และเมื่อฟังกัณฑ์ที่ ๒ จบ ก็ได้เป็นพระอนาคามีบุคคลเป็นพระอริยบุคคลชั้นสูงซึ่งจะไปบังเกิดในพรหมภูมิแล้วบรรลุเป็นพระอรหันต์ ณ ที่นั้น พ้นจากการเวียนว่ายตายเกิด สิ้นทุกข์โดยเด็ดขาด **ทั้งนี้ด้วยอำนาจผลบุญ “ชีวภัตร” ที่ลูกชายทำบุญให้ทั้ง ๆ ที่ยังมีชีวิตอยู่ด้วยประการฉะนี้แล**

ดำเนินการจัดพิมพ์โดย...โรงพิมพ์พระพุทธศาสนาของธรรมสภา
เลขที่ ๑/๔-๕ ถนนบรมราชชนนี ๑๑๙ เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๗๐
โทรศัพท์. ๐๒-๘๘๘-๗๙๔๐, ๐๘๙-๒๑๐๕๑๓๓ โทรสาร. ๐๒-๔๔๑-๑๙๖๔ www.thammasapa.com

กราบแม่ ๗ ครั้ง

๑ แม่ คือ ชนนี สตรีผู้ให้กำเนิด
๒ แม่ คือ มารดา ผู้ประเสริฐผู้เลี้ยงชีวัน
๓ แม่ คือ องค์พระอรหันต์ ผู้บริสุทธิ์คุณอุดม
๔ แม่ คือ องค์มหาพรหม ผู้ศักดิ์สิทธิ์
๕ แม่ คือ แก้วเนรมิตร ผู้บันดาล
๖ แม่ คือ พระบูรพาจารย์ คนแรกแท้
๗ แม่ คือ แม่ผู้หญิงยิ่งใหญ่ ในโลกา

กราบแม่เจ็ดครั้งลูกตั้งดวงจิต ทำบุญอุทิศเพื่อการเกื้อหนุน
กตเวที **"คุณแม่ชีอรุณ"** ขอผลบุญเกื้อหนุนบันดาล
ให้แม่สุขสันต์สวรรคาลัย ให้แม่สุขใสในทิพยสถาน
สุขสรวงสรรค์คงมั่นยืนนาน เข้าถึงพระนิพพานสมใจท่านเทอญ